

**PRZEDSIĘBIORSTWO
REALIZACYJNE**

sp. z o. o.

ul. Kościuszki 34G
83-200 Starogard Gdański
tel/fax (58) 562-20-57, (58) 561-14-78
e-mail: pprdom@pprdom.pl
www.pprdom.pl

PROJEKTOWO -

załącznik nr 1a
do Uchwały 0007.XXIII.152.2016
Rady Gminy Suchy Dąb
z dnia 22 września 2016r.

OBIEKT	GMINA SUCHY DĄB
NAZWA OPRACOWANIA	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ZMIANA (dla obszaru w granicach administracyjnych)
RODZAJ OPRACOWANIA	UWARUNKOWANIA – SYNTEZA TEKST
ZLECENIODAWCA	GMINA SUCHY DĄB
GŁÓWNY PROJEKTANT	dr inż. arch. Barbara Jaszczuk-Skolimowska <i>uprawnienia urbanistyczne nr 1540</i>
SPRAWDZAJĄCY	mgr inż. arch. Maria Kielb-Stańczuk
OPRACOWANIE	mgr Karolina Suchojad
NUMER UMOWY	GK.PP.6720.1.2013 z dnia 04.11.2013r.
DATA	czerwiec 2014 r. – maj 2015 r.

Spis treści

1. Część ogólna	5
1.1. Wstęp.....	5
1.2. Podstawa opracowania, materiały wyjściowe	8
1.3. Zespół autorski zmiany Studium.....	10
2. Uwarunkowania zewnętrzne wynikające z dokumentów ponadlokalnych	11
2.1. Wnioski wynikające z Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK2030).....	11
2.2. Uwarunkowania i wnioski wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (pzipw) i innych opracowań ponadlokalnych	14
2.2.1. Położenie w strukturze przestrzennej województwa i rola w sieci osadniczej.....	14
2.2.2. Ochrona środowiska przyrodniczego	15
2.2.3. Ochrona środowiska kulturowego i system ochrony walorów krajobrazowych	16
2.2.4. Gospodarka turystyczna	17
2.2.5. Infrastruktura transportowa o znaczeniu ponadlokalnym	18
2.2.6. Infrastruktura techniczna ponadlokalna.....	18
2.2.7. Inne uwarunkowania – obszary problemowe	21
3. Uwarunkowania wewnętrzne	22
3.1. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu.....	22
3.1.1. Położenie i ogólna charakterystyka gminy	22
3.1.2. Użytkowanie terenu	22
3.1.3. Struktura demograficzna.....	23
3.1.4. Charakterystyka zagospodarowania poszczególnych miejscowości w gminie.....	25
3.1.5. Transport – stan istniejący	28
3.1.5.1. Infrastruktura drogowa	28
3.1.5.2. Wielkość ruchu.....	32
3.1.5.3. Infrastruktura i transport zbiorowy	33
3.1.6. Uzbrojenie terenu	34
3.1.6.1. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej	34
3.1.6.2. W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.....	38
3.1.6.3. W zakresie zaopatrzenia w ciepło	38
3.1.6.4. W zakresie zaopatrzenia w gaz.....	39
3.1.6.5. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną	39
3.1.6.6. Transport rurociągowy.....	39
3.1.7. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia terenów – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	40
3.2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	42
3.3. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego	43
3.3.1. Charakter środowiska przyrodniczego	43

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

3.3.2.	Powiązania przyrodnicze gminy z otoczeniem	46
3.3.3.	Ustanowione formy ochrony przyrody	47
3.3.4.	Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	49
3.3.5.	Ocena odporności środowiska na obciążenia antropogeniczne i zdolność do regeneracji	54
3.4.	Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	54
3.4.1.	Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy Suchy Dąb.....	54
3.4.2.	Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	58
3.4.3.	Ewidencja Zabytków	62
3.4.4.	Wykaz stanowisk archeologicznych	62
3.5.	Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia	65
3.5.1.	Warunki zamieszkania.....	65
3.5.2.	Stopień wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej	66
3.5.3.	Rynek pracy.....	66
3.5.4.	Usługi dla ludności.....	68
3.5.5.	Oświata i wychowanie	69
3.5.6.	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	69
3.5.7.	Obiekty kultury	71
3.6.	Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.....	72
3.6.1.	Zagrożenia przyrodnicze	72
3.6.2.	Zmiany antropogeniczne	72
3.6.3.	Bezpieczeństwo ruchu drogowego	73
3.6.4.	Wielkość i struktura bezrobocia	75
3.7.	Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.....	76
3.7.1.	Potencjał transurbacyjny.....	76
3.7.2.	Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	76
3.7.3.	Potencjał wodny	77
3.7.4.	Potencjał surowcowy	77
3.7.5.	Potencjał rekreacyjny.....	77
3.7.6.	Prognoza liczby ludności gminy Suchy Dąb do roku 2030	78
3.7.7.	Wnioski złożone do zmiany studium	81
3.7.8.	Zapotrzebowanie na nową zabudowę o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej na podstawie prognozy demograficznej.....	82
3.7.9.	Zapotrzebowanie terenów pod zabudowę o funkcji gospodarczej – usługowo-produkcyjnej oraz produkcji, magazynów i składów	83
3.7.10.	Zapotrzebowanie terenów w zakresie innych funkcji.....	84
3.8.	Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów	84
3.9.	Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.....	84
3.9.1.	Ustawa o ochronie przyrody	84
3.9.2.	Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	85
3.9.3.	Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych	85
3.9.4.	Ustawa prawo wodne	85

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

3.9.5.	Tereny zamknięte i ich strefy ochronne.....	86
3.10.	Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.....	86
3.11.	Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych 86	
3.12.	Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.....	86
3.13.	Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami 87	
3.13.1.	Transport.....	87
3.13.2.	Gospodarka wodno-ściekowa.....	88
3.13.3.	Gospodarka odpadami	88
3.13.4.	Gospodarka energetyczna.....	89
3.14.	Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	90
3.14.1.	Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym - <u>zadania rządowe</u>	90
3.15.	Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	90

1. Część ogólna

1.1. Wstęp

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy to **dokument własny samorządu gminy Suchy Dąb**, sporządzany przez Wójta Gminy, na podstawie Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r. (t.j. Dz. U. 2015.199, z późniejszymi zmianami) oraz Uchwały Rady Gminy Suchy Dąb nr 0007.XXX.258.2013 z dnia 7 czerwca 2013 r w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Dąb.

Niniejsze opracowanie stanowi zmianę-aktualizację dotychczasowego dokumentu studium uchwalonego uchwałą nr VI/26/2003 z dnia 26 czerwca 2003r.

Od czasu sporządzenia niniejszej zmiany studium dokonano następujących zmian pierwotnego dokumentu:

- **uchwałą Rady Gminy Suchy Dąb Nr X/65/07 z dnia 28 listopada 2007 r.** w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suchy Dąb” dla fragmentów Gminy: 1) obszar I – fragment wsi Grabiny Zameczek obejmujący działki geodezyjne nr 118 i 127, 2) obszar II – fragment wsi Suchy Dąb obejmujący działki geodezyjne nr 100/62; 100/63; 100/64; cz. 100/67; 100/68, cz. 100/3; cz. 100/4; cz. 100/5; cz. 150/3.
- **uchwałą Rady Gminy Suchy Dąb Nr XVI/124/08 z dnia 28 sierpnia 2008 r.** w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Suchy Dąb” dla fragmentu wsi Grabiny Zameczek obejmującego działkę geodezyjną nr 86
- **uchwałą Rady Gminy Suchy Dąb Nr IV/28/11 z dnia 21.02.2011 r.** w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Dąb, obszar obejmujący fragmenty gminy: wieś Suchy Dąb – działka geodezyjna nr 58/11; wieś Suchy Dąb – działka geodezyjna nr 93, wieś Suchy Dąb – działka geodezyjna nr 346, wieś Ostrowite – działka geodezyjna nr 86, wieś Grabiny Zameczek – działki geodezyjne nr 294, 289; wieś Wróblewo – działka geodezyjna nr 42
- **uchwałą Rady Gminy Suchy Dąb Nr 0007.XI.74.2011 z dnia 24.08.2011 r.** w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Dąb w zakresie lokalizacji ponadlokalnego kabla elektroenergetycznego wysokich napięć
- **uchwałą Rady Gminy Suchy Dąb Nr 0007.XXX.256.2013 z dnia 07 czerwca 2013 r.** w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Dąb dla fragmentów wsi (obrębów geodezyjnych) Krzywe Koło i Koźliny

Główne przesłanki do aktualizacji dokumentu studium są następujące:

- Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie zostało poddane strategicznej ocenie oddziaływania na

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- środowisko, ani nie sporządzono do jego ustaleń prognozy oddziaływania na środowisko, gdyż nie istniały wówczas takie wymagania;
- Od momentu sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nastąpiły istotne zmiany w prawodawstwie związanym z gospodarką przestrzenną, które wpływają na kształt polityki przestrzennej gminy;
 - W okresie od uchwalenia obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zmieniono strategię rozwoju województwa pomorskiego oraz uchwalono zmianę planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego – dokumenty te wyznaczają ramy polityki ponadlokalnej samorządu;
 - Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie uwzględnia Gminnej Ewidencji Zabytków, gdyż w okresie jego sporządzania nie istniał jeszcze ten dokument.

Studium nie jest aktem prawa miejscowego, jednak jest podstawowym dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy. Ustalenia studium są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które, zgodnie z ustawą nie mogą być sprzeczne z ustaleniami studium.

W myśl ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 199, z późn. zm.) studium sporządza się uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz ustalenia zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju województwa i gminy. W szczególności uwzględnia się uwarunkowania określone w art. 9 i 10 ustawy:

Art. 9.

1. *W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej "studium".*
2. *Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.*
3. *Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy.*
- 3a. *Zmiana studium dla części obszaru gminy wymaga dokonania, zarówno w części tekstowej jak i graficznej studium, zmian w odniesieniu do wszystkich treści, które w wyniku wprowadzonej zmiany przestają być aktualne, w szczególności zmian w zakresie określonym w art. 10 ust. 1.*
4. *Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.*
5. *Studium nie jest aktem prawa miejscowego.*

Art. 10.

1. *W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:*
 - 1) *dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;*
 - 2) *stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;*
 - 3) *stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;*
 - 4) *stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;*

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- 4a) *rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych¹;*
- 5) *warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;*
- 6) *zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;*
- 7) *potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:*
 - a) *analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,*
 - b) *prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego²,*
 - c) *możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,*
 - d) *bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;*
- 8) *stanu prawnego gruntów;*
- 9) *występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;*
- 10) *występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;*
- 11) *występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;*
- 12) *występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;*
- 13) *stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;*
- 14) *zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.*
- 15) *wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.*

Trzeba także pamiętać, że przy wszelkich rozstrzygnięciach dotyczących zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z treścią art. 1 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, uwzględniać należy zwłaszcza:

- 1) *wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury;*
- 2) *walory architektoniczne i krajobrazowe;*
- 3) *wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych;*
- 4) *wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;*
- 5) *wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych;*
- 6) *walory ekonomiczne przestrzeni;*
- 7) *prawo własności;*
- 8) *potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa;*
- 9) *potrzeby interesu publicznego;*
- 10) *potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, w szczególności sieci szerokopasmowych,*
- 11) *zapewnienie udziału społeczeństwa w pracach nad studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz planem zagospodarowania przestrzennego województwa, w tym przy użyciu środków komunikacji elektronicznej;*

¹ W okresie sporządzania projektu studium nie sporządzono w województwie pomorskim audytu krajobrazowego

² Gmina Suchy Dąb jest położona w obrębie miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Trójmiasta

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

12) zachowanie jawności i przejrzystości procedur planistycznych;

13) potrzebę zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody, do celów zaopatrzenia ludności.

Powyższe czynniki stanowią wraz z zasadą zrównoważonego rozwoju grupę uwarunkowań ogólnych. Polityka przestrzenna gminy, sposób zagospodarowania i wykorzystania przestrzeni winna przyjmować zasadę zrównoważonego rozwoju, jako podstawę wszelkich działań (zgodnie z art. 1 ustawy). Zrównoważony rozwój to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń (wg Ustawy Prawo ochrony środowiska).

Niniejsze opracowanie zawiera zgodnie z wymogami ustawowymi uwarunkowania rozwoju przestrzennego, natomiast inne aspekty rozwoju społecznego i gospodarczego podejmowane są w tym opracowaniu tylko w zakresie niezbędnym, bezpośrednio oddziałującym na problemy przestrzenne. Samorząd gminy winien dążyć do poprawnego i zgodnego z wymogami ochrony środowiska kreowania nowych terenów zainwestowania, ale także do poprawy jakości i atrakcyjności obszaru gminy rozumianego jako środowiska życia jej mieszkańców.

Opracowanie wykonano w oparciu o przeprowadzone studia i analizy wyjściowe wielobranżowe, obejmujące swym zasięgiem obszar gminy, a w wybranych elementach szerszy zakres przestrzenny. Skojarzono oddzielnie analizowane wcześniej składowe przestrzeni. Zaprezentowano stany, czynniki, zjawiska i procesy w wielu sferach, które mają obecnie i które będą miały wpływ na kształtowanie przestrzeni gminy.

1.2. Podstawa opracowania, materiały wyjściowe

- Umowa nr GK.PP.6720.1.2013 z dnia 04.11.2013r. pomiędzy gminą Suchy Dąb z siedzibą w Suchym Dębnie a Przedsiębiorstwem Projektowo-Realizacyjnym „DOM” Sp. z o. o. w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 34G;
- Uchwała nr 0007.XXX.258.2013 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 7 czerwca 2013r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Dąb.

Podstawowe przepisy prawne:

Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 199 ze zm.)

Ustawa z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 1235, ze zm.)

Ustawa z 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 1409, ze zm.)

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 1232, ze zm.)

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 Prawo wodne (t.j. Dz. U. 2015 poz. 469)

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późniejszymi zmianami)

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2015r poz. 909, ze zm.)

Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2014r. poz. 1446, ze zm.)

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2015 poz. 1774 ze zm.)

Ustawa z 17 maja 1989r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 520)

Ustawa z dnia 4 lutego 1994r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 196)

Ustawa z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2015r poz. 460, ze zm.)

Materiały wyjściowe:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Dąb, uchwalone Uchwałą 0007.XXX.256.2013 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 07 czerwca 2013 r
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe gminy Suchy Dąb dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, styczeń 2014, BPIWP „Proeko”
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone po 1995 r. obowiązujące do dnia dzisiejszego,
- Gminna Ewidencja Zabytków,
- Plany odnowy miejscowości:
 - Plan Odnowy miejscowości Suchy Dąb na lata 2012-2019,
 - Plan Odnowy miejscowości Steblewo na lata 2009-2016,
 - Plan Odnowy miejscowości Ostrowite na lata 2009-2016,
 - Plan Odnowy miejscowości Krzywe Koło na lata 2009-2016,
 - Plan Odnowy sołectwa Grabiny Zameczek na lata 2006-2013,
 - Plan rozwoju wsi Osice,
- Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe gminy Suchy Dąb, mgr inż. R. Musiał, Gdańsk, kwiecień 2012;
- Studium sfery społeczno-gospodarczej gminy Suchy Dąb – opracowanie wykonane na potrzeby sporządzanego studium - autor: mgr. inż. A. Piotrkowski; Starogard Gdański, 2014;
- Analiza stanu istniejącego oraz ocena możliwości rozwojowych dotyczących infrastruktury technicznej – opracowanie wykonane na potrzeby sporządzanego dokumentu studium – autor: mgr inż. B. Jodłowska; Starogard Gdański, 2014r;
- Analiza stanu istniejącego oraz ocena możliwości rozwojowych dotyczących infrastruktury komunikacyjnej - autor: mgr inż. T. Mackun; Gdańsk, 2014;

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 (KPZK) przyjęta Uchwałą Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011r. Monitor Polski 2012, poz. 252;
- Strategia rozwoju woj. pomorskiego 2020 przyjęta Uchwałą Nr 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 r.;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego – Uchwała Nr 1004/XXXIX/09 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 października 2009 roku (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2009 r. Nr 172, poz. 3361)
- Złożone wnioski do studium od instytucji i organów uprawnionych do uzgadniania i opiniowania projektu studium oraz od osób fizycznych i prawnych;
- Materiały i dokumenty zgromadzone przez Urząd Gminy dot. obszaru opracowania;
- Wizja w terenie – styczeń 2014 r.

1.3. Zespół autorski zmiany Studium

PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWO -REALIZACYJNE

DOM sp. z o. o.

ul. Kościuszki 34G

83-200 Starogard Gdański

tel/fax (58) 562-20-57, (58) 561-14-78

e-mail: pprdom@pprdom.pl

www.pprdom.pl

główny projektant - prowadzenie tematu-koordynacja międzybranżowa, urbanistyka:
dr inż. arch. Barbara Jaszczuk-Skolimowska uprawnienie urbanistyczne nr 1540,

sprawdzający:

mgr inż. arch. Maria Kiełb-Stańczuk – uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1334/93,

zagadnienia programowe, gospodarcze i społeczne:

mgr inż. Andrzej Piotrkowski

zagadnienia inżynierskie:

mgr inż. Barbara Jodłowska

zagadnienia transportu:

mgr inż. Tomasz Mackun

środowisko przyrodnicze (opracowanie ekofizjograficzne oraz prognoza oddziaływania na środowisko):

BPiWP Proeko, Gdańsk

prace asystenckie, graficzne:

mgr Karolina Suchojad

2. Uwarunkowania zewnętrzne wynikające z dokumentów ponadlokalnych

2.1. Wnioski wynikające z Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK2030)

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju określa zasady prowadzenia polityki przestrzennej przede wszystkim w oparciu o **ustrojową zasadę zrównoważonego rozwoju** i wynikające z niej zasady planowania publicznego:

- zasadę racjonalności ekonomicznej,
- zasadę preferencji regeneracji (odnowy) nad zajmowaniem nowych obszarów pod zabudowę,
- zasadę przezorności ekologicznej,
- zasadę kompensacji ekologicznej,
- zasadę hierarchiczności celów zapewniającą koordynację działalności wszystkich podmiotów podejmujących decyzję z poszanowaniem subsydiarności organizacji władz samorządowych,
- zasada dynamicznego strefowania i wyznaczania obszarów planistycznych,
- zasada partycypacji społecznej (szerokiej i aktywnej),

Cel strategiczny polityki przestrzennego zagospodarowania kraju sformułowany jest następująco:

Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.

W KPZK 2030 wskazano sześć ściśle powiązanych i dopełniających się wzajemnie celów. Spośród nich do obszaru gminy Suchy Dąb można odnieść następujące działania służące **realizacji celów rozwoju określonych w KPZK 2030:**

- Wspomaganie restrukturyzacji obszarów wiejskich poprzez wzmacnianie potencjału rozwojowego w wymiarze lokalnym np. wykorzystanie walorów obszaru w zakresie rozwoju ekologii, turystyki, produkcji energii w oparciu o lokalne źródła surowców oraz inwestycji w infrastrukturę techniczną i społeczną;
- Budowanie potencjału dla specjalizacji terytorialnej poprzez wykorzystanie dziedzictwa kulturowego, zasobów przyrodniczych i krajobrazowych;
- Zwiększanie konkurencyjności obszarów wiejskich jako miejsca zamieszkania i pracy poprzez rozwój zintegrowanego transportu publicznego wieś-miasto oraz poprawę dostępności do dóbr i usług publicznych;
- Wsparcie rozwoju wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych;

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- Optymalne wykorzystanie obszarów wiejskich o funkcjach rolniczych dla zapewnienia strategicznych interesów państwa poprzez ochronę najlepszych terenów rolniczych i leśnych przed ich przeznaczeniem na cele nierolnicze i nieleśne.
- Przeciwdziałanie fragmentacji systemów przyrodniczych i dostosowanie struktur krajobrazu tworzących obszar korytarza ekologicznego do wymagań bytowych i migracyjnych grup gatunków chronionych o określonych potrzebach terytorialnych i powiększenie systemu o trasy przelotów ptaków, nietoperzy i migracji organizmów wodnych.
- Wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (EKK) w tym objęcie ochroną prawną najcenniejszych pod względem przyrodniczym i kulturowym krajobrazów naturalnych i historycznych, w tym układów ruralistycznych oraz stanowisk archeologicznych.
- Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego, w tym minimalizowanie skutków ekstremalnych zjawisk pogodowych jak powódzie i susze, zwiększenie retencji wodnej do 15% do 15% średniego odpływu rocznego, wprowadzenie wymogu lokalizowania przemysłów wodochłonnych wyłącznie na obszarach wyznaczonych w planach województwa;
- Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin oraz zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych;
- Przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na to zagrożenie, m. in. zwiększenie możliwości wydobycia gazu ziemnego na terytorium Polski, w tym ze złóż niekonwencjonalnych (np. gaz łupkowy) oraz zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych, w tym wykorzystanie energii wiatru, biogazu i biomasy.
- Zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego - na obszarach o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych przy minimalizowaniu ryzyka powodziowego należy wykorzystywać rozwiązania najmniej inwazyjne dla środowiska;
- Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego poprzez prowadzenie planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego zdolnego do efektywnej koordynacji działań podmiotów publicznych i polityk publicznych, a także wzmocnienie instytucjonalne i jakościowe planowania przestrzennego.

Przedmiotem polityki przestrzennego zagospodarowania kraju jest całe jego terytorium, a jej cele i instrumenty są różnicowane w zależności od specyfiki poszczególnych **obszarów funkcjonalnych** i ukierunkowane są na wykorzystanie ich specyficznego potencjału geograficznego dla osiągnięcia celów rozwojowych kraju.

Dla realizacji celów KPZK 2030 wyznaczono obszary funkcjonalne, które będą delimitowane na różnych poziomach zarządzania (krajowym, regionalnym, lokalnym). Do obszaru gminy Suchy Dąb można odnieść następujące typy obszarów funkcjonalnych:

- **Funkcjonalne obszary wiejskie uczestniczące w procesach rozwojowych** - obszary, które znajdują się w procesie postępującej integracji funkcjonalnej z najważniejszymi ośrodkami miejskimi. Jednym z celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju na tych obszarach jest utrzymanie i rozwijanie więzi

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

społeczności lokalnych i zachowanie prawidłowych relacji między istniejącymi strukturami przestrzennymi.

- **Żuławy Wiślane - obszar funkcjonalny szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej** - region o wyjątkowych walorach dziedzictwa kulturowego, krajobrazowego i przyrodniczego, o bardzo urodzajnych glebach wykorzystywanych głównie rolniczo oraz o dużych zasobach wód powierzchniowych; Głównym zadaniem polityki przestrzennego zagospodarowania kraju jest przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym wynikającym z warunków naturalnych (depresja, zagrożenie powodziowe, występowanie bardzo dobrych gleb i obszarów cennych przyrodniczo) i działalności gospodarczej (presja Trójmiasta, rolnictwo, turystyka, transport); Specjalne podejście w prowadzeniu polityki przestrzennego zagospodarowania kraju polega na wprowadzeniu lub utrzymaniu ochrony: walorów dziedzictwa kulturowego, unikatowej kompozycji krajobrazowo-przyrodniczej, cennych przyrodniczo terenów i korytarzy ekologicznych, zwłaszcza obszarów Natura 2000, zwartych kompleksów gleb I-III wraz z utrzymaniem obecnej formy użytkowania i zachowanie ich wartości produkcyjnych, przeciwpowodziowej, w tym zakazów i ograniczeń trwałego zainwestowania oraz podnoszenie zdolności retencyjnej przyrodniczych struktur przestrzennych.
- **Obszary ochrony gleb dla celów produkcji rolnej** - wymagające ochrony przed zmianą użytkowania w dokumentach planistycznych (studium i plany zagospodarowania województw).
- **Obszary kształtowania potencjału rozwojowego wymagające programowania działań ochronnych** - ze względu na ich wartość przyrodniczą, kulturową lub szczególne znaczenie dla ochrony zasobów naturalnych wymagające podjęcia niezbędnych działań zgodnych z przeznaczeniem każdego z tych obszarów:
 - **Obszary cenne przyrodniczo** (Natura 2000, korytarze ekologiczne, obszary chronionego krajobrazu) powinny zachować funkcję przyrodniczą i ochronną. Na obszarach wyznaczanych dla ochrony krajobrazu ograniczeniu podlega przede wszystkim lokalizacja turbin wiatrowych, plantacja jednolitych upraw wielkopowierzchniowych i lokalizacja obiektów kubaturowych niedostosowanych do otoczenia.
 - **Obszary ochrony krajobrazów kulturowych** wymagają wprowadzenia do dokumentów planistycznych zintegrowanej ochrony środowiska kulturowego, umożliwiającej gospodarowanie krajobrazem w celu podniesienia konkurencyjności regionów.
 - **Obszary ochrony i kształtowania zasobów wodnych** wymagają zapewnienia równowagi poboru i odtwarzania zasobów, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednio wysokiego poziomu oczyszczania wód zużytych.
 - **Obszary ochrony strategicznych złóż kopalin** wymagają określenia przestrzennego występowania złóż (delimitacji) należy także zdefiniować rodzaje działań możliwych do prowadzenia na tych terenach do czasu rozpoczęcia eksploatacji tych złóż.

Sformułowane wyżej cele i kierunki działań polityki przestrzennej wraz z typologią obszarów funkcjonalnych KPZK 2030 stanowią ustalenia i zalecenia wymagane do wprowadzenia do planów zagospodarowania województw oraz poprzez nie do uwzględnienia w planowaniu na szczeblu gminnym.

2.2. Uwarunkowania i wnioski wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (pzipw) i innych opracowań ponadlokalnych

2.2.1. Położenie w strukturze przestrzennej województwa i rola w sieci osadniczej

Gmina Suchy Dąb położona jest w północno-wschodniej części województwa pomorskiego, w powiecie gdańskim, na terenie Żuław Wiślanych. Cały obszar gminy położony jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich a część wschodnia (dolina Wisły) położona jest w granicach obszaru Natura 2000 PLB 040003 „Dolina Dolnej Wisły”.

Odległość od Gdańska - najważniejszego ośrodka rangi ponadlokalnej wynosi ok. 25 km. Pozostałe najbliższe ośrodki miejskie to Pruszcz Gdański (10 km) i Tczew (15 km).

Gmina Suchy Dąb graniczy z gminami: od północnego wschodu z gminą Cedry Wielkie, od północnego zachodu z gminą wiejską Pruszcz Gdański, od strony zachodniej z gminą Pszczółki, od południa z gminą wiejską Tczew oraz gminą Lichnowy, a od wschodu z gminą Ostaszewo.

Rola w sieci osadniczej

Najbliższym ośrodkiem regionalnym jest Tczew, ośrodek uzupełniający aglomeracji Trójmiejskiej. Ośrodkiem o randze lokalnej jest Pruszcz Gdański.

Powiat gdański położony jest w *aglomeracyjnym obszarze obsługi*, na który składa się centrum aglomeracji (Gdańsk-Sopot-Gdynia) – koncentrujące najistotniejsze funkcje oraz terytorium obszaru obsługi (funkcje wspomagające).

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego jako kierunki dla gminy Suchy Dąb wskazuje się:

- Tworzenie przygotowanych planistycznie i infrastrukturalnie terenów inwestycyjnych dla strategicznych przedsięwzięć gospodarczych na obszarach powiązanych z siecią drogową (opracowanie mpzp dla terenów inwestycyjnych);
- Wprowadzanie do gminnych dokumentów planistycznych uregulowań umożliwiających egzekwowanie **zakazu przeznaczania na nowe tereny osadnicze oraz inwestycyjne obszarów spełniających funkcje retencyjne lub zalewowe, w zakresie ochrony przeciwpowodziowej**;
- Planowanie obszarów rozwojowych z uwzględnieniem rozwiązań przestrzennych i estetycznych sprzyjających budowaniu społecznej tożsamości - zachowanie i eksponowanie obiektów i obszarów o wartościach kulturowych;
- Ustalenie **obszarów ochrony przestrzeni otwartych**, na których należy ograniczyć zainwestowanie;
- **Domykanie granic zainwestowania** – ustalenie w dokumentach planistycznych czytelnych krawędzi terenów zainwestowanych, wypełnianie w pierwszej kolejności luk w zainwestowaniu i kontynuacja zabudowy zgodnie z charakterem jednostki osadniczej;
- Eliminacja i przeciwdziałanie powstawaniu zabudowy o cechach dysharmonijnych w strefach wglądów na tereny o wysokich walorach krajobrazowych.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- Na obszarach o dobrych warunkach klimatycznych oraz hydrologicznych wyznaczenie terenów pod lokalizację źródeł energii odnawialnej, np.: parków wiatrowych;

2.2.2. Ochrona środowiska przyrodniczego

W pzpwp wskazuje się następujące działania celem ochrony obszarów cennych przyrodniczo:

- **Zachowanie ustanowionych form ochrony przyrody:**
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich;
 - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 PLB 040003 „Dolina Dolnej Wisły”
 - 2 pomniki przyrody
- **Ukształtowanie i uzupełnienie struktury powiązań ekologicznych regionu**, do których należy doliny Wisły – korytarz ekologiczny rangi ponadregionalnej oraz doliny Raduni i Motławy – rangi regionalnej – korytarze ekologiczne należy chronić, rekultywować, rewaloryzować oraz dążyć do zachowania ich ciągłości przestrzennej.
- Należy stosować rozwiązania minimalizujące wpływ inwestycji infrastrukturalnych, przez rozważenie rozwiązań alternatywnych w przypadku kolizji z wartościami przyrodniczymi, kulturowymi i krajobrazowymi oraz stosowanie kompensacji przyrodniczej w przypadku braku możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych.

Ochrona zasobów środowiska:

- Ochrona litosfery i zasobów kopalin:
 - *Zagospodarowanie przestrzeni w strefie występowania udokumentowanych złóż kopalin w sposób zapewniający w przyszłości możliwość podjęcia eksploatacji, z uwzględnieniem potrzeby i wymogów ochrony walorów krajobrazowych*
- Ochrona gruntów rolnych i leśnych:
 - ***Ochrona gleb o najwyższej przydatności rolniczej (w tym zapobieganie rozczłonkowaniu zwartej przestrzeni produkcyjnej) pochodzenia mineralnego i organicznego w klasach bonitacyjnych I-III.***
- Ochrona zasobów i jakości wód:
 - *Zachowanie istniejących terenów hydrogenicznych – wód powierzchniowych, mokradeł i torfowisk oraz odtwarzanie i odnawianie obszarów tzw. małej retencji;*
 - ***Likwidacja i ograniczanie wpływu na środowisko źródeł jego zanieczyszczeń, przede wszystkim ścieków komunalnych i przemysłowych oraz miogenów transportowanych powierzchniowo do wód z terenów rolniczych.***
- Ochrona zasobów biosfery:

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- *Oszczędne gospodarowanie przestrzenią szczególnie na obszarach istotnych z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności;*
- *Ograniczanie lokalizowania elementów infrastrukturalnych zagrażających funkcjonowaniu korytarzy ekologicznych (np. farmy wiatrowe, elektrownie wodne, infrastruktura transportowa);*
- *Wprowadzenie zalesień, zakrzewień i zadarnień jako elementu odbudowy naturalnych powiązań ekologicznych, m. in. wzdłuż dolin rzecznych – stanowiących potencjalne korytarze ekologiczne oraz na obszarach wzmacniających wewnętrzną spójność całej sieci i zwartość przestrzenną zbiorowisk leśnych.*
- Ochrona powietrza atmosferycznego:
 - *Przeznaczenie części terenów niezainwestowanych na założenia terenów zielonych przenikających tkankę obszarów zabudowanych oraz ochrona zadrzewień i zakrzewień, i istniejących terenów zieleni urządzonej, jako elementów naturalnych utrzymujących dobre warunki klimatu lokalnego i ograniczających rozprzestrzenianie zanieczyszczeń oraz hałas;*
 - *W dokumentach planistycznych gmin należy wyznaczyć korytarze przewietrzające.*
- Ochrona przed hałasem, wibracjami i promieniowaniem:
 - *Wprowadzanie zabudowy technicznej i biologicznej ograniczającej rozprzestrzenianie hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych w obszarach zabudowy mieszkaniowej.*

2.2.3. Ochrona środowiska kulturowego i system ochrony walorów krajobrazowych

Kierunki polityki przestrzennej w zakresie ochrony zasobów i walorów środowiska kulturowego oraz kształtowania walorów krajobrazowych stanowiących o tożsamości regionu odnoszące się do terenu gminy Suchy Dąb:

- Ochrona zachowanych zespołów obiektów zabytkowych o wyrazistej tożsamości – nawet jeśli poszczególne obiekty nie posiadają wybitnej wartości historycznej lub artystycznej;
- Wprowadzenie funkcji umożliwiających efektywne i racjonalne gospodarowanie obiektem zabytkowych;
- Unikanie przekształceń przestrzennych mogących zagrażać zasobom dziedzictwa kulturowego, np. dysharmonijne lub szkodliwe sąsiedztwo;
- **Ochrona i odnowa charakterystycznych zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu regionu Żuław Wiślanych**, m. in. układów ruralistycznych, zabytków wsi pomorskiej, dziedzictwa budownictwa ceglanego i drewnianego, obiektów dziedzictwa techniki (w tym systemów hydrotechnicznych);
- Ochrona przedpoła ekspozycji bądź poprawa wyeksponowania m. in. przez ograniczenie wprowadzania zabudowy, zalesień, reklam wielkoformatowych innych przekształceń, ochronę charakterystycznych akcentów i dominant, odtwarzanie

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

wartościowych elementów obiektów zabytkowych i sylwet panoramicznych, w tym **szczególnie zespołów ruralistycznych wszystkich średniowiecznych wsi lokacyjnych na Żuławach Wiślanych, zespołów folwarków żuławskich osadnictwa rozproszonego na obszarze Żuław Wiślanych.**

- Podejmowanie czynnych działań – restytucji, rewaloryzacji i rekultywacji elementów przyrodniczych o architektoniczno-kulturowych decydujących o zachowaniu lub przywróceniu walorów krajobrazowych specyficznych dla poszczególnych typów obszarów;
- Ochrona walorów krajobrazowych systemu polderowego Żuław ze współczesnymi układami elementów hydrograficznych i towarzyszących im zabytków techniki
- **W gminnych dokumentach planistycznych należy określić:**
- Elementy i obszary charakterystyczne dla krajobrazu kulturowego miejscowości oraz szczegółowe zasady ich przekształceń;
 - Strefy krajobrazu zdegradowanego oraz zasady i kierunki ich przekształceń;
 - Sposoby rekompozycji, restylizacji i uporządkowania chaotycznych układów zabudowy;
 - Zasady zagospodarowania punktów widokowych i ochrony panoram widokowych;
 - Zidentyfikować istniejące i potencjalne konflikty funkcjonalno-przestrzenne związane z ochroną walorów kulturowych;
 - Zidentyfikować elementy charakterystyczne krajobrazu kulturowego oraz określić zasady ich ochrony (np.: wskazanie wytycznych dotyczących zgodnych z tożsamością miejscowości zasad: posadowienia obiektów na działce, formy obiektu, detalu architektonicznego);
 - Określić elementy charakterystyczne w przypadku dóbr kultury współczesnej, które winny zostać zachowane.

2.2.4. Gospodarka turystyczna

Gmina Suchy Dąb położona jest w obszarze predysponowanym dla rozwoju turystyki krajobrazowej i agroturystyki w oparciu o wykorzystanie walorów kulturowych i krajobrazowych Żuław Wiślanych. Formy rekreacji jakie powinny być rozwijane to przede wszystkim turystyka piesza, rowerowa, jazda konna, rekreacja wodna (kajakarstwo, wędkarstwo).

Kierunki przekształceń w rozwoju turystyki:

- Rozwój bazy noclegowej w pierwszej kolejności w oparciu o możliwości adaptacji istniejącej zabudowy dotychczas pełniącej inne funkcje.
- Spójne kształtowanie systemu szlaków turystycznych, których przebiegi powinny być kształtowane z myślą o zachowaniu hierarchii, potrzebach różnych użytkowników, ponadto łączyć się w sieć o zasięgu międzyregionalnym i międzynarodowym.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- Rozwój istniejących i tworzenie nowych szlaków kulturowych oraz innych produktów turystycznych opartych o tożsamość kulturową miejsca o zasięgu ponadregionalnym, m.in. Szlak architektury żuławskiej;
- Rozwój turystyki świąteczno-weekendowej i agroturystyki na terenach o wysokich walorach krajobrazu;
- **Aktywizacja międzynarodowych dróg wodnych E-70 i E-40** (realizacja Programu rozwoju dróg wodnych Dłty Wisły i Zalewu Wiślanego, w tym projektu Pętla Żuławska – rozwój turystyki wodnej, wdrożenie Systemu Informacji Turystyki Wodnej);
- Zagospodarowanie i rozwój turystyki w paśmie Wisły – wyznaczenie szlaków pieszych, bulwarów i szlaków rowerowych oraz miejsc rekreacyjnych wzdłuż rzeki w ujęciu systemowym, w powiązaniu z cennymi miastami i walorami środowiskowymi i kulturowymi w ich najbliższym sąsiedztwie; tworzenie atrakcyjnych stref przybrzeżnych.
- Ustala się sieć tras rowerowych, w tym na obszarze gminy Suchy Dąb – regionalna trasa rowerowa **nr 118**: Gdańsk Świbno – Cedry Wielkie – Suchy Dąb – Tczew – Lisewo Malborskie (gm. Lichnowy) – Miłoradz – Malbork/Sztum.

2.2.5. Infrastruktura transportowa o znaczeniu ponadlokalnym

Przez północną część gminy Suchy Dąb przebiega droga wojewódzka 227. Wzdłuż wschodniej granicy gminy, rzeką Wisłą przebiega Międzynarodowa Droga Wodna E40 (Wisła – Bug – Dniestr), która stanowi priorytetową dla województwa infrastrukturę liniową dla międzynarodowych połączeń w sieci transportowej i służyć ma poprawie dostępności do województwa (przy założeniu minimalnej II klasy technicznej). Droga ta wymaga modernizacji, przebudowy i aktywizacji.

Przez gminę Suchy Dąb nie przebiega żadna czynna linia kolejowa – najbliższe węzły kolejowe znajdują się w Tczewie i Pruszczu Gdańskim.

2.2.6. Infrastruktura techniczna ponadlokalna

Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej wynikające z planu zagospodarowania przestrzennego województwa:

W zakresie ochrony przed powodzią i regulacji stosunków wodnych:

- Modernizacja, przebudowa i odbudowa istniejących oraz budowa nowych urządzeń osłony przed powodzią (wały przeciwpowodziowe, przepompownie, budowle na ujściu Wisły – kierownice, budowle zrzutowe, zbiorniki retencyjne itp.);
- W gminnych dokumentach planistycznych należy wskazać sposoby ograniczania ilości wód opadowych i roztopowych odprowadzanych do odbiorników, określić wskazania i nakazy dotyczące parametrów technicznych warunków użytkowania obiektów istniejących lub planowanych na obszarach potencjalnego zagrożenia powodzią oraz uwzględnić ustalenia wynikające z Programu małej retencji oraz Programu udraźniania rzek województwa pomorskiego.
- Utrzymanie i/lub odtwarzanie naturalnych obszarów retencyjnych (tereny zalewowe, poldery, zbiorniki małej retencji itp.).

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Na obszarze gminy Suchy Dąb nie występują obiekty małej retencji oraz przepławki planowane w *Programie małej retencji* oraz *Programie udrażniania rzek województwa pomorskiego*.

W zakresie zaopatrzenia w wodę:

- Realizację budowy lub/i rozbudowy wodociągów należy prowadzić równocześnie z budową lub rozbudową zbiorowych kanalizacji zakończonych oczyszczalniami ścieków;
- Rozszerzanie zasięgu obsługi wodociągów zmierzającego do uzyskania przyjętego w pzpwp standardu 100% korzystających, w ścisłym powiązaniu z równoczesną budową kanalizacji;

W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków:

- Wyposażyć jednostki osadnicze w systemy kanalizacji zbiorczej zakończone oczyszczalniami ścieków;
- Na obszarach cennych przyrodniczo (objętych prawnymi formami ochrony przyrody) oraz na obszarach wrażliwych na zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych dążyć do objęcia systemem odprowadzenia i oczyszczania ścieków możliwie największą liczbę mieszkańców;
- W gminach wiejskich 75% mieszkańców powinno mieć dostęp do zbiorczej kanalizacji zakończonej oczyszczalnią ścieków; dla pozostałych przypadków proponuje się stosowanie przydomowych oczyszczalni ścieków.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- Rozbudowa i modernizacja systemu zaopatrzenia w energię elektryczną w zakresie linii 15 i 0,4 kV;
- Rozwój energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii.

Przy określaniu lokalizacji elektrowni wiatrowych należy uwzględnić uwarunkowania wynikające w szczególności z ich oddziaływania na:

- Obszary objęte ochroną przyrody, w formie: parków narodowych i ich otulin, rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000, parków krajobrazowych i ich otulin, obszarów chronionego krajobrazu, pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych;
- Projektowane obszary chronione, w tym wytypowane w ramach tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych Natura 2000;
- Obszary tworzące podstawę ekologiczną województwa – korytarze ekologiczne;
- Tereny położone w strefach ekspozycji obiektów dziedzictwa kulturowego: pomników historii, cennych założeń urbanistycznych i ruralistycznych oraz założeń zamkowych, parkowo-pałacowych i parkowo-dworskich.

Konieczne jest również uwzględnienie lokalizacji i sąsiedztwa:

- Terenów zabudowy mieszkaniowej oraz aktywnego wypoczynku
- Dróg o nawierzchni utwardzonej i linii kolejowych

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- Linii elektroenergetycznych;
- Lasów oraz akwenów i cieków wodnych;
- Pasów technicznych i ochronnych brzegów morskich;
- Innych farm wiatrowych.

Lokalizację elektrowni wiatrowych muszą uwzględniać możliwość przesyłu wyprodukowanej energii, z zachowaniem możliwie jak najmniej negatywnego oddziaływania linii elektroenergetycznych na komponenty środowiska.

W zakresie gospodarki energetycznej:

Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego na obszarze gminy musi uwzględniać m.in.:

- Realizację polityki energetycznej państwa, zakładającej zwiększenie udziału paliw odnawialnych w bilansie energetycznym kraju;
- Propagowanie i wspieranie przedsięwzięć racjonalizujących użytkowanie paliw i energii.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło:

Rozwój systemów zaopatrzenia w ciepło powinien uwzględniać ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez:

- Obniżenie zapotrzebowania na ciepło poprzez modernizację budynków mieszkalnych, usługowych i użyteczności publicznej o 21%
- Obniżenie udziału węgla w bilansie paliw do wartości 40%
- Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w zaspokojeniu zapotrzebowania na ciepło do wartości 42%
- Rozwój różnorodnych form rozproszonej generacji energii w oparciu o surowce odnawialne, w tym przede wszystkim o biomasę.

W zakresie gospodarki odpadami:

Ograniczenie negatywnego wpływu odpadów i składowisk na środowisko poprzez:

- Upowszechnienie selektywnej zbiórki odpadów m.in. niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych, wielkogabarytowych oraz z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury drogowej,
- Bieżącą likwidację nielegalnych składowisk, zamykanie i rekultywację składowisk gminnych, niespełniających wymagań prawnych, rekultywację wszystkich zamkniętych, dotychczas niezrekultywowanych składowisk

Zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami dla województwa pomorskiego 2018* gmina Suchy Dąb zalicza się do Regionu Wschodniego gospodarki odpadami, a odpady mają być zagospodarowane przez składowisko w gminie Tczew (ZZO Rokitki).

W zakresie telekomunikacji i teleinformacji:

- Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowych powinna uwzględniać uwarunkowania krajobrazowe oraz tereny zabudowy mieszkaniowej.

2.2.7. Inne uwarunkowania – obszary problemowe

Gmina Suchy Dąb położona jest na terenie Żuław Wiślanych, należących do obszaru Doliny Dolnej Wisły i jej delty, dla którego w pzpwp wskazano szczególne zasady zagospodarowania:

- Użytkowanie i zagospodarowanie dolin rzecznych nieumniejszające i zachowujące różnorodność biologiczną;
 - Poprawa stanu istniejących urządzeń przeciwpowodziowych i uzupełnienie braków;
 - Maksymalne ograniczenie zainwestowania terenów depresyjnych i przydepresyjnych silnie zagrożonych powodzią;
 - Zwiększenie znaczenia „naturalnych” metod ochrony przeciwpowodziowej, poprzez dopuszczenie do zalania niektórych polderów o mniejszej wartości gospodarczej;
 - Utrzymanie funkcji hydrologicznych i klimatycznych liniowych i kępowych zadrzewień śródpolnych, poprzez ochronę istniejących, odbudowę zniszczonych i wprowadzanie nowych elementów zieleni śródpolnej;
 - Renaturyzacja części polderów depresyjnych i przydepresyjnych, prowadząca do zwiększenia areалу siedlisk i gatunków wodnych oraz do wód zależnych;
 - Poprawa stanu ekologicznego wód powierzchniowych i morfologicznego koryt rzek;
 - Zachowanie i rewaloryzacja obiektów hydrotechnicznych Żuław o znaczeniu historyczno – kulturowym;
 - Zachowanie układów pól nawiązujących do podziałów historycznych wynikających z gospodarki polderowej;
 - Stworzenie warunków dla rozwoju rolnictwa zintegrowanego (zrównoważonego) i ekologicznego, jak i innych form rolnictwa przyjaznego środowisku, dzięki uregulowaniu stosunków wodnych gleb i zmniejszeniu zagrożenia powodziowego.
- Wyodrębnienie historycznych jednostek osadniczych i zabezpieczenie ochrony ich cech morfogenetycznych w dokumentach planistycznych gmin.
 - Oparcie koncepcji zagospodarowania przestrzennego na tradycjach krajobrazu kulturowego obszaru.
 - Poprawa i kształtowanie ładu przestrzennego (koordynacja rozwoju przestrzennego ze szczególnym uwzględnieniem historycznej struktury terenu, eksponowanie historycznych walorów przestrzeni).
 - Ograniczanie potencjalnych zagrożeń dla walorów dziedzictwa kulturowego.
 - Tworzenie sprzyjających warunków dla promocji historycznych walorów przestrzeni

3. Uwarunkowania wewnętrzne

3.1. *Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu*

3.1.1. Położenie i ogólna charakterystyka gminy

Gmina Suchy Dąb położona jest w północno-wschodniej części województwa pomorskiego, w powiecie gdańskim. Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną Kondrackiego położona jest w obrębie mezoregionu Żuławy Wiślane.

Gmina graniczy z gminami od północnego-wschodu z gm. Cedry Wielkie, od wschodu z gminami Ostaszewo i Lichnowy (po drugiej stronie Wisły), od południa z gminą wiejską Tczew, od zachodu z gminami Pszczółki i gminą wiejską Pruszcz Gdański.

Komunikacyjnie gmina Suchy Dąb jest obsługiwana poprzez drogę wojewódzką nr 227 w północnej części gminy oraz drogi powiatowe i gminne stanowiące połączenia między miejscowościami w gminie oraz gminami sąsiednimi.

Powierzchnia gminy wynosi 8466 ha (84,66 km²), co stanowi 0,46% powierzchni województwa pomorskiego i 10,71% powierzchni powiatu gdańskiego. Według danych GUS, na koniec 2012 roku ludność gminy wynosiła 4142 osoby zameldowane na pobyt stały.

Gmina obejmuje 8 obrębów geodezyjnych: Grabiny Zameczek, Koźliny, Krzywe Koło, Osice, Ostrowite, Steblewo, Suchy Dąb, Wróblewo.

Główne sektory gospodarki to przede wszystkim rolnictwo, budownictwo, handel i usługi.

Gmina Suchy Dąb ma charakter typowo rolniczy, ok 80% obszaru gminy stanowią użytki rolne, których powierzchnia wynosi łącznie 7643ha. Gleby występujące na terenie gminy charakteryzują się wysokim potencjałem agroekologicznym, dominują gleby klas bonitacyjnych I-III. Na obszarze gminy nie występują tereny leśne.

Wzdłuż wschodniej granicy gminy płynie rzeka Wisła. Obszar doliny Wisły obejmuje Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Dolnej Wisły” PLB040003. Ponadto cały obszar gminy położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Żuławy Gdańskie”

Krajobraz gminy Suchy Dąb jest typowy dla Żuław Wiślanych, charakteryzuje się równinną rzeźbą terenu, gęstą siecią kanałów i rowów melioracyjnych. Brak jest lasów, natomiast wzdłuż dróg kanałów i rowów melioracyjnych występują aleje i szpalery drzew. O wysokich walorach krajobrazu stanowią zachowane historyczne układy ruralistyczne oraz liczne obiekty o znacznej wartości zabytkowej i estetycznej.

Sieć osadnicza gminy skupiona jest wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Stanowią je w większości zwarte jednostki osadnicze powstałe na planie ulicówki, owalnicy oraz łańcuchówki. Ponadto na terenie gminy występuje zabudowa związana z dawnymi PGR-ami w miejscowościach: Krzywe Koło, Koźliny, Suchy Dąb, Steblewo, Grabiny Zameczek.

3.1.2. Użytkowanie terenu

Gmina Suchy Dąb jest gminą rolniczą.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Powierzchnia gminy wynosi 8463 ha – 84,63 km² (dane wg ewidencji gruntów ze Starostwa Powiatowego, stan na 01.01.2014r.), z czego:

- Użytki rolne – obejmują powierzchnię 7643 ha (ponad 90% powierzchni gminy),
 - W tym grunty orne to 6515 ha, co stanowi ok 85% użytków rolnych,
 - Łąki i pastwiska to 690 ha, tj. ok 9% użytków rolnych
- Lasy i grunty leśne obejmują powierzchnię 3 ha (0,03%) powierzchni gminy)
- Zadrzewienia i zakrzaczenia obejmują powierzchnię 202 ha (ok. 2% powierzchni gminy),
- Grunty zabudowane i zurbanizowane obejmują powierzchnię 337 ha (ok 4% powierzchni gminy)
- Grunty pod wodami – obejmują powierzchnię ok 179 ha (ok 2% powierzchni gminy)
- Nieużytki – obejmują powierzchnię 35 ha (0,4 % powierzchni gminy)
- Tereny różne – ok 64 ha (ok 0,7% powierzchni gminy)

3.1.3. Struktura demograficzna

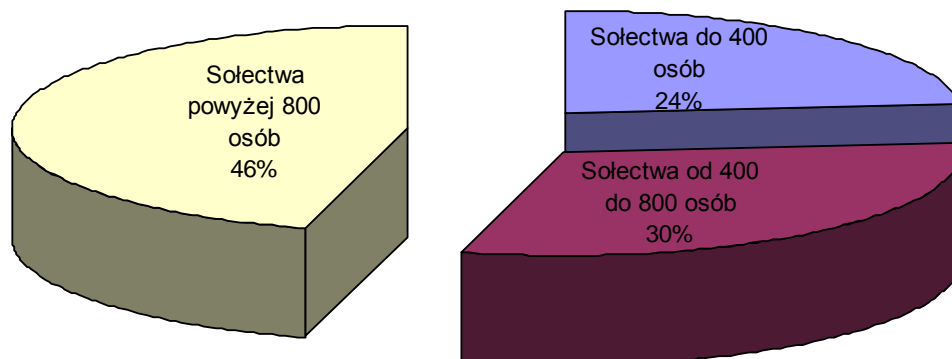
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) na terenie gminy wiejskiej Suchy Dąb w końcu 2012 r. zamieszkiwało 4142 osób, co stanowiło 0,14% ludności województwa pomorskiego i 3,14% ludności powiatu gdańskiego. Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 49 os/km² i jest taka jak średnio w gminach wiejskich województwa pomorskiego oraz zbliżona do gęstości zaludnienia w porównywalnych gminach Ostaszewo i Lichnowy.

Według Urzędu Gminy Suchy Dąb na terenie gminy w 8 miejscowościach posiadających status sołectwa w dniu 31.12.2013 r. zameldowanych na pobyt stały było 4085 mieszkańców.

Tabl.1. Ludność gminy Suchy Dąb – mieszkańcy stali w miejscowościach (stan 31.12.2013 r.) wg danych Urzędu Gminy

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców w sołectwie
1.	Grabiny - Zameczek	806
2.	Kożliny	715
3.	Krzywe Koło	528
4.	Osice	341
5.	Ostrowite	104
6.	Steblewo	386
7.	Suchy Dąb	1069
8.	Wróblewo	136

Struktura sieci osadniczej w gminie Suchy Dąb w zależności od liczby ludności

Rys. 1. Struktura sieci osadniczej

Według danych GUS liczba ludności w gminie Suchy Dąb w ostatnim dziesięcioleciu wzrosła o blisko 10%.

Średnie wskaźniki ruchu naturalnego z lat 2008 - 2012 w gminie Suchy Dąb są zbliżone do wskaźników w gminach wiejskich województwa pomorskiego i zdecydowanie korzystniejsze od obu gmin porównywalnych w których wskaźnik przyrostu naturalnego jest niższy od wskaźnika w województwie, gdzie na średnią znaczący wpływ ma niski przyrost naturalny w miastach.

W ostatnich dziesięciu latach wg danych GUS w gminie Suchy Dąb występowało zmienne saldo migracji. Przeważają jednak lata w których ludność na tereny gminy napływa. Uśredniając dane stwierdzamy, że roczny napływ mieszkańców do gminy w tym czasie wynosił 4,4 osoby.

Struktura wieku ludności gminy Suchy Dąb podobnie jak to ma miejsce w większości na terenach wiejskich województwa pomorskiego jest jeszcze określając terminologią demografów strukturą „relatywnie młodą”. Najbardziej jest to widoczne gdy porówna się ją z strukturą województwa w całości. Najbardziej jest ona zbliżoną do struktury wieku ludności powiatu gdańskiego. Na terenie gminy jest bowiem niższy udział osób w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym wyższym udziale grupy przedprodukcyjnej.

Analizując jednak zmiany struktury wieku od 2003 r. stwierdzamy, że również w gminie Suchy Dąb, podobnie jak to się dzieje w całej Polsce, następuje powolny proces starzenia się społeczeństwa, wyrażający się spadkiem udziału wieku przedprodukcyjnego a wzrostem udziału grupy wieku produkcyjnego. Gmina Suchy Dąb należy jednak do tych gmin w których, dotychczas jeszcze nie zwiększał się znacząco udział społeczeństwa w wieku poprodukcyjnym. Jednak proces wzrostu udziału społeczeństwa należącego do tej grupy będzie znacząco następował już w najbliższych latach.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

W gminie na 100 mężczyzn przypadają 93 kobiety. Jest to na terenach wiejskich, a w szczególności w gminach o charakterze rolniczym zjawisko typowe, gdyż z większości tego typu gmin następuje ucieczka kobiet przed pracą na wsi do miasta. Potwierdzeniem jest stan w gminach wiejskich województwa, gdzie na 100 mężczyzn przypada 98 kobiet. W całym województwie natomiast na 100 mężczyzn przypada 105 kobiet.

Zgodnie z danymi NSP 2002, na terenie gminy Suchy Dąb było 1043 gospodarstw domowych, z czego 906 (86,9%) to gospodarstwa rodzinne. Przeciętna wielkość gospodarstwa domowego w czasie NSP 2002 w gminie wynosiła 3,67 osoby. Gospodarstwo domowe z użytkownikiem indywidualnego gospodarstwa rolnego (działki rolnej) stanowiły 31,4%.

Według GUS w końcu 2012 r. na terenie gminy Suchy Dąb było 996 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 93370 m² o liczbie izb 4317. Wskaźniki zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych w gminie najbardziej zbliżone są do średnich wskaźników gmin wiejskich województwa. Liczba mieszkań w gminie przeliczona na 1000 mieszkańców jest o 12% niższa od średniej dla gmin wiejskich województwa i o 15% niższa od liczby w sąsiadujących gminach. Przeciętna wielkość mieszkania w gminie jest wyższa od przeciętnej w sąsiadujących gminach i w województwie (w miastach mieszkania są mniejsze chociażby ze względu na rzadsze zjawisko wielopokoleniowości zamieszkiwania).

3.1.4. Charakterystyka zagospodarowania poszczególnych miejscowości w gminie

OBRĘB WRÓBLEWO

Obręb Wróblewo położony jest w północnej części gminy, na północ od drogi wojewódzkiej nr 227. Graniczy od strony południowej i zachodniej z obrębem Grabiny Zameczek, natomiast od strony północno-wschodniej granica obrębu jest jednocześnie granicą gminy z gminą Cedry Wielkie. Powierzchnia obrębu wynosi 255,7 ha. Na koniec 2013 roku obręb zamieszkiwało 136 osób. Zabudowa skupiona jest we wsi Wróblewo. Na wschód od wsi Wróblewo przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV.

Wróblewo

Zabudowa wsi położona jest wzdłuż drogi powiatowej nr 2224G, tworzy ją głównie zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa o charakterze wiejskim. W centrum wsi, nad Motławą, znajduje się kościół p.w. Wniebowzięcia N.M.P., pierwotnie kaplica prywatna rodu Scheweke, zbudowana w drugiej połowie XVI wieku. Przy kościele zlokalizowany jest plac zabaw oraz miejsce odpoczynku.

OBRĘB GRABINY ZAMECEK

Obręb Grabiny Zameczek znajduje się w północnej części gminy, od północnego wschodu graniczy z obrębem Wróblewo, od strony zachodniej z gminą wiejską Pruszcz Gdański, od południowego zachodu z obrębem Ostrowite, od południa z obrębem Suchy Dąb, natomiast od wschodu z obrębem Osice oraz gminą Cedry Wielkie. Historycznie były tu dwie miejscowości Grabiny Zameczek oraz Grabiny Duchowne, obecnie tworzą jedną miejscowość – Grabiny Zameczek. Zabudowa rozproszona występuje wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 227 oraz nielicznie we wschodniej części obrębu. Ludność zamieszkująca obręb wynosiła na koniec 2013r. 806 osób, zajmuje powierzchnię 1356,7 ha.

Grabiny Zameczek

Miejscowość jest drugą pod względem liczby mieszkańców wsią w gminie, położoną przy drodze powiatowej nr 2224G, na południe od drogi wojewódzkiej. Największa część zabudowy znajduje się pomiędzy Motławą a drogą powiatową. W części północnej zlokalizowany jest duży zespół zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, który powstał na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z 2001 roku. W części południowej znajduje się zameczek krzyżacki z parkiem. Na południe od zabudowy wsi zlokalizowany jest teren dawnego PGR, w części użytkowany na cele produkcji rolniczej. Zabudowa po zachodniej stronie Motławy głównie zagrodowa, z kilkoma nowymi budynkami jednorodzinnymi. W części wschodniej znajduje się Zespół Szkolno - Przedszkolny.

OBRĘB OSICE

Obręb położony w północno-wschodniej części gminy, zajmuje powierzchnię 779,1 ha, zamieszkuje go 341 mieszkańców. Od północy i wschodu graniczy z gminą Cedry Wielkie, od zachodu z obrębami Grabiny Zameczek i Suchy Dąb, a od południa z obrębem Steblewo. Przez zachodnią część obrębu przebiega gazociąg i ropociąg.

Osice

Wieś na planie owalnicy. Dominuje zabudowa zagrodowa. We wsi zlokalizowane są 3 domy podcieniowe, jeden z nich w bardzo złym stanie technicznym. W centrum wsi znajduje się kościół p. w. Antoniego Padewskiego z końca XIV wieku oraz świetlica wiejska. W części zachodniej położone jest boisko sportowe i plac zabaw. Drugie boisko sportowe położone jest na zachód od zwartej zabudowy wsi, przy drodze powiatowej nr 2230 G w kierunku miejscowości Grabiny Zameczek.

OBRĘB OSTROWIE

Obręb położony w części zachodniej gminy, od strony zachodniej graniczy z gminą Pszczółki, od wschodu z obrębem Suchy Dąb, od północy z obrębem Grabiny Zameczek a od południa z obrębem Krzywe Koło. Powierzchnia obrębu wynosi 867,3 ha, zamieszkują go 104 osoby.

Ostrowie

Wieś tworzy zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa o charakterze rozproszonym, zlokalizowana po obu stronach drogi gminnej nr 174011 G oraz drogi powiatowej nr 2225G. W centrum wsi znajduje się teren zieleni z placem zabaw. Przy drodze do wsi Grabiny Zameczek położona jest zachowana zagroda typu olęderskiego.

OBRĘB SUCHY DĄB

Obręb położony jest w centrum terytorium gminy, od północy sąsiaduje z obrębami Grabiny Zameczek i Wróblewo, od wschodu z obrębami Steblewo i Osice, od zachodu z obrębem Ostrowite, od południa z obrębem Krzywe Koło. Powierzchnia obrębu wynosi 1344,6 ha, jest najludniej zamieszkiwany w gminie - 1069 osób.

Suchy Dąb

Zwarta zabudowa wsi skupiona jest wzdłuż drogi powiatowej nr 2224 G oraz położona wzdłuż drogi gminnej 174012 G, tworząca dawniej wieś Ostrowite oddzielona Motławą od wsi Suchy Dąb.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

W centrum wsi zlokalizowane są obiekty użyteczności publicznej: Urząd Gminy, posterunek policji, remiza Ochotniczej Straży Pożarnej, poczta, oddział banku, ośrodek zdrowia, kościół. Po zachodniej stronie Motławy zlokalizowany jest Zespół Szkół w Suchym Dębie (szkoła podstawowa i gimnazjum) wraz z salą sportową. W budynku szkoły mieści się również punkt przedszkolny i biblioteka. W części zachodniej znajduje się również zespół zabudowy wielorodzinnej. W pewnym oddaleniu od zwartej zabudowy wsi położona jest gminna oczyszczalnia ścieków. W części wschodniej wsi zlokalizowana jest zabudowa o charakterze usługowo-przemysłowym, w tym na terenie dawnego PGR.

OBRĘB KRZYWE KOŁO

Obręb Krzywe Koło położony jest w środkowej części gminy. Od północy sąsiaduje z obrębami Ostrowite i Suchy Dąb, od wschodu z obrębem Steblewo a od południa z obrębem Koźliny. Zachodnia granica obrębu stanowi równocześnie granicę gminy z gminą Pszczółki. Obręb zajmuje powierzchnię 1020,5 ha, jest zamieszkiwany przez 528 mieszkańców.

Krzywe Koło

Wieś składa się z trzech zespołów zabudowy o odmiennej genezie. W części wschodniej obrębu znajduje się najstarsza część wsi, o planie zbliżonym do okolicy. W centrum zlokalizowany jest kościół, plac zabaw, świetlica wiejska, punkt biblioteczny. W domu podcieniowym wpisanym do rejestru zabytków funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej oraz Środowiskowy Dom Samopomocy.

Drugą część wsi stanowi położony przy drodze powiatowej 2226 G kompleks zabudowań byłego PGR, gdzie nadal dominuje funkcja produkcji rolnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną i ogrodami działkowymi. Znajduje się tu również oczyszczalnia ścieków, przewidziana do likwidacji.

Ponadto rozproszona zabudowa występuje w zachodniej części obrębu, przy drogach gminnych 174019 G i 174020 G, ok 3 km od głównej części wsi.

OBRĘB KOŹLINY

Obręb położony jest w południowej części gminy, od północy graniczy z obrębami Krzywe Koło i Steblewo, od wschodu z gminami Ostaszewo i Lichnowy, od południa z gminą Tczew, a od zachodu z gminą Pszczółki. Zajmuje powierzchnię 1524,8 ha, jest zamieszkiwany przez 715 mieszkańców. Przez wschodnią część obrębu przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV.

Koźliny

Wieś na planie ulicówki, zabudowa skupiona wzdłuż drogi powiatowej 2228 G. wieś tworzy głównie zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna. Nowa zabudowa mieszkaniowa rozwija się na północ od miejscowości, przy drodze powiatowej. W centrum wsi zlokalizowany jest kościół, świetlica wiejska boisko sportowe, plac zabaw. Po wschodniej stronie drogi powiatowej znajduje się szkoła podstawowa.

Na zachód od zwartej zabudowy wsi zlokalizowana jest zabudowa związana z dawnym PGR. Dawniej w tym miejscu zlokalizowany był zakład karny – dziś stanowi zespół zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

OBRĘB STEBLEWO

Obręb położony we wschodniej części gminy, zajmuje powierzchnię 1317,3 ha, jest zamieszkiwany przez 386 osób. Od zachodu graniczy z obrębem Suchy Dąb oraz Krzywe Koło, od północy z obrębem Osice, od południa z obrębem Koźliny. Od wschodu i północnego wschodu granica obrębu stanowi granicę gminy z gminami Ostaszewo i Cedry Wielkie.

Steblewo

Wieś charakteryzuje się zwartą zabudową skupioną wzdłuż drogi powiatowej 2226 G. W północnej części zlokalizowany jest zespół zabudowy dawnego Państwowego Gospodarstwa Rolnego, obecnie nadal o dominującej funkcji rolniczej i hodowlanej. We wsi funkcjonuje świetlica wiejska oraz punkt przedszkolny w budynku dawnej szkoły. W centrum wsi znajduje się boisko sportowe i plac zabaw. Zachowane są dwa domu podcieniowe oraz ruiny kościoła z XI/XV w.

3.1.5. Transport – stan istniejący**3.1.5.1. Infrastruktura drogowa****Układ drogowy gminy**

Układ drogowy gminy Suchy Dąb stanowi droga wojewódzka nr 227 przebiegająca w północnej części gminy oraz 7 dróg powiatowych i 24 gminne o łącznej długości około 91,4 km.

Przez teren gminy nie przebiega żadna droga krajowa, niemniej zarówno sam obszar gminy jak i jej układ drogowy leży w bezpośrednim oddziaływaniu drogi krajowej nr 91 relacji Gdańsk – Tczew – Węzeł Nowe Marzy z A1 (i dalej) przebiegającej południkowo, od strony zachodniej. Droga krajowa nr 91 wraz z linią kolejową nr 131 stanowią elementy podstawowego układu transportowego położone w osi Korytarza VI Transeuropejskiej Sieci Transportowej, stanowiące potencjalną strefę aktywności gospodarczej³.

Położenie gminy w stosunku do drogi krajowej nr 91 – stwarza dobre skomunikowanie gminy na zewnątrz, z większymi ośrodkami jak np. Gdańsk, Tczew.

Sieć drogowa gminy jest gęsta w odniesieniu do powierzchni, stosunkowo duży jest udział dróg o nawierzchni utwardzonej - droga wojewódzka jak i wszystkie powiatowe posiadają nawierzchnię bitumiczną.

Tabl.2. Zestawienie dróg powiatowych⁴

Lip.	Nr drogi	Nazwa drogi (przebieg drogi)	Długość (km)	Dł. naw twarda	Klasa drogi
1.	2224G	(DW226) - Wróblewo - Grabiny Zameczek - Suchy Dąb - Krzywe Koło	10,7	10,7	L
2.	2225G	(Skowarcz) - Ostrowite - Suchy Dąb	4,4	4,4	L

³

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, Gdańsk, 2009

⁴

Na podstawie danych Starostwa Powiatowego Pruszcz Gdański, wizji lokalnej i studium własnego 2014

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

3.	2226G	(Pszczółki) - Krzywe Koło - Steblewo - granica gminy (Giemlice)	9,4	9,4	L
4.	2227G	DP2226G - DP2228G	4,3	4,3	L
5.	2228G	DP2226G - granica gminy	3,4	3,4	L
6.	2229G	DP2224G - Osice - (Giemlice)	4,4	4,4	L
7.	2230G	DW227 Trutnowy - Osice	3,1	3,1	L

Z uwagi na położenie obszaru gminy na terenie zalewowym w pobliżu rzeki Wisły, charakterystyczne jest występowanie w ciągu dróg w gminie wielu obiektów mostowych i przepustów.

Tabl.3. Zestawienie dróg gminnych⁵

L.p.	Numer drogi	Przebieg drogi	Długość [km]
1.	174 001	m. Wróblewo, skrzyżowanie z drogą 2224 do mostu M-13 na granicy gminy	0.719
2.	174 002	Grabiny Zameczek, skrzyżowanie z drogą woj. 227 do wału kanału Kłodawa – koniec drogi	1.218
3.	174 023	m. Grabiny Zameczek skrzyżowanie z drogą 2224 do przepustu 33-P na granicy gminy	1.075
4.	174 004	m. Grabiny Zameczek., skrzyżowanie z drogą 2224 do skrzyżowania z drogą 2230	2.085
5.	174 005	skrzyżowanie z drogą 174008 w m. Grabiny Zameczek do końca drogi na moście M-4, granica gminy w kierunku PGR Różyny	3.165
6.	174 006	skrzyżowanie z drogą 2224 do skrzyżowania z drogą 174004	0.800
7.	174 007	skrzyżowanie z drogą 174 005 w m. Grabiny Zameczek. do mostu M-6 na granicy gminy	3.080
8.	174 008	skrzyżowanie z drogą 2224 w m. Grabiny Zameczek do skrzyżowania z drogą 174 012 w m. Suchy Dąb	3.035
9.	174 009	skrzyżowanie z drogą 2224 do skrzyżowania z drogą 2230	2.595
10.	174 010	m. Osice, skrzyżowanie z drogą 2229 do kanału na granicy gminy, koniec drogi	1.850
11.	174 011	Ostrowite droga przez wieś, skrzyżowanie z drogą 2225 do skrzyżowania z drogą 174007	1.745
12.	174 012	skrzyżowanie z drogą 2225 w m. Suchy Dąb do skrzyżowania z	1.520

⁵ Na podstawie danych z Urzędu Gminy Suchy Dąb, 2014

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

		drogą 2224	
13	174 013	m. Suchy Dąb, skrzyżowanie drogi 2229 do skrzyżowania z drogą 2224	0.326
14	174 014	skrzyżowanie z drogą 2224 do skrzyżowania z drogą 2229	3.002
15	174 015	m. Osice, skrzyżowanie z drogą 2229 do skrzyżowania z drogą 2226 w m. Steblewo	3.790
16	174 016	skrzyżowanie z drogą 2224 do skrzyżowania z drogą 2225	2.730
17	174 017	skrzyżowanie z drogą 2225 do skrzyżowania z drogą 174018	1.135
18	174 018	skrzyżowanie z drogą 2226 do przepustu na granicy gminy, koniec drogi	2.588
19	174 019	skrzyżowanie z drogą 174020 do skrzyżowania z drogą 174018	1.875
20	174 020	Krzywe Koło, skrzyżowanie z drogą 2224 do skrzyżowania z drogą 174018	2.695
21	174 021	m. Krzywe Koło, droga przez wieś, skrzyżowanie z drogą 2226 do skrzyżowania z drogą 174020	0.782
22	174 022	m. Steblewo, skrzyżowanie z drogą 2226 do granicy gminy w kierunku drogi 2228	3.970
23	174 023	m. Koźliny, skrzyżowanie z drogą 2228 do mostu M-12, koniec drogi	0.695
24	174 024	skrzyżowanie z drogą 174022 do skrzyżowania z drogą 2228 w m. Koźliny	1.132

Droga wojewódzka nr 227 przebiega na terenie gminy Suchy Dąb na odcinku 4,087 km, km 4+738-8+825, charakteryzuje się następującymi parametrami⁶:

- klasa techniczna Z,
- nawierzchnia bitumiczna,
- nośność – 80 kN/oś,
- szerokość jezdni - 6,0 m,

W ciągu drogi występują następujące elementy:

- zatoki autobusowe w km 7+120 str. lewa i 7+200 str. prawa,
- skrzyżowanie z drogą powiatową w km 7+174,
- obiekty inżynierskie
 - most w km 5+827, nośność obiektu – 30 T,
 - most w km 6+154, nośność obiektu – 30 T,
 - most w km 6+744, nośność obiektu – 30 T, obecnie ograniczona do 24 T,
 - przepust w km 8+333, nośność obiektu – 30 T,

⁶ Informacja z ZDW Gdańsk, 2014

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Droga wojewódzka nr 227 stanowi główne połączenie miejscowości gminy z Pruszczem Gdańskim.

Nawierzchnia bitumiczna DW227 jest w dobrym stanie technicznym, posiadająca oznakowanie poziome w postaci linii środkowej i przejść dla pieszych, jednakże występują drzewa w skrajni ograniczające widoczność włączającym się do ruchu z wjazdów czy dróg podrzędnych. W ciągu drogi zlokalizowane są obiekty mostowe, skrzyżowanie z DP2224 w m. Grabiny Zameczek sterowane jest sygnalizacją świetłą.

Droga powiatowa nr 2224G ma przebieg: północna granica gminy – Wróblewo - Grabiny Zameczek - Suchy Dąb - Krzywe Koło. Droga o nawierzchni bitumicznej, w miejscowości Wróblewo w ciągu drogi chodniki i ścieżka rowerowa o nienormatywnej szerokości, zlokalizowane po jednej stronie jezdni, występują urządzenia brd: przejścia dla pieszych z oznakowaniem, bariery ochronne energochłonne i dla pieszych. W miejscowości Grabiny Zameczek chodniki oddalone od krawędzi jezdni. W miejscowości gminnej Suchy Dąb chodniki zlokalizowane po obu stronach jedni drogi powiatowej, szczególnie w centrum wsi. Śladowo występuje oznakowanie poziome. W Krzywym Kole chodnik jednostronny.

Droga powiatowa nr 2225G o przebiegu: (Skowarcz) - Ostrowite - Suchy Dąb. Droga przebiegająca przez centrum m. Suchy Dąb, stanowiąca połączenie z m. Skowarcz. Nawierzchni bitumiczna, stan techniczny średni, ubytki i zniszczone krawędzie.

Droga powiatowa nr 2226G, przebieg (Pszczółki) - Krzywe Koło - Steblewo - granica gminy (w kierunku miejscowości Giemlice). Droga o nawierzchni bitumicznej, fragmentami zniszczonej, brak oznakowania poziomego. Obiekty mostowe w ciągu drogi, w miejscowości Steblewo chodniki jednostronne, oddalone od krawędzi jezdni. W przekroju szlaku, występują drzewa w skrajni.

Droga powiatowa nr 2227G przebiega od skrzyżowania z DP2226G do skrzyżowania z DP2228G. Droga posiada nawierzchnię bitumiczną, w dobrym stanie technicznym.

Droga powiatowa nr 2228G przebiega od skrzyżowania DP2226G do granicy gminy. Nawierzchnia w dość dobrym stanie technicznym, droga posiada oznakowanie poziome, kwalifikujące się jednak do poprawy (zanika), brak poboczy, drzewa w skrajni. W miejscowości Koźliny chodniki jednostronne.

Droga powiatowa nr 2229G, przebieg: od skrzyżowania z DP2224G do miejscowości Osice - (Giemlice). Droga o nawierzchni bitumicznej, fragmentami zniszczonej, kwalifikującej się do remontu, w miejscowości Osice chodniki jednostronne.

Droga powiatowa nr 2230G o przebiegu od skrzyżowania z DW227 Trutnowy do miejscowości Osice. Nawierzchnia bitumiczna zniszczona, konieczny generalny remont, częściowy stanowi jedynie doraźną poprawę.

Wszystkie drogi powiatowe w gminie posiadają nawierzchnię bitumiczną w dość dobrym stanie technicznym, sporadyczne lub występujące na stosunkowo niewielkich odcinkach - ubytki, spękania czy połamane krawędzie kwalifikują co prawda fragmenty nawierzchni do remontu częściowego, jednakże nie powodują znacznych strat we wskaźnikach określających czas przejazdu i komfort użytkowania.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Drogi gminne:

Całkowita długość dróg gminnych wynosi 47,607 km.

Drogi o różnej nawierzchni, zmiennej szerokości jezdni i zróżnicowanym stanie technicznym, zazwyczaj wąskie, z drzewami w skrajni.

Całkowita długość dróg w gminie wynosi ogółem 91,4 km, droga wojewódzka ma długość 4,09 km, co stanowi 4,5%, dróg powiatowych jest 39,7 km co stanowi 43,4% oraz długość dróg gminnych wynosi w sumie 47,61 km, co stanowi 52,1% długości wszystkich dróg w gminie.

Gęstość dróg w gminie wynosi 107,5 km dróg na 100 km² powierzchni gminy, natomiast ilość dróg ogółem przypadająca na 1000 mieszkańców gminy to wielkość - 22,5 km.

Powyżej scharakteryzowane parametry kształtują się na wysokim poziomie w stosunku do innych gmin województwa. Sieć dróg w gminie pod kątem długości jak i gęstości jest wystarczająca do obsługi zarówno samego terenu gminy jak i umożliwienia połączeń na zewnątrz. Długość dróg w stosunku do niewielkiej powierzchni gminy jak i ilości mieszkańców przekłada się na wysokie wskaźniki określające stopień i jakość wyposażenia gminy w infrastrukturę drogową.

Dostępność czasowa samochodem osobowym z m. Suchy Dąb do miejscowości ościennych oraz stolicy województwa wygląda następująco:

- centrum Gdańska, w PZP Województwa określana jest na poziomie 30-45 min⁷, co znajduje odzwierciedlenie w stanie faktycznym, biorąc pod uwagę istniejące połączenia drogowe i ich stan techniczny,
- do Pruszcza Gdańskiego to ok. 20 min,
- Tczewa - w zależności od obranej trasy 20 - 25 min,

3.1.5.2. Wielkość ruchu

W 2010 roku na sieci dróg krajowych i wojewódzkich w Polsce przeprowadzono pomiar średniego dobowego ruchu. Wyniki przytoczone poniżej przedstawiają wielkość ruchu pojazdów ogółem oraz strukturę rodzajową pojazdów samochodowych na wybranych odcinkach drogi wojewódzkiej nr 227

Tabl. 4. Średni dobowy ruch w punktach pomiarowych w 2010 r na drodze wojewódzkiej nr 227⁸.

Długość	Nazwa	Pojazdy ogółem	Struktura rodzajowa ruchu pojazdów samochodowych						
			Motoc.	Sam. osob., mikrobusy	Sam. dost.	Sam. cięż.	Sam. cięż. z przycz.	Autobusy	Ciągniki
10,5 km	PRUSZCZ GD. /SK. Z DW226/-TRUTNOWY	5679	74	4884	426	136	114	34	11

⁷ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, Gdańsk 2009
⁸ Na podstawie danych z ZDW, Gdańsk SDR2010

3.1.5.3. Infrastruktura i transport zbiorowy

Transport zbiorowy na terenie gminy Suchy Dąb reprezentowana jest jedynie przez przewozy autobusowe. Transport autobusowy prowadzony jest przez przedsiębiorstwa:

- Veolia Transport sp. z o.o. z Torunia, oddział w Tczewie - obecnie funkcjonujące jako Arriva Bus Transport Polska sp. z o.o., obejmujące zasięgiem działalności większość terenu gminy,
- 2Lee Travel Autokary na trasie Gdańsk PKP - Pruszcz Gd - Roszkowo - Lędowo - Grabiny Zameczek - Trutnowy - Cedry Wielkie - Leszkowy - Długie Pole - Giemlice - Leszkowy - Kieźmark.
- Plus Express na trasie Gdańsk PKP - Pruszcz Gd - Roszkowo - Lędowo - Grabiny Zameczek - Trutnowy - Cedry Wielkie - Leszkowy - Długie Pole - Giemlice, w ciągu DW227.

Trasy obsługiwane przez Arriva Bus przebiegają drogami powiatowymi.

Przewozy realizowane są na trasach np.:

- Koźliny - Tczew,
- Suchy Dąb - Tczew,
- Suchy Dąb - Pruszcz Gdański - Gdańsk,
- Osice - Gdańsk

Dostępność transportowa poszczególnych miejscowości jest zróżnicowana, wynika to z odległości od przystanków, oraz różnej częstotliwości kursów dostosowywanej do konieczności dojazdu mieszkańców do szkół czy miejsc pracy.

Przystanki autobusowe zlokalizowane są dość często, w zasięgu możliwego pieszego dojścia użytkowników.

Infrastruktura związana z przystankami wzdłuż dróg na obszarze gminy jest dość zróżnicowana, występują zarówno przystanki z zatokami i wiatami dla oczekujących jak np. w ciągu DP2226G w Krzywym Kole, 2228G w Koźlinach, DW227 Grabiny Zameczek, same wiaty bez zatoki np. w m. Steblewo, Osice, Trutnowy (DW227), czy przystanek zlokalizowany bezpośrednio przy krawędzi jezdni oznaczony jedynie tabliczką - DP2226G, 2224G m. Suchy Dąb.

Często występują braki w tabliczkach rozkładowych.

Dojazd autobusem do miast powiatowych lub miasta wojewódzkiego zajmuje odpowiednio:

- Suchy Dąb - Pruszcz Gdański - kurs bezpośredni ok. 25-35 min,
- Suchy Dąb - Gdańsk - kurs bezpośredni ok. 40-50 min,
- Suchy Dąb - Tczew, kurs bezpośredni 30-40 min, kurs przez Pruszcz - ok 1,0 godz.,

W obszarze gminy Suchy Dąb nie występuje infrastruktura kolejowa. Gmina leży w sąsiedztwie linii kolejowej nr 131, najbliższe stacje znajdują się w Pszczółkach, Pruszczu Gdańskim, Różnach, Skowarczu i Ciepłowie.

3.1.6. Uzbrojenie terenu

3.1.6.1. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Zaopatrzenie w wodę

Gmina Suchy Dąb zaopatrywana jest w wodę z 2 odrębnych układów wodociągowych zasilanych z głębinowych komunalnych ujęć wody:

- 1) Ujęcie wody w miejscowości Ostrowite – zaopatruje w wodę następujące miejscowości: Ostrowite, Suchy Dąb, Grabiny Zameczek, Wróblewo, Osice, Giemlice (w gminie Cedry Wielkie) oraz Steblewo.
- 2) Ujęcie wody w miejscowości Krzywe Koło – zaopatruje w wodę miejscowości Krzywe Koło i Koźliny.

Pojedyncze siedliska rolnicze położone z dala od istniejących wodociągów korzystają ze studni własnych.

Wodociąg grupowy z ujęciem w miejscowości Ostrowite

Ujęcie wody zlokalizowane jest na działkach 87 i 103/1, obręb geodezyjny Ostrowite.

Ujęcie składa się z:

- Studni nr 1 o wydajności eksploatacyjnej 273m, $s=1,5\text{m}$ i głębokości 42,0 m. Rok budowy 1974
- Studni nr 2 o wydajności eksploatacyjnej 62,0 m³/h przy depresji $s=6,4\text{m}$, głębokości 85,0 m. Rok budowy 1997

Obie studnie oddalone są od siebie o ~350m

- Zbiornika wyrównawczego wody czystej o pojemności $V=100\text{m}^3$
- Stacji uzdatniania wyposażonej w 2 filtry zamknięte $\varnothing 1,4\text{m}$ ze złożem żwirowym z wkładką aktywnego złoża typu DEFERMAN, zbiorniki hydroforowe oraz sprężarkę WAN-K. Ujęcie posiada zatwierdzone decyzją Wojewody Gdańskiego z dnia 15.05.1998r znak 0-IV-7535/11648/98 zasoby eksploatacyjne w wysokości $Q=89,3\text{m}^3/\text{h}$ przy depresji $s=1,5-6,4\text{m}$ oraz ustanowiona decyzją Starosty Powiatowego w Pruszczu Gdańskim z dnia 09.05.2000r. znak BRO.ROŚ 6226-3/00 strefy ochrony bezpośredniej.

Pozwolenie wodnoprawne znak ROŚ-6341.66.2014.EST z dnia 23.09.2014r wydane przez Starostwo Powiatowe w Pruszczu Gdańskim określa pobór wody z ujęcia w miejscowości Ostrowite w ilości:

$$Q_{\text{śr dob}}=800,0\text{m}^3/\text{d}, Q_{\text{max godz.}}=85,0\text{m}^3/\text{h}$$

Data ważności pozwolenia wodnoprawnego – 31.08.2024r.

Sieć wodociągowa o średnicach 90, 110, 160 i 220 PCV oraz $\varnothing 100$ i 80 a-c swym zasięgiem obejmuje wszystkie wymienione wsie w obrębie zwartej jak i rozproszonej zabudowy. Zaledwie kilka siedlisk w zabudowie rozproszonej korzysta ze studni indywidualnych. Sieć wodociągowa z rur a-c występuje w części zwartej wsi Suchy Dąb i Grabiny Zameczek. Łączna długość ~ 4,2 km.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Wodociąg grupowy z ujęciem wody zlokalizowanym w miejscowości Krzywe Koło

Ujęcie wody zlokalizowane jest na działce nr 366 obręb Krzywe Koło. Ujęcie składa się z 2 studni głębinowych, stacji uzdatniania wody oraz odstojnika wód popłucznych.

- Studnia nr 1A o wydajności eksploatacyjnej $Q=26,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s=12,0\text{m}$ i głębokości 28,7m. Rok budowy 1993
- Studnia nr 3 o wydajności $Q=61,0\text{m}^3/\text{h}$ przy $s=4,9\text{m}$ i głębokości 28,0m. Rok budowy 1996

W zależności od potrzeby studnie są eksploatowane pojedynczo lub jednocześnie.

Stacja wodociągowa zlokalizowana jest obok studni, wyposażona w hydrofory i filtry do uzdatniania wody.

Wyposażenie technologiczne stacji jest w dobrym stanie technicznym, natomiast budynek wymaga remontu.

Ujęcie wody w Krzywym Kole posiada zasoby eksploatacyjne (dla eksploatacji zespołowej studni Nr 1A i nr 3) w wysokości: $Q=70,0\text{m}^3/\text{h}$ przy $s=4,0-12\text{m}$ zatwierdzone decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku (Nr 0-IV-7535/11511/97 z dnia 20.10.1997r.

Pozwolenie wodnoprawne znak ROŚ.6223-70/08 z dnia 17.03.2009r. wydane przez Starostwo Powiatowe w Pruszczu Gdańskim określa pobór wody z utworów czwartorzędowych w ilości:

$$Q_{\text{śr. dob}}=411,0\text{m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\text{max dob}}=617,0\text{m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\text{max godz.}}=46,0\text{m}^3/\text{h}$$

Data ważności pozwolenia wodnoprawnego – 31.03.2019r.

Sieć wodociągowa o średnicy $\varnothing 110$ i 160 PCV oraz $\varnothing 80$ i 100 a-c obejmuje swym zasięgiem wieś Krzywe Koło, zasób mieszkaniowy po byłym PGR oraz wieś Koźliny, gospodarstwo rolne (po byłym PGR Koźliny) Kilka siedlisk w zabudowie rozproszonej (Krzywe Koło Kolonia) oraz kilka gospodarstw położonych na południe od wsi Koźliny korzysta ze studni indywidualnych.

Łączna długość sieci z rur a-c wynosi $\sim 1,0 \text{ km}$.

Informacje ogólne dotyczące zaopatrzenia w wodę gminy Suchy Dąb na koniec 2013r.

Dobowa zdolność produkcyjna czynnych komunalnych ujęć wody – $3028\text{m}^3/\text{d}$

Dobowa zdolność produkcyjna urządzeń do uzdatniania wody – $1156\text{m}^3/\text{d}$

Ogólna ilość wody pobrana z ujęć komunalnych wyniosła w 2013r łącznie – $222000\text{m}^3/\text{rok}$, $608,2 \text{ m}^3/\text{d}$, w tym:

Na własne cele technologiczne – $13,7 \text{ m}^3/\text{d}$

Straty wody – $224,6\text{m}^3/\text{d}$

Zużycie wody – $370,0\text{m}^3/\text{d}$

W tym na 1 mieszkańca – $92,4 \text{ l/dobę}$

Ogólna długość czynnej sieci wodociągowej – 66km .

Odprowadzenie ścieków:

W gminie Suchy Dąb funkcjonują 2 oczyszczalnie ścieków:

- 1) Oczyszczalnia w miejscowości Suchy Dąb, do której odprowadzane są ścieki systemem grawitacyjno-pompowym z miejscowości Suchy Dąb i Osice
- 2) Oczyszczalnia w miejscowości Krzywe Koło do której odprowadzane są grawitacyjnie ścieki z istniejącego zasobu mieszkaniowego (po dawnym PGR)

Ścieki z pozostałej części gminy odprowadzane są do zbiorników szczelnych (indywidualnych i zbiorczych, które funkcjonują w m. Steblewo, Koźliny i Grabowe Pole). W miejscowości Grabiny Zameczek funkcjonuje jeszcze zbiornik Imhoffa, do którego odprowadzane są grawitacyjnie ścieki z dużego zasobu mieszkaniowego (po dawnym PGR)(brak pozwolenia wodnoprawnego – obiekt w najbliższym czasie ulegnie likwidacji a ścieki zostaną odprowadzone na oczyszczalnię w miejscowości Suchy Dąb.

Układ kanalizacji sanitarnej Suchy Dąb – Osice zakończony oczyszczalnią ścieków w miejscowości Suchy Dąb.

Oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna Suchy Dąb zlokalizowana jest na działce 368/3 obręb Suchy Dąb. Ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są do rowu melioracyjnego położonego na działce ewidencyjnej 312/2 w Suchym Dębnie (będącego dopływem Kanału Kozi Róg). Oczyszczalnia składa się z następujących głównych elementów:

- Część mechaniczna – studnia rozprężna krata z płytą ociekową na skratki, piaskownik wirowy z pompą piasku, komora rozdziału, punkt zlewny ścieków dowożonych, przepompownia wewnętrzna
- Część biologiczna – reaktor biologiczny ELA-6 z komorą denitryfikacji, nityfikacji, osadniki wtórne, komora recyrkulacji osadu, stanowisko dozowania preparatu PIX, zagęszczacz osadu, staw doczyszczający osadu i staw trzcinowy osadu – wylot do odbiornika.

Decyzją z dnia 22.10.2007r. znak ROŚ.6223-32/07 Starosta Gdański udzielił gminie Suchy Dąb pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzenie ścieków komunalnych oczyszczonych w istniejącej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni „Suchy Dąb”, do rowu melioracyjnego opisanego wyżej w ilości:

$$Q_{\text{śr. dob}} = 165,0 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\text{max dob}} = 215,0 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\text{max h}} = 14,0 \text{ m}^3/\text{d} \text{ (1112 RLM)}$$

Według „Sprawozdania oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich – OS-5” wykonanego przez Urząd Gminy Suchy Dąb dla Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2013:

- Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni w Suchym Dębnie wyniosła: 28000 m³/rok, 76,7 m³/dobę śr.
 - w tym bez ścieków dowożonych i wód opadowych: 15000 m³/rok = 41,1 m³/dobę śr.

Szacunkowa liczba ludności korzystająca z oczyszczalni wynosiła na koniec 2013r. 1413 RLM

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna Krzywe Koło – zlokalizowana jest na działce 314, obręb Krzywe Koło. Ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są wylotem do rowu melioracyjnego RD-23 (dopływu kanału podstawowego C) usytuowanego na działce 305/4, obręb Krzywe Koło.

Oczyszczalnia składa się z następujących głównych elementów:

- osadnik Imhoffa
- komora napowietrzania
- złoże biologiczne
- dwukomorowy osadnik wtórny
- przepompownia recyrkulowanych ścieków oczyszczonych
- wylot do rowu

Decyzją Starostwa Powiatowego w Pruszczu Gdańskim Nr ROŚ-6223-20/09/EST z dnia 01.07.2009 nadano Gminie Suchy Dąb pozwolenie wodnoprawne na odprowadzenie oczyszczonych ścieków w ilości:

$$Q_{\text{śr dob}} = 40,0 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\text{max h}} = 5,0 \text{ m}^3/\text{h}$$

Obciążenie oczyszczalni 241 RLM.

Istniejąca oczyszczalnia ścieków jest w złym stanie technicznym i do końca 2015r. planowana jest jej likwidacja i odprowadzenie ścieków na oczyszczalnię w Suchym Dębnie.

Dnia 5 lutego 2008r. Uchwałą Sejmiku województwa Pomorskiego Nr 6/08 wyznaczono aglomerację Suchy Dąb, która swym zasięgiem obejmowała miejscowości Suchy Dąb, Osice, Grabiny Zameczek, Steblewo, Krzywe Koło i Koźliny z oczyszczalnią w Suchym Dębnie. W 2013 r. zweryfikowano granice istniejącej aglomeracji i wyłączono miejscowości Steblewo i Koźliny (Uchwała nr 736/XXXIV/13 Sejmiku województwa Pomorskiego z dnia 28.10.2013r. w sprawie weryfikacji projektu planu aglomeracji Suchy Dąb. Obecnie (czerwiec 2016r) w trakcie uzgodnień jest projekt zmiany planu aglomeracji Suchy Dąb, polegający na korekcie załącznika graficznego, tj. uwzględnienia osiedla mieszkaniowego w Krzywym Kole, położonego wzdłuż drogi powiatowej na zachód od zwartej zabudowy wsi.

Dane ogólne wg. projektu zmiany aglomeracji Suchy Dąb:

- długość czynnej sieci k.s. wynosi 19,78 km,
- liczba mieszkańców korzystających z istniejącej kanalizacji sanitarnej 1410,
- planowana długość nowej sieci kanalizacji sanitarnej 13,5 km,
- liczba mieszkańców planowana do włączenia do sieci kanalizacji sanitarnej 1230.

Po zrealizowaniu k.s. według zweryfikowanego planu aglomeracji Suchy Dąb liczba korzystających ze zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej wynosić będzie 2640 osób, co będzie stanowiło 64% ogółu mieszkańców gminy.

Odprowadzenie wód opadowych i regulacja stosunków wodnych

Wody opadowe odprowadzane są powierzchniowo. Sporadycznie wody deszczowe odprowadzane są krótkimi odcinkami kanalizacji deszczowej do najbliższych rowów lub cieków wodnych.

Gmina położona jest na Żuławach Gdańskich, w zlewni rzek: Wisły, Motławy, Bielawy i Kłodawy. Istniejący system melioracyjny spełnia rolę odwadniająco - nawadniającą dla obszaru, który jest eksploatowany rolniczo. System ten jest eksploatowany w sposób grawitacyjno-pompowy poprzez stacje pomp melioracyjnych.

W obrębie gminy funkcjonują 4 stacje pomp melioracyjnych:

- Stacja pomp melioracyjnych nr 31 Wróblewo (na kanale Wróblewskim)
- Stacja pomp melioracyjnych nr 26 Grabowo (na kanale Czarna Łacha)
- Stacja pomp melioracyjnych nr 27 Wróblewo (na kanale A-27)
- Stacja pomp melioracyjnych nr 39 Suchy Dąb (na kanale Kozi Rów Duży)

3.1.6.2. W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Na terenie gminy Suchy Dąb nie funkcjonuje obecnie żadne składowisko odpadów.

Zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami dla województwa pomorskiego 2018* gmina Suchy Dąb zalicza się do Regionu Wschodniego gospodarki odpadami, a odpady mają być zagospodarowane przez ZZO Rokitki w gminie Tczew.

Zbiórka odpadów wielkogabarytowych, w tym zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów zielonych oraz niebezpiecznych jest organizowana przez gminę raz w roku.

Ponadto odpady zbierane selektywnie, takie jak: makulatura, szkło okienne, tworzywa sztuczne, metale, odpady wielomateriałowe, zużyte opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie i akumulatory, meble i odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane do 1m³/miesiąc oraz odpady zielone, leki i chemikalia mieszkańcy mogą nieodpłatnie oddawać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Tczewie przy Zakładzie Utylizacji Odpadów Stałych Sp. z o. o.

3.1.6.3. W zakresie zaopatrzenia w ciepło

Opracowano na podstawie: Musiał R., 2012. „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”.

W gminie Suchy Dąb brak jest zorganizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło. Zaspokajanie potrzeb cieplnych odbywa się w oparciu indywidualne źródła opalane węglem (głównie budynki mieszkalne), olejem opałowym (budynki użyteczności publicznej), gazem płynnym oraz nielicznie gazem ziemnym (4 budynki mieszkalne we wsi Koźliny). System zaopatrzenia w ciepło charakteryzuje się wysokim zużyciem energii pierwotnej oraz wysoką emisją zanieczyszczeń do atmosfery.

Większe kotłownie funkcjonują w:

- Zespół Szkół (szkoła podstawowa i gimnazjum) w Suchym Dębnie – ok. 0,24 MW pelety, zasila także dwa budynki mieszkalne 12 – to rodzinne i dom nauczyciela oraz bibliotekę w (w budynku szkoły),
- Szkoła w Koźlinach – 0,06 MW – olej opałowy,

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- Szkoła w Grabinach – Zameczek – ok. 0,065 MW, olej opałowy,
- Urząd Gminy w Suchym Dębnie – ok. 0,060 MW, olej opałowy, zasila także Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- P.P.H „Bispegrol” – 0,03 MW – gaz LPG,
- Zakład Usługowo - Produkcyjny „Jantar” - 0,03 MW – gaz LPG,

W zapotrzebowaniu na ciepło dominuje budownictwo mieszkaniowe, stanowiąc ok 72% ogólnego zapotrzebowania gminy. W strukturze paliw przeważa węgiel – udział w zapotrzebowaniu na ciepło ok 57%, dalej drewno, ok 18%. Koszty ciepła w gminie są wysokie, szczególnie w obiektach użyteczności publicznej. Bardzo wysoka jest emisja CO₂, wysoka jest również emisja pyłu, co jest szczególnie niekorzystne, ponieważ wiąże się z emisją benzoapirenu.

3.1.6.4. W zakresie zaopatrzenia w gaz

Gmina nie korzysta z gazu ziemnego za wyjątkiem miejscowości Koźliny (12 odbiorców, 0,4% mieszkańców gminy) włączonego do gazociągów gminy Tczew. Potencjalne źródło gazu stanowi gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Kolnik-Rafineria „Gdańsk”. Stanowi on odgałęzienie od magistrali gazowej dn 500 Włocławek-Gdynia. Gazyfikacja gminy wymaga budowy gazociągu wysokiego ciśnienia długości ok 2km – odgałęzienie od ww. gazociągu, stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia i gazociągów dystrybucyjnych średniego ciśnienia.

Gdyby doszło do gazyfikacji gminy, to należy przyjąć, że zasięgiem obsługi systemu będą objęte miejscowości o największej liczbie mieszkańców: Suchy dąb, Grabiny zameczek, Krzywe Koło i Koźliny. Zapotrzebowanie na ciepło tych miejscowości stanowi ok 70% potrzeb gminy. Przyjęto, że kotłownia na pelety w Zespole Szkół w Suchym Dębnie w perspektywie będzie już zamortyzowana i zostaną one zastąpione gazem ziemnym.

Sytuacja w zakresie zaopatrzenia w gaz może ulec radykalnej zmianie, gdyby zostały udokumentowane spodziewane zasoby gazu z łupków oraz gdyby cena tego gazu była niższa lub porównywalna do ceny gazu ziemnego konwencjonalnego. Gmina Suchy Dąb jest jedną z gmin objętych koncesją na poszukiwanie gazu łupkowego.

3.1.6.5. W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną

Przez teren gminy przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokich napięć 110kV. Obszar gminy Suchy Dąb zaopatrywany jest w energię elektryczną z dwóch Głównych Punktów Zasilających: GPZ „Cedry Małe” na północny wschód od gminy i GPZ „Miłobądz”, na południowy zachód od gminy, z których wyprowadzone są napowietrzne linie SN – 15 kV. Na terenie gminy funkcjonują 32 stacje transformatorowe 15/0,4 kV, wyprowadzone ze stacji linie 0,4 kV stanowią sieć rozdzielczą, zasilającą końcowych odbiorców energii. Z energii elektrycznej korzysta 100% mieszkańców. Stan zaopatrzenia w energię elektryczną jest zadowalający. Ocenia się, że system zasilający gminę dysponuje ok 55% rezerwą mocy.

3.1.6.6. Transport rurociągowy

Przez teren gminy przebiega rurociąg Port Północny – Płock; średnica rurociągu Dn 820. Jednostką zarządzającą systemem transportu rurociągowego jest Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” w Płocku.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 243 poz.2063) – określa strefę bezpieczeństwa dla pojedynczego rurociągu o przekroju powyżej 600mm - 20 m (środek strefy stanowi oś rurociągu);

rurociąg zbudowany został w 1975 r. zgodnie z obowiązującymi w tym czasie przepisami, innymi niż obecnie, np. strefa bezpieczeństwa wynosiła 40m. PERN -Płock ustalił wówczas strefę do uzgodnień, obowiązującą dla wszystkich inwestycji liniowych i kubaturowych, w granicach 200 m z obu stron rurociągu. Uznaje się, że także obecnie, ze względu na długi czas eksploatacji rurociągu, ten tryb uzgodnień, a także pierwotna strefa bezpieczeństwa powinny być zachowane.

3.1.7. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia terenów – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Gmina Suchy Dąb posiada 100% pokrycia planami miejscowymi. Są to plany miejscowe sporządzone dla obszarów obrębów geodezyjnych:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Suchy Dąb, przyjęty uchwałą Nr IX/51/2003 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 12 listopada 2003 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, Nr 5, poz. 41 z dnia 14.01.2004 r.
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Grabiny-Zameczek, przyjęty uchwałą Nr IX/52/2003 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 12 listopada 2003 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, Nr 5, poz. 42 z dnia 14.01.2004 r.
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Koźliny, przyjęty uchwałą Nr IX/53/2003 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 12 listopada 2003 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, Nr 17, poz. 364 z dnia 13.02.2004 r.
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Krzywe Koło przyjęty uchwałą Nr IX/54/2003 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 12 listopada 2003 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, Nr 17, poz. 365 z dnia 13.02.2004 r.
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Steblewo, przyjęty uchwałą Nr IX/55/2003 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 12 listopada 2003 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, Nr 36, poz. 738 z dnia 29.03.2004 r.
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Ostrowite przyjęty uchwałą Nr IX/56/2003 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 12 listopada 2003 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, Nr 36, poz. 739 z dnia 29.03.2004 r.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Osice, przyjęty uchwałą Nr IX/57/2003 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 12 listopada 2003 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, Nr 17, poz. 366 z dnia 13.02.2004 r.
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Wróblewo, przyjęty uchwałą Nr IX/58/2003 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 12 listopada 2003 r., opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, Nr 36, poz. 740 z dnia 29.03.2004 r.

Ponadto dla fragmentów obszarów sporządzono następujące zmiany:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Grabiny Zameczek przyjęty uchwałą nr X/64/07 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 28 listopada 2007r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Grabiny Zameczek obejmujący działkę geodezyjną nr 86 przyjęty uchwałą nr XVII/125/08 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 28 sierpnia 2008r.
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Grabiny Zameczek obejmujący działki geodezyjne nr 118 i 127, przyjęty uchwałą nr XXVI/2008/09 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 18 sierpnia 2009r.
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Wróblewo przyjęta uchwałą nr 0007.XVIII.153.2012 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 25 kwietnia 2012r.
- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grabiny Zameczek przyjęta uchwałą 0007.XVIII.154.2012 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 25 kwietnia 2012 r.
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Suchy Dąb przyjęta uchwałą nr 0007.XVIII.156.2012 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 25 kwietnia 2012 r.
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Steblewo przyjęta uchwałą nr 0007.XVIII.157.2012 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 25 kwietnia 2012 r.
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Ostrowite – dz. geodezyjna nr 86, przyjęta uchwałą nr 0007.XX.176.2012 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 30 czerwca 2012 r.
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Suchy Dąb dz. geodezyjna 346, przyjęta uchwałą nr 0007.XX.175.2012 z dnia 30 czerwca 2012 r.
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Suchy Dąb, działka geodezyjna 58/11 przyjęta uchwałą nr 0007.XX.174.2012 z dnia 30 czerwca 2012 r.
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wróblewo dz. geodezyjna nr 42, przyjęta uchwałą nr 0007.XX.178.2012 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 30 czerwca 2012 r.
- zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Suchy Dąb działka geodezyjna nr 93, przyjęta uchwałą nr 0007.XX.178.2012 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 30 czerwca 2012r.

- Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Grabiny Zameczek, działki geodezyjne 298, 294, przyjęta uchwałą 0007.XXI.179.2012 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 30 czerwca 2012 r.
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Suchy Dąb, obejmujący działki geodezyjne nr 100/62, 100/63, 100/64, 100/67, 100/68, 100/69, cz. 100/3, cz. 100/4, cz. 100/5 i 150/3, przyjęty uchwałą 0007.XL.325.2014 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 29 kwietnia 2014 r.

W trakcie opracowania jest jeden plan miejscowy:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów obejmujących fragmenty obrębów geodezyjnych Krzywe Koło i Koźliny, gmina Suchy Dąb – dla potrzeb realizacji farmy wiatrowej, sporządzany na podstawie Uchwały 0007.XXX.257.2013 z dnia 7 czerwca 2013r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów obejmujących fragmenty obrębów geodezyjnych Krzywe Koło i Koźliny gm. Suchy Dąb⁹

3.2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Charakterystykę środowiska przyrodniczego omówiono w rozdziale 3.3.1.

Zasoby dziedzictwa kulturowego i krajobrazu kulturowego omówiono w rozdziale 3.4.1.

Główne problemy ładu przestrzennego w gminie Suchy Dąb to:

- wiele obiektów o walorach kulturowych jest w złym stanie technicznym, a prowadzone w sposób nieprawidłowy, bez nadzoru konserwatorskiego modernizacje przyczyniają się do dalszej utraty pierwotnych walorów kulturowych obiektów;
- nowa zabudowa nie nawiązuje do tradycyjnych form architektury żuławskiej i często nie jest dostosowana formą, kolorystyką i gabarytami do istniejących układów zabudowy;
- na terenie gminy występują zespoły zabudowy wielorodzinnej, związane z działalnością byłych PGR-ów wymagające poprawy estetyki i humanizacji;
- zabudowa związana z działalnością dawnych baz rolniczych wymaga przekształceń funkcjonalno-przestrzennych;
- gmina Suchy Dąb posiada unikatowe walory środowiska przyrodniczego i krajobrazu (położenie na terenie Żuław Wiślanych) związane z występowaniem rozległych terenów otwartych przestrzeni rolniczej, systemu rowów i kanałów melioracyjnych

⁹ W świetle zmienionej polityki przestrzennej gminy, polegającej na niewyznaczaniu w obszarze gminy terenów dopuszczalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych, kontynuacja opracowania planu miejscowego jest niemożliwa. Gmina zawiesiła sporządzanie projektu planu miejscowego, wymagane jest jeszcze formalne podjęcie przez Radę Gminy uchwały w sprawie odstąpienia od sporządzania przedmiotowego projektu planu miejscowego.

- oraz charakterystycznych zadrzewień wzdłuż dróg, miedz i cieków wodnych - krajobraz ten stanowi lokalną wartość przestrzenną wymagającą ochrony;
- potencjalnym zagrożeniem dla ładu przestrzennego w gminie jest lokalizacja farm elektrowni wiatrowych na terenie gminy oraz w gminach sąsiednich, które w sposób trwały wpłyną na zmianę obecnego krajobrazu - należy dążyć do minimalizacji negatywnego oddziaływania na krajobraz oraz ochrony jego najbardziej wartościowych elementów.

3.3. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Na podstawie „Opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Dąb”, Proeko, Gdańsk, 2014.

3.3.1. Charakter środowiska przyrodniczego

Gmina Suchy Dąb zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną położona jest w obrębie mezoregionu Żuławy Wiślane, będącym częścią makroregionu Pobrzeże Gdańskie.

Rzeźba terenu

Cały obszar gminy Suchy Dąb położony jest w obrębie równiny aluwialnej, charakteryzującej się niemal idealnie równinną powierzchnią, która nieznacznie wznosi się w górę Wisły. Dominują wysokości od ok. 1 m n.p.m. do ok. 3 m n.p.m.. W obrębie równiny aluwialnej występuje szereg niewielkich obniżen i nabrzeż, które w terenie są prawie niezauważalne. W północnej części gminy występują tereny depresyjne, schodzące maksymalnie kilkadziesiąt centymetrów poniżej poziomu morza, zajmują łącznie ponad 130 ha. Odgrywają one ważną rolę w lokalnych stosunkach hydrologicznych.

W równinnym krajobrazie gminy Suchy Dąb wyróżniająca się formą jest pagórek morenowy występujący we wsi Grabiny Zameczek. Stanowi formę ostańcową, ocalałą z erozyjnego zrównywania podłoża delty. Zbudowany jest z gliny zwałowej z drobnymi otoczkami, osiąga maksymalną wysokość 14,6 m n.p.m.

Gleby

Na terenie gminy Suchy Dąb występują gleby, których pochodzenie wiąże się przede wszystkim z osadami rzecznyymi nagromadzonymi w delcie Wisły. Są to głównie mady rzeczne, a różnice w składzie mineralnym i wartości użytkowej tych gleb wynikają z rodzaju i głębokości zalegania osadów, na jakich zostały utworzone. Mady na terenie gminy charakteryzują się przeważnie dużą i bardzo dużą żyznością (przewaga 1. i 2. kompleksów przydatności rolniczej gleb).

Poza madami rzecznyymi, na terenie gminy występują niewielkie płaty gleb brunatnych (północna część gminy), murszowo-mineralnych i murszowatych (zachodnie fragmenty gminy) oraz gleb torfowych i murszowo-torfowych (sporadyczne występowanie).

Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym gmina Suchy Dąb położona jest w obrębie dwóch systemów hydrograficznych:

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- zlewni bezpośredniej Wisły, obejmującej południowo-wschodnie krańce gminy (tereny międzywala)
- zlewni Martwej Wisły, obejmującej sieć cieków oraz kanałów rowów odprowadzających wody do Motławy i Martwej Wisły, wchodzących w skład systemu odwadniającego Żuław.

Przez obszar gminy Suchy Dąb na odcinku ponad 7 km przepływa Wisła, której oś stanowi południowo-wschodnią granicę gminy. Wahania stanów wody w rzece kształtowane są głównie zmianami przepływu. W związku z położeniem gminy w dolnym, przyujściowym odcinku Wisły, obserwować można związane ze zmianami poziomu wody w Bałtyku wahania wód w cyklu rocznym sięgające do 20 cm. W skrajnych przypadkach zasięg wpływu morza na Wiśle (powstawanie tzw. cofki) jest stwierdzany do 60 km od ujścia. Najwyższe stany wody występują w marcu lub czerwcu, rzadziej w lipcu lub sierpniu. Maksyma wiosenne związane są ze zwiększonym spływem wód roztopowych. Z kolei wezbrania letnie wywołane są opadami rozlewnymi, które mają miejsce w zlewniach górnej, rzadziej środkowej Wisły. Najniższe stany występują głównie w grudniu, sporadycznie w lipcu. Średni przepływ Wisły na wysokości gminy Suchy Dąb wynosi nieco poniżej 1000m³/s.

Ponadto, wzdłuż centralnej części gminy przepływa rzeka Motława. Bieg rzeki jest wyrównany (ma charakter kanału melioracyjnego). Do większych rzek przepływających przez gminę należy ponadto zaliczyć Bielawę i Kłodawę.

Poza wyżej wymienionymi rzekami obszar opracowania pokrywa gęsta sieć kanałów i rowów melioracyjnych.

Stosunki gruntowo-wodne i układ sieci hydrograficznej na obszarze gminy Suchy Dąb zostały całkowicie przekształcone w wyniku przeprowadzonych w przeszłości melioracji i prac związanych z ochroną przeciwpowodziową. Obszar gminy Suchy Dąb objęty jest systemem odwadniającym Motławy stanowiącym część wielkiego systemu Żuław Gdańskich, odprowadzającego wody do Martwej Wisły.

Występujący tu system wodno-melioracyjny jest systemem polderowym, o złożonej, wielopoziomowej strukturze. Składa się on z dwóch współdziałających układów: grawitacyjnego (naturalny spływ wód) i pompowego, w którym ruch wody jest wymuszany przez pompownie. W skład systemów odwadniających wchodzi budowlę i urządzenia wodne:

- rowy, dreny, rurociągi, kanały do obniżania poziomów wody w glebie i do transportu wody
- pompownie odwadniające do przepompowywania wody w kanałach z niższego na wyższy poziom;
- przepusty i mosty do przeprowadzania wody pod drogami i wałami.

Potencjalnie cały obszar gminy zagrożony jest zalaniem i podtopieniem przez wody Wisły, występujące z koryta w okresach wiosennych letnich wezbrań, jednak naturalny zasięg wylewów ograniczony został przez stworzenie wzdłuż rzeki wału przeciwpowodziowego.

Wody podziemne

Pierwszy poziom wód gruntowych tworzy ciągłe zwierciadło na głębokości od ok. 0,5 do 1 m p.p.t. w obrębie wyniesień terenu poziom wód gruntowych zalega głębiej nawiązując do ukształtowania terenu.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Gmina Suchy Dąb położona jest w zasięgu dwóch głównych zbiorników wód podziemnych:

- GZWP nr 111 „Subniecka Gdańska” obejmujący północno-zachodnią część gminy, jest to zbiornik typu kredowego, o powierzchni ok. 1,8 tys. km², zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych ok. 4500m³/h, charakteryzujący się całkowitą izolacją;
- GZWP nr 112 „Żuławy Gdańskie”, obejmujący północno-zachodnie krańce gminy (położone jednocześnie w granicach GZWP nr 111), jest to zbiornik typu czwartorzędowego, o powierzchni ok. 90,5 km², szacunkowych zasobach dyspozycyjnych ok. 2700 m³/h, charakteryzujący się brakiem izolacji.

Klimat

Warunki klimatyczne w obrębie Żuław Wiślanych, w tym gminy Suchy Dąb, kształtowane są zarówno przez cyrkulację atmosferyczną, jak i oddziaływanie wymiany energetycznej na styku ląd - powietrze. Równinne ukształtowanie terenu umożliwia swobodne przenikanie wpływów morskich, głównie jesienią i zimą. Z kolei wiosną i latem decydujący o warunkach klimatycznych jest wpływ mas powietrza kontynentalnego. Specyfika klimatu Żuław wiślanych przejawia się w jednej z najwyższych w województwie rocznej amplitudzie temperatury, najwyższych absolutnych maksimach temperatur powietrza oraz największej liczbie dni gorących i liczbie dni bez zachmurzenia. Względnie częste jest występowanie pogody chłodnej z dużym zachmurzeniem bez opadu, większą frekwencją odznacza się również pogoda przymrozkowi bardzo chłodna z dużym zachmurzeniem bez opadu. Mniej liczne są dni przymrozkowi umiarkowanie zimne i pogodne bez opadu.

W obrębie równiny deltowej obserwuje się często zjawisko inwersji termicznej, wywołane wpływem chłodnego powietrza znad wysoczyzn, sąsiadujących od wschodu i zachodu z terenem Żuław. Charakterystycznym zjawiskiem jest również występowanie silnych wiatrów, które ze względu na równinny i rozległy charakter obszaru nie napotykają istotnych przeszkód w postaci wyniesień terenu i zwartych zadrzewień. Przeważają wiatry z sektora zachodniego, z przewagą SW i NW. Średnioroczna prędkość wiatrów zawiera się w przedziale 3,0-3,5 m/s. Opady atmosferyczne są niewielkie, ze względu na położenie w strefie tzw. cienia opadowego ciągu wzgórz morenowych Pojezierza Kaszubskiego i Starogardzkiego. Roczna suma opadów wynosi 500-550 mm. Warunki klimatyczne panujące na Żuławach uznać można za korzystne z punktu widzenia potrzeb rolnictwa, wypoczynku, turystyki.

Szata roślinna

Gmina Suchy Dąb posiada wybitnie rolniczy charakter, grunty leśne zajmują jedynie 3 ha. Dominującym typem ekosystemów na jej obszarze są ekosystemy związane z krajobrazem wiejskim: grunty orne, łąki i pastwiska, przydomowe ogrody i sady.

Znaczne powierzchnie, szczególnie w międzywału Wisły, zajmują zbiorowiska nawiązujące do naturalnych, jak szuwarowe i niektóre łąkowe.

Na terenie gminy licznie występują aleje drzew przydrożnych oraz nasadzenia drzew w postaci szpalerów i pasów wzdłuż cieków. Szpalery i aleje drzew wzdłuż dróg tworzą m. in. dęby, lipy, klony i topole, natomiast nasadzenia wzdłuż cieków stanowią przede wszystkim wierzby i olsze.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Występują również sztucznie wprowadzone zadrzewienia i zakrzaczenia, które jednak nie posiadają dużego udziału powierzchniowego. Są one elementem systemu zadrzewień o funkcji klimatycznej.

Pełnią one trzy funkcje: klimatyczną (osłabienie siły wiatru), ekologiczną (nisze ekologiczne i wzrost bioróżnorodności) oraz krajobrazową (urozmaicenie monotonnego, równinnego, rolniczego krajobrazu). Wymienione funkcje mają aspekty dyskusyjne, jak:

- brak jednoznacznych wniosków odnośnie pozytywnego wpływu na klimat
- wprowadzenie sztucznych nasadzeń obcych geograficznie gatunków roślin;
- „geometryzacja” krajobrazu

Ponadto na obszarze gminy występują zadrzewienia (parki) podworskie, we wsiach Grabiny zameczek (park w zespole dawnego zameczku krzyżackiego, ogród ozdobny towarzyszący założeniu zagrodowemu). Zgrupowania zadrzewień mają w krajobrazie wiejskim bardzo istotną rolę ze względu na walory krajobrazowe i ekologiczne. Szczególnie istotną funkcją ekologiczną przypada im na obszarach ubogich w lasy. Zadrzewienia hamują intensywność procesów erozyjnych. Parki podworskie stanowią swoisty „bank genów” gatunków rodzimych oraz obcych z różnych stref klimatycznych. Stanowią one także nisze siedliskowe licznych gatunków fauny.

Fauna

Dominacja rolniczego użytkowania ziemi i niewielki powierzchniowo udział zadrzewień powodują relatywnie małą różnorodność gatunkową i małą liczebność zwierząt na terenie gminy Suchy Dąb. Brakuje publikowanych informacji na temat fauny gminy Suchy Dąb, z wyjątkiem ogólnej charakterystyki regionalnej zawartej w opracowaniu „Żuławy Gdańskie”.

Informacje na temat składu gatunkowego fauny zawierają opisy form ochrony przyrody występujących na danym obszarze. w przypadku gminy Suchy Dąb i jej otoczenia dotyczy to przede wszystkim obszaru Natura 2000 - specjalnego obszaru ochrony ptaków „Dolina Dolnej Wisły” PLB 040003, który zajmuje południowo-wschodnią część gminy. Na obszarze „Dolina Dolnej Wisły” PLB040003 stwierdzono co najmniej 44 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi. Łącznie gniazduje tu ok. 180 gatunków ptaków. Obszar pełni rolę bardzo ważnej ostoji dla ptaków migrujących i zimujących, w tym jest to ważny teren zimowiskowy bielika. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej takich gatunków jak: nurogęś, ohar, rybitwa białoczelna, rybitwa rzeczna, zimorodek, ostrygojad. Ponadto w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje derkacz, mewa czarnogłowa, sieweczka rzeczna. w okresie wędrówek ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach do 50000 osobników. Na omawianym obszarze Natura 2000 w okresie zimy występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego następujących gatunków ptaków: bielik, gągoł, nurogęś; stosunkowo licznie występuje bielaczek; ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach do 40000 osobników.

3.3.2. Powiązania przyrodnicze gminy z otoczeniem

Powiązania ekologiczne (migracje roślin i zwierząt) stymuluje przede wszystkim osnowa ekologiczna obszaru. Tworzy ją system terenów przyrodniczo aktywnych, płątów i korytarzy ekologicznych przenikających dany obszar, umożliwiających przyrodnicze powiązania funkcjonalne. Istnienie osnowy ekologicznej warunkuje utrzymanie względnej równowagi

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

ekologicznej środowiska przyrodniczego, wzbogaca jego strukturę materialno-funkcjonalną i urozmaica krajobraz w sensie fizjonomicznym.

Powiązania przyrodnicze z otoczeniem mają miejsce w gminie Suchy Dąb przede wszystkim poprzez Wisłę i w obrębie jej międzywala, Motławą oraz w obrębie kanałów i rowów melioracyjnych.

Podstawowymi elementami osnowy ekologicznej gminy Suchy Dąb są:

- **ponadregionalny korytarz ekologiczny Doliny Wisły**, obejmujący w granicach gminy międzywale Wisły (południowo-wschodnie fragmenty gminy),
- **regionalny korytarz ekologiczny doliny Raduni i Motławy**, obejmujący w granicach gminy Motławę z najbliższym otoczeniem (centralna część gminy),
- **subregionalny korytarz ekologiczny Kłodawy i Bielawy**.

Ponadto osnowę ekologiczną gminy tworzą elementy rangi lokalnej, na które składają się:

- Niewielkie płaty zadrzewień i zakrzewień, w tym zarośla wierzbowe, nadwiślane zadrzewienia i zakrzewienia oraz wielogatunkowe zgrupowania zadrzewień z zakrzewieniami;
- Parki podworskie z zespołami starodrzewów, częściowo w formie pozostałości założenia parkowych i ogrodowych;
- Szuwary i roślinność nadwodna;
- Cieki, kanały i rowy melioracyjne wraz z występującymi wzdłuż nich alejami i szpalierami zadrzewień;
- Pozostałe aleje i szpalery drzew, wzdłuż dróg i pasy klimatyczne.

3.3.3. Ustanowione formy ochrony przyrody

W granicach gminy Suchy Dąb, spośród form ochrony przyrody, w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody z dnia 16.04.2004r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz 627, ze zm.) występują:

- „**Obszar Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich**” – obejmujący cały obszar gminy;
- Specjalny obszar ochrony ptaków „**Dolina Dolnej Wisły**” **PLB040003** – obejmuje obszar międzywala Wisły
- **2 pomniki przyrody**
- **Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów**

Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie gminy Suchy Dąb znajduje się „**Środkowożuławski Obszar Chronionego Krajobrazu**”

Obszar Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich

Głównym celem utworzenia OChK Żuław Gdańskich była ochrona specyficznego krajobrazu Żuław, w przeważającym stopniu użytkowanego rolniczo, ze względu na bardzo dobre warunki glebowe obszaru. Do najcenniejszych walorów omawianego terenu należą:

- Silnie rozbudowana sieć hydrologiczna;

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- Unikatowe zbiorowiska roślinne (np. naturalne i półnaturalne zbiorowiska łąkowe i szuwarowe, zadrzewienia i zakrzewienia wzdłuż cieków)
- Dziedzictwo kulturowe, w tym krajobraz kulturowy.

Obszar Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich został ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Gdańskiego nr 5/94 z dnia 08.11.1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i utworzenia wokół nich otulin oraz wprowadzenia w nich zakazów i ograniczeń (Dz. Urz. Woj. Gdańskiego Nr 27 poz. 139 i Nr 59 z 1998 r., poz. 294). Zasady gospodarowania w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich określa aktualnie Uchwała Nr 1161/XLVII/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 80, poz. 1455).

Specjalny obszar ochrony ptaków „Dolina Dolnej Wisły” PLB040003

Całkowita powierzchnia obszaru zajmuje łącznie ok. 33559 ha i obejmuje odcinek doliny Wisły w jej dolnym biegu od Włocławka do Przegaliny, zachowujący naturalny charakter i dynamikę rzeki swobodnie płynącej. Wisła w obrębie omawianego obszaru płynie w dużym stopniu naturalnym korytem, z namuliskami, łachami piaszczystymi i wysepkami. W dolinie zachowane są starorzecza i niewielkie torfowiska niskie. Brzegi rzeki pokryte są mozaiką zarośli wierzbowych i lasów łęgowych, a także pól uprawnych i pastwisk. Miejscami dolinę Wisły ograniczają wysokie skarpy, na których utrzymują się murawy kserotermiczne i grądy zboczowe.

Obszar „Dolina Dolnej Wisły” PLB040003 jest ostoją ptasią o randze europejskiej. Występują tu co najmniej 44 gatunki ptaków z Załącznika Dyrektywy Ptasiej oraz 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi. Gniazduje ok. 180 gatunków ptaków. Bogata fauna innych zwierząt kręgowych, bogata flora roślin naczyniowych (ok. 1350 gatunków) z licznymi gatunkami zagrożonymi i prawnie chronionymi, silnie zróżnicowane zbiorowiska roślinne, w tym zachowane różne typy łąk, a także cenne murawy kserotermiczne. Dnia 31 marca 2015r. zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku i Regionalnego dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy ustanowiono Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB040003¹⁰. Zgodnie z zał. 6 do w/w dokumentu: nie należy wyznaczać terenów przeznaczonych pod energetykę odnawialną, szczególnie elektrownie wiatrowe na terenie obszaru Natura 2000 i w odległości do 2000 m od jego granic. Nie należy również wyznaczać terenów przeznaczonych pod budowę ferm norek w obszarze Natura 2000 i w odległości do 10km od granic obszaru.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Suchy Dąb znajdują się dwa pomniki przyrody. Zlokalizowane są one w północnej części gminy, we wsi Grabiny Zameczek, przy ul. Południowej 5/4. Są to kolejno, zgodnie z numeracją w rejestrze Regionalnego Konserwatora Przyrody w Gdańsku:

- Nr 6 – dąb szypułkowy o obwodzie ok. 6,88 m, wysokości ok. 27 m i wieku ok. 500 lat (w chwili wpisania do rejestru); pomnik ustanowiony został dnia 31.01.1955 r. ogłoszeniem ówczesnego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku;

¹⁰ Dz. Urz. Woj. Pom. z dnia 9 kwietnia 2015 r., poz. 1162

- Nr 189 – dąb szypułkowy o obwodzie 4,75 m i wysokości ok 26m; pomnik ustanowiony został dnia 16.05.1967 r. ogłoszeniem ówczesnego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku.

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 627, ze zm.) na obszarze gminy Suchy Dąb, tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Wiele gatunków chronionych ptaków, płazów, gadów i ssaków występuje w zasięgu obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Wisły PLB 040003, nie wiadomo które z nich występują na części obszaru położonej w gminie Suchy Dąb.

3.3.4. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

Powietrze atmosferyczne

Do głównych źródeł zanieczyszczeń atmosfery w gminie Suchy Dąb należą:

- Indywidualne źródła ciepła na terenach zabudowy wiejskiej;
- Źródła ciepła i emisja technologiczna z obiektów gospodarczych i usługowych;
- Zanieczyszczenia komunikacyjne (emisja liniowa, wzdłuż ciągów komunikacji samochodowej);
- Emisja niezorganizowana pyłu z terenów pozbawionych roślinności i terenów o nawierzchni utwardzonej;
- Napływ zanieczyszczeń z terenów sąsiednich (głównie Pruszcza Gdańskiego i Tczewa, w mniejszym stopniu z rejonu Trójmiasta)

Na obszarze gminy Suchy Dąb występują niewielkie zakłady produkcyjne, będące źródłem emisji technologicznej i ze źródeł ciepła, o lokalnym oddziaływaniu, mają niewielki udział w zanieczyszczaniu powietrza.

Na obszarze gminy Suchy Dąb nie występują punkty pomiarowe zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Najbliższe stacje pomiarowe WIOŚ znajdują się w Tczewie i Pruszcze Gdańskim, jednak z uwagi na odmienny, miejski charakter przestrzeni oraz odległość, wyniki badań na tych stacjach pomiarowych nie są reprezentatywne dla obszaru gminy Suchy Dąb.

Klimat akustyczny

Na terenie gminy Suchy Dąb wyróżnić można następujące główne typy uciążliwości akustycznej:

- Hałas komunikacyjny;
- Hałas pochodzący z zakładów produkcyjno-rolniczych i obiektów hodowlanych o lokalnym, przyobiektowym charakterze uciążliwości;
- Hałas na terenach zainwestowania osadniczego wsi.

Źródło uciążliwości akustycznej stanowi przede wszystkim droga wojewódzka nr 227, w mniejszym stopniu uciążliwości akustyczne powodowane są przez ruch samochodowy na drogach powiatowych, gminnych i lokalnych. W niewielkim stopniu odczuwalny jest hałas komunikacyjny pochodzący z magistralnej linii kolejowej Gdańsk –Tczew przebiegającej w

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

bliskiej odległości gminy, ma on jednak znaczenie jedynie na południowo-zachodnich obrzeżach gminy (tereny wolne od zabudowy). Zagrożenie ze strony hałasu przemysłowego jest niewielkie, ze względu na brak większych zakładów produkcyjnych.

Na terenie gminy brak jest kompleksowych pomiarów dokumentujących poziom natężenia hałasu, zarówno ze źródeł punktowych, jak i z tras komunikacyjnych.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2012 poz. 1109).

Wartości normatywne dopuszczalne dla hałasu ze źródeł drogowych przedstawiono poniżej (dla typów zabudowy występujących na terenie miasta i gminy):

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży¹¹ - w porze dziennej 61 dB i w porze nocnej 56 dB;
- dla terenów zabudowy zagrodowej i terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej - w porze dziennej 65 dB i w porze nocnej 56 dB.

Dla pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu (z wyjątkiem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne), dopuszczalny poziom hałasu wynosi:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży¹² - w porze dziennej 50 dB i w porze nocnej 40 dB;
- dla terenów zabudowy zagrodowej i terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej – w porze dziennej 55 dB i w porze nocnej 45 dB.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Źródłem niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Suchy Dąb są urządzenia do przesyłania energii elektrycznej oraz urządzenia radiokomunikacyjne. Przez obszar gminy przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV.

Zagadnienia dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego zostały ujęte w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r., w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Do punktowych źródeł pola elektromagnetycznego należą również stacje bazowe telefonii komórkowej. W gminie Suchy Dąb zlokalizowana jest jedna stacja bazowa telefonii komórkowej, we wsi Suchy Dąb, na wschód od terenów zwartej zabudowy. Pole elektromagnetyczne jest na dużej wysokości, niedostępne dla ludzi.

Stan jakości i zanieczyszczenia wód**Wody powierzchniowe**

¹¹ Zgodnie z rozporządzeniem w przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy (LAEQ N).

¹² Zgodnie z rozporządzeniem w przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy (LAEQ N).

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Najbardziej aktualne dane dotyczące jakości wód Wisły zawiera „Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2012r.”. W punkcie kontrolnym we wsi Kieźmark (poza gminą Suchy Dąb, na północny wschód od granicy gminy) stan wód Wisły oceniono następująco:

- klasa elementów biologicznych – IV (stan słaby);
- klasa elementów hydromorfologicznych – II (dobry);
- klasa elementów fizykochemicznych – II (dobry);
- klasa specyficznych zanieczyszczeń synt. I niesynt. – I (bardzo dobry);
- stano/potencjał ekologiczny – IV (słaby);
- stan chemiczny – dobry;
- stan JCW (jednolitych części wód) – zły.

Rzeka Motława badana była po raz ostatni w 2012 roku. Jakość wód Motławy badana była w Rokitkach, w górnym biegu rzeki oraz w dolnym biegu rzeki w Gdańsku, poza granicami gminy Suchy Dąb. Stan wód Motławy oceniono następująco:

- klasa elementów biologicznych – II (dobry) w punkcie kontrolnym w Gdańsku i IV (słaby w punkcie kontrolnym w Rokitkach);
- klasa elementów hydromorfologicznych – II (dobry w punkcie kontrolnym w Gdańsku i I (bardzo dobry) w punkcie kontrolnym w Rokitkach);
- klasa elementów fizykochemicznych – II (dobry) w obu punktach kontrolnych;
- klasa specyficznych zanieczyszczeń synt. I niesynt. - II (dobry w punkcie kontrolnym w Gdańsku i I (bardzo dobry) w punkcie kontrolnym w Rokitkach);
- stano/potencjał ekologiczny – IV (słaby) w obu punktach kontrolnych;
- stan chemiczny – dobry w punkcie kontrolnym w Gdańsku, nieoceniany w punkcie kontrolnym w Rokitkach;
- stan JCW – zły w obu punktach kontrolnych.

Rzeki Bielawa i Kłodawa były również badane w 2012 roku. Stan Bielawy kontrolowano w punkcie pomiarowym we wsi Ostrowite (na granicy gminy Suchy Dąb), a stan Kłodawy w punkcie pomiarowym w Kłodawie (poza granicami gminy).

Bielawa oceniona została jedynie pod względem klasy elementów hydromorfologicznych i fizykochemicznych. W obydwu przypadkach wody Bielawy zakwalifikowano do II klasy (stan dobry).

Kłodawa została oceniona bardziej szczegółowo:

- klasa elementów biologicznych – IV (stan słaby);
- klasa elementów hydromorfologicznych – II (dobry);
- klasa elementów fizykochemicznych – II (dobry);
- klasa specyficznych zanieczyszczeń synt. I niesynt. – I (bardzo dobry);
- stano/potencjał ekologiczny – IV (słaby);
- stan JCW (jednolitych części wód) – zły.

Podsumowując, stan wód powierzchniowych na terenie gminy Suchy Dąb jest niezadowolający. Stan/potencjał ekologiczny wszystkich ocenianych rzek został określony jako słaby a stan jednolitych części wód (JCW) jako zły.

Stan zanieczyszczenia wód na terenie gminy Suchy Dąb warunkują przede wszystkim:

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- brak prawidłowej gospodarki ściekowej w większości wsi i gospodarstw na terenie gminy – brak sieci kanalizacji sanitarnych, powiązanych z systemami oczyszczania i odprowadzania oczyszczonych ścieków;
- zespoły mieszkaniowe na terenach dawnych PGR-ów z mało sprawnymi lub brakiem systemów oczyszczania ścieków, charakteryzujące się niskim stopniem redukcji zanieczyszczeń;
- brak w zakładach przemysłowych i obiektach hodowlanych sprawnych, indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, co powoduje powstawanie znacznej ilości „agresywnych”, łatwo migrujących w środowisku ścieków;
- gospodarka rolna poprzez migrację w gruncie niezaabsorbowanych nadwyżek nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin lub też spływ powierzchniowy niewłaściwie użytych;
- powszechność stosowania przyobiektowych, bezodpływowych zbiorników gromadzenia ścieków (tzw. szamb) i wywożenia wozami asenizacyjnymi na wylewiska lub do oczyszczalni ścieków – technologia ta okazuje się w praktyce nieefektywna, ze względu na nieszczelność zbiorników oraz częstymi wylewami ścieków w miejscach do tego nieprzygotowanych.

Wody podziemne

W przypadku jakości wód podziemnych najbliższy punkt pomiarowy Państwowej Służby Hydrogeologicznej znajduje się we wsi Trutnowy, na wschód od gminy Suchy Dąb. Jest to punkt pomiarowy nr 798, zlokalizowany we wsi Trutnowy, w postaci studni wierconej o głębokości otworu 50m. Badania przeprowadzone w 2011 r. wskazują następujące parametry wód podziemnych w ww. punkcie:

- litologia: czwartorzęd;
- typ chemiczny wody: $\text{HCO}_3\text{-N-Ca}$;
- klasa jakości wody podziemnej: III klasa, tj. wody zadowalającej jakości;
- przekroczenia wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia dla: Nh_4 , Mn, Fe.

Obszar gminy Suchy Dąb położony jest w zasięgu dwóch głównych zbiorników wód podziemnych:

- GZWP nr 111 „Subniecka Gdańska”;
- GZWP nr 112 „Żuławy Gdańskie”.

GZWP nr 111 znajduje się w utworach mezozoiku (zbiornik kredowego pietra wodonośnego). W związku z dużą głębokością zalegania, zgodnie z dokumentacją hydrogeologiczną zbiornika warunki naturalnej ochrony są wystarczające przy aktualnym stanie eksploatacji i nie jest konieczne wyznaczanie stref ochronnych.

GZWP nr 112 obejmuje warstwy wodonośne czwartorzędu. Poziom ten narażony jest na zanieczyszczenia od powierzchni ziemi, w związku z tym w dokumentacji hydrogeologicznej zbiornika zaproponowano strefy ochronne, dla których zaproponowano następujące zakazy w sposobie gospodarowania:

- Zakaz lokalizowania inwestycji szczególnie uciążliwych dla środowiska i zdrowia ludzi;

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- Zakaz lokalizowania inwestycji szkodliwych dla środowiska wodnego lub mogących pogorszyć ten stan ze względu na wytwarzane przez nie ścieki, emitowane pyły i gazy oraz składowane odpady (w szczególności dotyczy to: lokalizowania wysypisk odpadów niebezpiecznych i innych niezabezpieczonych przed przenikaniem do podłoża substancji toksycznych oraz innych szkodliwych dla środowiska, prowadzenia rurociągów transportujących substancje chemiczne mogące zanieczyścić wody, budowy baz paliw płynnych i obiektów ich przeładunku bez koniecznych zabezpieczeń, budowy autostrad i dróg ekspresowych bez koniecznych zabezpieczeń).

Ponadto zaproponowano nakazy, obejmujące następujące, pożądane do zrealizowania działania:

- Realizacja nakazów, wprowadzonych decyzjami ustanawiającymi strefy ochronne komunalnych ujęć wody;
- Likwidacja nielegalnych składowisk odpadów;
- Wybudowanie sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w celu zorganizowania prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej;
- Prowadzenie działalności gospodarczej przy zastosowaniu technologii nie pogarszających stanu środowiska wodno-gruntowego;
- Na obszarach użytkowanych rolniczo oraz na terenach ogródków działkowych kontrolowane stosowanie środków ochrony roślin
- Prowadzenie monitoringu jakości wód podziemnych w rejonie wszystkich obiektów, które mogą stanowić zagrożenie dla jakości wód podziemnych oraz monitoringu GZWP 112.

Proponowany obszar ochronny dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 112 „Żuławy Gdańskie”, wraz z planowanymi zakazami i nakazami nie został formalnie wprowadzony w życie. Zgodnie z art. 60 Ustawy Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (t.j. Dz. U. 2015 poz. 469) obszar ochronny zbiornika oraz zakazy, nakazy lub ograniczenia na nim obowiązujące wymagają ustanowienia przez dyrektora RZGW w Gdańsku.

Przekształcenia litosfery

Do podstawowych przekształceń litosfery na obszarze gminy Suchy Dąb należą:

- Zniszczenia geomechaniczne spowodowane realizacją liniowych elementów infrastruktury i lokalizacją dużych obiektów kubaturowych (przede wszystkim tereny byłych gospodarstw PGR, aktualnie wykorzystywanych jako niewielkie zakłady produkcyjne rolnictwa lub nieużytkowane – zdewastowane);
- Geomechaniczne zniszczenia powierzchni terenu typowe dla terenów zabudowy wiejskiej (przewaga zabudowy zagrodowej), przejawiające się przede wszystkim w przekształceniach przypowierzchniowej warstwy litosfery, a w szczególności wykopy i nasypy, związane z posadowieniem budynków, lokalizacja infrastruktury technicznej itp.;
- Przekształcenia właściwości fizykochemicznych gleb na terenach użytkowanych rolniczo, związane przede wszystkim z zabiegami agrotechnicznymi;
- Przekształcenia związane z rozwiniętym systemem melioracyjnym;

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- Przekształcenia związane z realizacją rurociągu ropy naftowej Dn. 800 Płock-Rafineria Gdańska oraz gazociągu wysokiego ciśnienia;
- Przekształcenia powierzchni ziemi związane z przebiegiem w południowo-wschodniej części gminy wału przeciwpowodziowego Wisły.

3.3.5. Ocena odporności środowiska na obciążenia antropogeniczne i zdolność do regeneracji

Potencjał samoregulacyjno-odpornościowy środowiska, świadczący o jego zdolności do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom, uwarunkowany jest:

- Typem środowiska;
- Stanem wykształcenia środowiska (im bardziej wykształcone, bliższe stanowi finalnemu, klimaksowemu, tym bardziej odporne);
- Intensywnością procesów chemicznego i biologicznego metabolizmu (zależność wprostproporcjonalności);
- Możliwością wynoszenia materii poza dane struktury przyrodnicze, w czym uczestniczy spływ wodny (powierzchniowy lub gruntowy, w postaci rozpuszczonej lub nierozpuszczonej), przewietrzanie, denudacja;
- Stopniem antropogenicznego przekształcenia środowiska (zależność odwrotnie proporcjonalna).

Środowisko przyrodnicze przeważającej części gminy Suchy Dąb (tereny położone w obrębie równiny aluwialnej) jest jednorodne w aspekcie odporności na obciążenia antropogeniczne i zdolność do regeneracji. Dla tej części gminy Suchy Dąb charakterystyczne są:

- Duża zdolność do samooczyszczania atmosfery (dobre przewietrzanie);
- Sztuczna regulacja stosunków wodnych;
- Znikoma zdolność do wynoszenia materii stałej (np. odpadów);
- Brak równowagi ekologicznej ze względu na dominację agrocenoz.

Odmienne warunki występują w części gminy Suchy Dąb położonej w dolinie Wisły (teren międzywała Wisły), gdzie zdolność środowiska przyrodniczego do regeneracji jest duża w wyniku dużej dynamiki procesów przyrodniczych, zwłaszcza hydrologicznych i ekologicznych.

3.4. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

3.4.1. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy Suchy Dąb

Rys historyczny

Pierwsze próby osadnictwa na terenie Deltę Wisły, pomijając osadnictwo prehistoryczne, datuje się na koniec XIII w., kiedy to ukończony został naturalny proces tworzenia delty. Pod rozwijające się osadnictwo pozyskiwano coraz to nowe tereny. Obowiązywała zasada integracji przestrzennej i współdziałania funkcjonalnego całych grup wsi w ramach polderów.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Po 1308r. Żuławy Wiślane przeszły w ręce Krzyżaków, nastąpiło wówczas masowe zakładanie wsi na prawie chełmińskim lub ich relokowanie w przypadku gdy już istniały. Wraz z rozwojem osadnictwa trwały intensywne prace zabezpieczające w postaci budowy nowych obwałowań Wisły. Ponadto przy zakładaniu wsi istniał obowiązek budowania obwałowań cieków oraz utrzymywania ich w ciągłej sprawności. W tym czasie nastąpił napływ osadników z zachodniej Europy, najprawdopodobniej z Fryzji.

Po Wojnie Trzynastoletniej, na mocy traktatu toruńskiego, w 1466 r. Żuławy wróciły pod panowanie polskie, nastąpił rozkwit osadnictwa. Od około trzeciej dekady XVI w. Na tereny Żuław zaczęli przybywać prześladowani w Niderlandach menonici, nazywani też „olędrami”. Posiadali oni wysokie umiejętności w zakresie odwadniania i zagospodarowywania terenów depresyjnych i zalewowych, zajmowali głównie nowe osuszone przez siebie tereny. Nowi osadnicy wywarli znaczący wpływ na środowisko i krajobraz Żuław poprzez odmienne od dotychczasowych typ osadnictwa, układy zabudowy i architekturę.

Od około połowy XVI w. spisywane były tak zwane *Landtafel*, czyli zbiory ustaw i poleceń normujących funkcjonowanie systemu wodnego Żuław Gdańskich. Żuławy Gdańskie podzielone zostały na trzy kwartały: górny, średni i dolny. Ścisła współpraca kolejnych kwartałów gwarantowała uniknięcie zagrożenia powodziowego w czasie wezbrań Wisły, jak również optymalny dla upraw poziom wody gruntowej. Wsie Górnego Kwartału to Koźliny, Krzywe Koło, Ostrowite, Steblewo i Suchy Dąb. Wsie kwartału średniego to Cedry Wielkie, Leszkowy, Długie Pole, Osice i Trutnowy a kwartału Dolnego to Cedry Małe, Kieźmark, Koszwały, Miłocin i Wocławy. Teren obecnej gminy Suchy Dąb zajmuje więc kompletny obszar historycznego Kwartału Górnego.

W wyniku I rozbioru Żuławy wraz z Pomorzem zostały anektowane przez Królestwo Pruskie. W czasach pruskich najważniejszym dla Żuław przedsięwzięciem była zakrojona na wielką skalę przebudowa i regulacja systemu wodnego delty Wisły. Opracowano plany regulacji ujściowych ramion Wisły autorstwa Alsena i Fahla (projekt z 1877r.). Projekt realizowany był w latach 1888-1917. W wyniku prac m.in. przekopano nowy odcinek ujściowy Wisły – Przekop Wisły (1895 r.), zamknięto śluzami i skanalizowano Wisłę Gdańską (Martwą) i Wisłę Elbląską (Szkarpawę), Nogat (1917 r.) oraz zbudowano wyższe obwałowania.

Specyfika kulturowa i krajobrazowa Żuław, w tym obszaru gminy

Obszar gminy znajduje się w południowej części Żuław Gdańskich. Są to tereny, które zasiedlono najwcześniej (ok. 1300 r.) i posiadają one jedną z najstarszych na Żuławach Wiślanych tradycję rolniczego zagospodarowania i użytkowania terenu. Taką odległą też tradycję posiadają elementy zagospodarowania wprowadzone przez człowieka, które spowodowały możliwość wykorzystania tej ziemi. Chodzi tu przede wszystkim o elementy hydrograficzne oraz układ komunikacyjny. Wiele z elementów zagospodarowania przestrzeni pochodzących z odległych wieków czytelnym jest do dzisiaj w krajobrazie gminy. Otwarty krajobraz wiejski jest wciąż pięknym przykładem unikatowego, żuławskiego krajobrazu historycznego, w tym przypadku krajobrazu charakterystycznego dla średniowiecznego osadnictwa lokacyjnego regionu Żuław.

Pod względem krajobrazowym obszar, na którym położona jest gmina jest bardzo podobny do obszaru Wielkich Żuław Malborskich. Występują tutaj duże zwarte wsie lokacyjne o genezie średniowiecznej. Nie występuje tutaj prawie wcale osadnictwo rozproszone z okresu kolonizacji „olęderskiej”. Nieliczne zagrody samotnicze są rezultatem naturalnych losowych wydzieleni gruntów w późniejszych czasach. W związku z tym występują tu

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

wyjątkowo czytelne makrownętrza krajobrazowe, będące rozległymi przestrzeniami rozłogu pól przynależnego do poszczególnych wsi zwartych. Przecinają je ładnie prezentujące się w krajobrazie drogi alejowe oraz liniowe formy zieleni będące nasadzeniami niektórych rowów melioracyjnych.

Sylwety wsi zwartych tworzą w krajobrazie bardzo czytelne panoramy z wszystkimi ich elementami – dominanta kościoła i zieleni przykościelnej, subdominantami otoczenia (domy zagrody i ich zieleni) oraz akcentami (wyróżniające się obiekty). Elementy panoramy są uporządkowane, przedpola ekspozycyjne w znacznej części niezabudowane umożliwiają dobry odbiór wizualny panoram poszczególnych wsi.

Szczególną uwagę należy poświęcić rozbudowanej i bardzo precyzyjnie rozplanowanej sieci kanałów odwadniająco – nawadniających. Na terenie gminy znajduje się wyjątkowo dużo historycznych elementów tej sieci. Naturalnym ciekim jest rzeka Motława z jej lewobrzeżnymi dopływami: Bielawą i Kłodawą. Dopełnieniem są sztuczne cieki: Rów Młyński wpadający do Motławy w okolicy Czatków oraz Kozi Rów wpadający do rzeki Bielawy.

Najistotniejszymi elementami krajobrazu historycznego gminy są:

- Sylwety panoramiczne historycznych wsi,
- Rozległe wnętrza krajobrazowe historycznych rozłogów pól,
- System melioracyjny wraz z obiektami hydrotechnicznymi,
- Układy liniowe alejowych obsadzeń historycznego układu komunikacyjnego.

Siedliska rolnicze obszaru Żuław prezentowały specyficzne cechy. Najistotniejszą z nich była duża skala, zarówno całej działki siedliskowej jak i duże rozmiary budynków w porównaniu do skali zabudowy wiejskiej innych obszarów Polski. Budynki wznoszone były w najnowocześniejszych wówczas technikach z dbałością o wysoki poziom rozwiązań technicznych, ale także z zastosowaniem ozdobnego detalu architektonicznego. Zagospodarowanie działki siedliskowej posiadało wyrazisty układ funkcjonalno-przestrzenny, ze szczególną dbałością o ogród ozdobny oraz część wypoczynkową.

Wartości przestrzenne i krajobrazowe poszczególnych miejscowości

Grabiny Duchowne

Dawna nazwa: Mönchengrebin *Typ układu:* rzędówka przywałowa *rozłóg:* łanowy

Wieś powstała w 1317 roku, pierwotnie wieś kmiecia, obecny układ to prawdopodobnie efekt późniejszej kolonizacji terenów otaczających wieś przez olędrów. Stosunkowo wysoki stopień zachowania siedlisk, obecnie wiele nowej zabudowy, zmieniającej historyczny krajobraz wsi. W północnej części wsi zlokalizowany jest zespół dworski (dwór wraz z budynkiem gospodarczym) z ok 1700 r., wpisany do rejestru zabytków województwa pomorskiego. Ponadto trzy domy mieszkalne wpisane są do gminnej ewidencji zabytków, jeden z nich w części przebudowany. Obecnie wieś jest częścią wsi Grabiny Zameczek.

Grabiny Zameczek

Dawna nazwa: Herrengrebin *Typ układu:* obronny folwark rycerski (krzyżacki)
rozłóg: większa własność ziemską

W zespole zamkowym zachowały się fragmenty murów obronnych, dom mieszkalny ze średniowieczną kaplicą, obora, ruiny budynków gospodarczych folwarku, układ przestrzenny

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

z majdanem, założenie parkowe. Relikty zamku wraz z kaplicą filiarną są wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego. W pobliżu zamku znajduje się unikatowy zabytek techniki – kanał Kłodawy przepływający nad wodami rzeki Motławy. Ponadto we wsi zachowały się przykłady zabudowy drewnianej XIX wiekowej.

Koźliny

Dawna nazwa: Guttland *Typ układu:* ulicówka jednostronna (być może pierwotnie owalnica) *rozłóg:* niwowo-łanowy, w części czysto łanowy

Wieś „mieszana“, zmiany w oryginalnym planie lokacyjnym po zasiedleniu po powodzi w 1543 r. Znaczna liczba zachowanych siedlisk oraz dawnej zabudowy, w tym 3 domy podcieniowe. Do najcenniejszych obiektów należą kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej z 1353 r., przebudowany w 1683 r. oraz spichlerz w konstrukcji szkieletowej z końca XVIII w., oba obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego.

Krzywe Koło

Dawna nazwa: Kriefkohl *Typ układu:* część zachodnia – ulicówka jednostronna, część wschodnia – szeregówka przywałowa *rozłóg:* łanowy

Wieś „mieszana“, zachowane relikty dawnego układu. W części zachodniej wieś rozbudowuje się, tracąc przy tym charakter żuławski. Najciekawsze obiekty to wpisane do rejestru zabytków: kościół pw. Znalezienia św. Krzyża z XIV w., dom podcieniowy z początku XIX w. oraz cmentarz luterański z płytami nagrobnymi, stellami oraz starodrzewem.

Osice

Dawna nazwa: Wossitz *Typ układu:* ulicowo-placowa żuławska *rozłóg:* niwowo-łanowy

Klasyczna wieś ulicowo-placowa o stosunkowo obszernym nawsiu, powstała przed 1300 r., relokacja w 1552r. Czytelny zwarty plan historyczny wsi. Zachowana liczna dawna zabudowa. Wyjątkowo dobrze czytelny rozłóg i podział na kolejne lokacyjne parcele. Otoczenie wsi niezabudowane. Najcenniejsze obiekty to kościół pw. Św. Antoniego Padewskiego z XIV w., plebania z 2 połowy XVIII w., wpisane do rejestru zabytków oraz trzy domy podcieniowe (w jednym podcień rozebrany).

Steblewo

Dawna nazwa: Stüblau *Typ układu:* ulicowo-placowa żuławska *rozłóg:* niwowo-łanowy

Wieś powstała przed 1300 r. o klasycznym rozplanowaniu, układ wsi oraz narys lokacyjnego rozłogu wyraźnie czytelny w krajobrazie. Wieś zwarta o czytelnym nawsiu. Niezabudowane otoczenie pozwala na ekspozycję panoramy wsi w krajobrazie. Zachowane dwa domy podcieniowe oraz ruiny kościoła ewangelickiego, wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego. Ponadto zachowane zespoły zabudowy zagrodowej z XIX i XX w.

Suchy Dąb

Dawna nazwa: Zugdam *Typ układu:* ulicówka jednostronna *rozłóg:* łanowy

We wsi widoczne wyraźne ślady dawniejszych regulacji biegu rzeki Motławy – zauważalne starorzecza. Wieś powiązana funkcjonalnie z sąsiednią wsią Ostrowite. W wyniku intensywnego rozwoju silnie przekształcona. Słabo czytelny układ dawnych siedlisk.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

W miejscowości zlokalizowany jest kościół pw. Św. Anny z XIV w. wpisany do rejestru zabytków województwa pomorskiego. Zachowane zespoły zabudowy zagrodowej z XIX i początku XX w.

Ostrowite

Dawna nazwa: Osterwick Typ układu: ulicówka jednostronna rozłóg: łąnowy

Wieś „mieszana”, powstała w 1292 r., relokacja po powodzi w 1552 r. Znaczący wpływ Motławy na sposób zagospodarowania, układ dostosowuje się do linii koryta. Obecnie historyczna zwarta zabudowa wsi Ostrowite jest częścią wsi Suchy Dąb, a obecną wieś Ostrowite tworzy dawna zabudowa rozproszona, położona na zachód od wsi.

Wróblewo

Dawna nazwa: Sperlingsdorf Typ układu: łańcuchówka przywałowa rozłóg: łąnowy

Wieś z 1308 r, relokacja w 1503 r. W krajobrazie wsi widoczne ślady regulacji biegu rzeki Motławy – czytelne starorzecza. Znajduje się tu jeden z najstarszych kościołów szkieletowych: wpisany do rejestru zabytków kościół pw. Wniebowzięcia NMP z 1593 r.

3.4.2. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Tabl. 5. Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa pomorskiego

Lp.	nr rejestru zabytków województwa pomorskiego	nr dawnego rejestru zabytków	organ wpisujący do rejestru zabytków	data wpisu do rejestru zabytków	obiekt	miejsowość	nr
1	273	175	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1961-12-15	dom	Steblewo	37 (d.29)
2	294	176	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1961-12-16	dom	Steblewo	23
3	303	213	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1962-08-11	kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Różańcowej	Koźliny	
4	304	216	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1962-08-11	kościół filiarny p.w. św. Antoniego Padewskiego	Osice	
5	310	214	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1962-09-05	kościół filiarny p.w. Znalezienia Krzyża św.	Krzywe Koło	
6	312	224	Wojewódzki Konserwator Zabytków w	1962-09-06	kościół filiarny p.w. Wniebowzięcia NMP	Wróblewo	

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

			Gdańsku				
7	335	227	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1962-09-27	spichlerz	Koźliny	45 (d. 37)
8	337	260	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1962-09-28	plebania - ob. dom	Osice	16 (d.14)
9	610	487	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1972-05-30	ruiny kościoła	Stebkowo	
10	611	488	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1972-05-30	kościół parafialny p.w. św. Anny	Suchy Dąb	
11	785	667	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1973-10-27	relikty zamku pokrzyżackiego z kaplica filiarną p.w. św. Trójcy w skrzydle zachodnim – ob. Budynek mieszkalno-gospodarczy	Grabiny Zameczek	
12	786	668, 669	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1973-10-27	dwór wraz z budynkiem gospodarczym (dawny rejestr zabytków woj. gdańskiego - nr 668-dwór, nr 669 –	Grabowo (d. Grabiny Duchowne)	24

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

					budynek gospodarczy)		
13	842	727	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1975-11-07	dom	Krzywe Koło	7
14	1125	974	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1986-07-05	dom	Wróblewo	8
15	1152	997	Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	1987-03-25	dom	Osice	20
16	1883		Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku	2012-04-17	cmentarz luterński w obrębie działki wraz z dwiema płytami nagrobnymi i czterema stelami oraz starodrzewem	Krzywe Koło	

W miejscowości Grabiny Zameczek, w obrębie rozległej strefy osadnictwa pradziejowego znajduje się stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego pod numerem 360/C (stary nr 284/A) decyzją z dnia 28.04.1976 r. – osada otwarta, datowana na okres wpływów rzymskich (stanowisko nr 2 ASP 14-45/59).

3.4.3. Ewidencja Zabytków

Gminna Ewidencja Zabytków gminy Suchy Dąb została wykonana od grudnia 2011 do stycznia 2012 r. Składa się ze 133 kart adresowych obiektów zabytkowych na terenie gminy Suchy Dąb oraz 49 kart stanowisk archeologicznych.

W poszczególnych miejscowościach zlokalizowanych jest:

- Grabiny Zameczek – 16 obiektów/zespołów
- Koźliny – 23 obiekty/zespoły
- Krzywe Koło – 11 obiektów/zespołów
- Osice – 16 obiektów/zespołów
- Ostrowite – 4 obiekty/zespoły
- Steblewo – 13 obiektów/zespołów
- Suchy Dąb – 41 obiektów/zespołów
- Wróblewo – 9 obiektów/zespołów

Większość obiektów w gminnej ewidencji zabytków stanowią budynki i zespoły z przełomu XIX i XX w. oraz początku XX w. Są to głównie drewniane i ceglane obiekty mieszkalne i gospodarcze, ponadto obiekty sakralne oraz historyczna zieleń. Od czasu powstania gminnej ewidencji zabytków nie była ona aktualizowana.

Lokalizację obiektów figurujących w GEZ pokazano na planszy graficznej Uwarunkowania w skali 1:10000, a ich wykaz stanowi aneks nr 1a do niniejszego opracowania.

Wojewódzka Ewidencja Zabytków jest na bieżąco aktualizowana (ostatnia aktualizacja 14.03.2016r.) i obecnie zawiera dla gm. Suchy Dąb 115 obiektów.

Wykaz obiektów figurujących w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków stanowi aneks nr 1b do niniejszego opracowania.

3.4.4. Wykaz stanowisk archeologicznych

Na terenie gminy znajdują się liczne stanowiska archeologiczne pochodzące z różnych przedziałów czasowych (patrz tabela poniżej). Stanowią one istotny element zabytkowy, niezbędny do odtworzenia i zachowania dziedzictwa kulturowego. Relikty archeologiczne, będące pozostałością z dawnych epok historycznych znajdują się w większości przypadków pod obecnym poziomem użytkowym. Na załączniku graficznym „Uwarunkowania – synteza” 1:10 000 wskazana została szczegółowa lokalizacja poszczególnych stref ochronnych dla stanowisk archeologicznych.

Tabl. 6. Wykaz stref ochrony archeologicznej

nr	miejscowość	charakter obiektu	chronologia
1	Wróblewo	punkt osadniczy	obiekt wielokulturowy
2	Ostrowite	osada otwarta	epoka brązu/ wczesna epoka żelaza

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

3	Grabiny Zameczek	rozległa osada otwarta	późne średniowiecze
4	Wróblewo	punkt osadniczy	późne średniowiecze
5	Wróblewo	osada otwarta (?)	późne średniowiecze
6	Wróblewo	punkt osadniczy	okres wczesno i późnośredniowieczny
7	Wróblewo	punkt osadniczy	okres wpływów rzymskich późne średniowiecze
8	Grabiny Zameczek	osada otwarta	obiekt wielokulturowy
9	Wróblewo	punkt osadniczy	okres wczesno i późnośredniowieczny
10	Grabiny Zameczek	punkt osadniczy	okres wpływów rzymskich i okres późnośredniowieczny
11	Grabiny Zameczek	strefa osadnictwa pradziejowego	okres wczesno i późnośredniowieczny
12	Grabiny Zameczek ¹³	rozległa strefa osadnictwa pradziejowego	obiekt wielokulturowy
13	Grabiny zameczek	punkt osadniczy	okres późnośredniowieczny
14	Ostrowite	rozległa strefa osadnictwa pradziejowego	okres wczesno i późnośredniowieczny
15	Grabiny Zameczek	osada otwarta	okres późnośredniowieczny i nowożytny
16	Grabiny Zameczek	punkt osadniczy	okres późnośredniowieczny
17	Suchy Dąb	punkt osadniczy	okres późnośredniowieczny
18	Ostrowite	osada otwarta	okres późnośredniowieczny
19	Ostrowite	śląd osadnictwa	wczesna epoka żelaza
20	Ostrowite	rozległa osada	epoka brązu oraz wczesna epoka żelaza
21	Suchy Dąb	osada otwarta	młodsza epoka kamienia
22	Ostrowite	strefa osadnictwa pradziejowego	obiekt wielokulturowy

¹³ W obrębie strefy znajduje się stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego pod numerem 360/C (stary nr 284/A) decyzją z dnia 28.04.1976 r. – osada otwarta, datowana na okres wpływów rzymskich (stanowisko nr 2 ASP 14-45/59)

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

23	Ostrowite	osada otwarta	epoka brązu
24	Ostrowite	osada otwarta	epoka brązu oraz okres wpływów rzymskich
25	Ostrowite	rozległa strefa osadnictwa pradziejowego	epoka brązu i wczesna epoka żelaza
26	Ostrowite	punkt osadniczy	młodsza epoka kamienia
27	Ostrowite	osada otwarta	młodsza epoka kamienia oraz wczesna epoka żelaza
28	Ostrowite	punkt osadniczy	młodsza epoka kamienia i wczesna epoka brązu
29	Ostrowite	śląd osadniczy	okres epoki brązu
30	Ostrowite	osada otwarta	młodsza epoka kamienia
31	Ostrowite	punkt osadniczy	młodsza epoka kamienia
32	Ostrowite	punkt osadniczy	młodsza epoka kamienia i epoka brązu
33	Krzywe Koło	osada otwarta	młodsza epoka kamienia i epoka brązu
34	Krzywe Koło	osada otwarta	epoka brązu
35	Krzywe Koło	osada otwarta	wczesna epoka żelaza
36	Steblewo	punkt osadniczy	okres średniowieczny
37	Suchy Dąb	punkt osadniczy	okres średniowieczny
38	Steblewo	osada otwarta	okres wpływów rzymskich
39	Steblewo	rozległa strefa osadnictwa pradziejowego	okres wpływów rzymskich i okres wczesnośredniowieczny
40	Steblewo	punkt osadniczy	młodsza epoka kamienia i okres średniowieczny
41	Koźliny	śląd osadniczy	wczesna epoka żelaza
42	Steblewo	osada otwarta	młodsza epoka kamienia i okres wpływów rzymskich
43	Steblewo	rozległa strefa osadnictwa pradziejowego	obiekt wielokulturowy
44	Steblewo	rozległa strefa osadnictwa pradziejowego	obiekt wielokulturowy
45	Steblewo/Koźliny	rozległa strefa osadnictwa	okres wpływów rzymskich i

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

		pradziejowego	okres wczesnośredniowieczny
46	Steblewo/Koźliny	osada	okres nowożytny
47	Steblewo/Koźliny	osada otwarta	okres epoki brązu i wczesna epoka żelaza
48	Steblewo/Koźliny	rozległa strefa osadnictwa pradziejowego	obiekt wielokulturowy
49	Steblewo/Koźliny	punkt osadniczy	obiekt wielokulturowy
50	Steblewo/Koźliny	rozległa strefa osadnictwa pradziejowego	obiekt wielokulturowy

Wykaz obiektów archeologicznych figurujących w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków stanowi aneks nr 2 do niniejszego opracowania. Stanowiska archeologiczne mieszczą się w obrębie stref ochrony archeologicznej wymienionych w tabeli 6.

3.5. Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia

3.5.1. Warunki zamieszkania

Warunki zamieszkiwania wyrażone przeciętną powierzchnią użytkową na osobę czy przeciętną liczbą osób na mieszkanie w przypadku gminy Suchy Dąb trochę odbiegają od średniej na terenach wiejskich województwa. Szacunkowo samodzielność zamieszkiwania wynosi bowiem około 1,3. Na 100 mieszkań przypada 130 gospodarstw domowych.. Zestawiając liczby mieszkań oficjalnie oddanych na terenie gminy w latach 2008-2012 (wg GUS - 64) z liczbą zawartych w tym czasie w gminie małżeństw (142) nasuwa się wniosek, że znaczna część młodych małżeństw się nie usamodzielnia a jeżeli to poza terenem gminy.

W ostatnich latach 10-ciu latach jedynym wskaźnikiem, który uległ znaczącej poprawie jest przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania (wzrost o 10m²), nie maleje przeciętna liczba osób na mieszkanie ani przeciętna liczba osób na izbę natomiast maleje liczba mieszkań na 1000 mieszkańców. Wskaźniki takie są charakterystyczne dla gmin wiejskich nieposiadających dodatkowo charakteru turystyczno-wypoczynkowego.

Tabl.7. Wskaźniki charakteryzujące warunki zamieszkania w gminie Suchy Dąb

Wyszczególnienie	2003	2007	2012
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	251	247	240
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m ²	83,3	85,0	93,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa na osobę	20,9	21,0	22,5
Przeciętna liczba osób na mieszkanie	4,0	4,0	4,2
Przeciętna liczba osób na izbę	1,0	1,0	1,0

3.5.2. Stopień wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej

Na ocenę warunków zamieszkiwania wpływa poziom wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej; wyraża się to udziałem ludności korzystającej z sieci wodociągowej, gazowej i kanalizacji. Na terenach wiejskich dodatkową informacją jest długość sieci.

Na koniec 2012 r. w gminie Suchy Dąb wielkości te (wg GUS) przedstawiały się następująco:

- Wodociągi:
 - długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie gminy – 60,2 km,
 - połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – 636,
 - ludność korzystająca z sieci wodociągowej – 3189 osób,
- Kanalizacja:
 - długość czynnej sieci kanalizacyjnej – 18 km
 - długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie gminy – 18 km
 - połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – 107
 - ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej – 527 osób

Poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną (wodociąg, łazienka, centralne ogrzewanie) w gminie Suchy Dąb jest zbliżony do średniego wyposażenia na terenach gmin wiejskich województwa pomorskiego.

3.5.3. Rynek pracy

Aktywność zawodowa ludności w trakcie NSP 2002 (brak danych z NSP 2011) gminy Suchy Dąb kształtowała się następująco:

Tabl. 8. Aktywność zawodowa

Wyszczególnienie		Gmina Suchy Dąb
Aktywni ekonomicznie w wieku 15 lat i więcej		2913
Aktywni zawodowo	razem	1597
	pracujący	1310
	bezrobotni	287
Bierni zawodowo		1262
Nieustalony status na rynku pracy		54
Współczynnik aktywności zawodowej ² w %		54,8

2

Udział ludności aktywnej zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej lub danej grupy

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Współczynnik aktywności zawodowej grupy w wieku produkcyjnym w %	69,5
Wskaźnik zatrudnienia ³ w %	45,0
Stopa bezrobocia ⁴ w %	18,0

Na koniec 2012 r. na terenie gminy zarejestrowanych były 300 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 288 w sektorze prywatnym.

Tabl.9. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w gminie zarejestrowanych w rejestrze Regon wg sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)

Działy gospodarki narodowej	Liczba podmiotów
Ogółem	300
Rolnictwo leśnictwo i rybactwo	11
Górnictwo i wydobywanie	-
Przetwórstwo przemysłowe	69
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię i gaz	-
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz rekultywacja	3
Budownictwo	38
Handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów samochodowych i motocykli	65
Transport i gospodarka magazynowa	22
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5
Informacja i komunikacja	4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	8
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6
Administracja publiczna, obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4
Edukacja	7

³ Procentowy udział ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej

⁴ Stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby osób aktywnych zawodowo

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Ochrona zdrowia i opieka społeczna	10
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5
Pozostała działalność usługowa	28

Liczbę miejsc pracy w gminie Suchy Dąb szacuje się na 1120. Około 650 osób zatrudnionych jest w rolnictwie indywidualnym, około 220 to pracujący w podmiotach gospodarczych o zatrudnieniu powyżej 9 osób (stan na 31.12.2012).

Na 1000 mieszkańców gminy przypada około 53 miejsc pracy w podmiotach zatrudniających powyżej 9 osób tzn. w podmiotach objętych statystyką zatrudnienia. Pozostałe to miejsca pracy w rolnictwie i podmiotach o zatrudnieniu do 9 osób. Liczba ich jest wielkością trudną do określenia i została przyjęta szacunkowo⁵. Pomocna w tym jest informacja o liczbie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Takich osób na koniec 2012r. było 237.

Liczbę pracujących w podmiotach gospodarczych o zatrudnieniu poniżej 9 osób (w podmiotach niepodlegającej statystyce) szacuje się na ok. 250 osób. Jeżeli szacunek jest trafny, oznacza to, że zatrudnienie w małych podmiotach jest równie znaczące jak to objęte statystyką. Na 1000 mieszkańców gminy przypada zatem ok. 270 miejsc pracy, co jest wielkością niewystarczającą i zmusza mieszkańców do szukania miejsc pracy poza gminą.

Ilość osób fizycznych prowadzących działalność na 1000 mieszkańców w gminie Suchy Dąb jest niższa do ilości w całym powiecie gdańskim, natomiast wyższa od ilości w gminie Lichnowy. Miejsca pracy podobnie jak w większości gmin wiejskich to głównie praca w przetwórstwie przemysłowym w handlu i naprawach oraz w budownictwie.

3.5.4. Usługi dla ludności

Na terenie gminy Suchy Dąb nie ma dużych zakładów produkcyjnych. Z większych pracodawców należy wymienić:

- Urząd gminy
- Zespół Szkół w Suchym Dębnie
- Szkoła Podstawowa w Koźlinach
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w miejscowości Grabiny Zameczek
- Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suchym Dębnie
- Zakład Obróbki Metali Krzywym Kole
- Zakład Produkcyjno-Usługowy „Simmex” w Koźlinach

Dominują tu jednak głównie małe podmioty gospodarcze - osoby fizyczne prowadzące działalność zajmujące się przetwórstwem przemysłowym oraz świadczące usługi handlowe transportowe i budowlane. Łącznie w miejscowościach położonych na terenie gminy znajduje się około 16 sklepów. Zdecydowana większość z nich to spożywczo – przemysłowe. Usługi gastronomiczne świadczą 2 zakłady. Działają 4 zakłady naprawy pojazdów oraz 3 warsztaty wulkanizacyjne. Jest przedstawicielstwo Poczty Polskiej a usługi bankowe świadczy oddział Banku Spółdzielczego w Pszczółkach filia Suchy Dąb.

⁵ Sprawozdawczość GUS nie obejmuje pracujących w podmiotach o zatrudnieniu do 9 osób

3.5.5. Oświata i wychowanie

Wychowanie przedszkolne

Wychowanie przedszkolne na terenie gminy realizowane jest w przedszkolu oraz oddziałach przedszkolnych znajdujących się na terenie szkół w Suchym Dębnie, Koźlinach oraz Grabinach Zameczku. Łącznie obecnie w wychowaniu przedszkolnym w 9 oddziałach podlega 164 dzieci z czego 81 w klasach zerowych.

Na koniec 2012 r. w gminie było (wg GUS) 205 dzieci w wieku 3-6 lat. Przyjmując, że liczba dzieci obecnie jest zbliżona, to poziom uczestnictwa w opiece przedszkolnej dzieci wynosi około 80%. Jest to udział w porównaniu do udziałów w wielu innych gminach wiejskich województwa wysoki i na pewno ma pozytywny wpływ na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci.

Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne

W gminie w roku szkolnym 2013/2014 w trzech placówkach oświatowych podporządkowanej samorządowi gminnemu w 22 oddziałach uczy się łącznie 352 dzieci. Średnio na jeden oddział przypada około 16 uczniów.

Tabl. 10. Placówki oświatowe w gminie

Szkoła	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba zatrudnionych nauczycieli		Szkoła posiada:
			w pełnym wymiarze	w niepełnym wymiarze	
Zespół Szkół w Suchym Dębnie - oddziały przedszkolne - szkoła podstawowa - gimnazjum	19 w tym: 4 9 6	354 w tym: 82 169 103	32	7	boisko salę gimnastyczną, bibliotekę, pracownię komputerową
Szkoła Podstawowa w Koźlinach - oddziały przedszkolne - szkoła podstawowa	8w tym: 2 6	115w tym: 43 72	13	1	boisko salę gimnastyczną, - bibliotekę, pracownię komputerową
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Grabinach-Zameczku - oddział przedszkolny - szkoła podstawowa - przedszkole	4 w tym: 1 1 2	47 w tym: 13 8 26	6	7	boisko salę gimnastyczną

Szkoły posiadają pracownie komputerowe. Łącznie 52 komputery z czego 48 z dostępem do Internetu. Do 42 komputerów mają dostęp uczniowie. Średnio na 1 komputer w szkołach przypada 9 uczniów.

3.5.6. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Zakłady Opieki Zdrowotnej

Opiekę zdrowotną mieszkańców gminy zapewnia Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suchym Dębnie. Pacjenci mogą tu skorzystać z usług dwóch lekarzy pierwszego kontaktu i gabinetu zabiegowego. Mieszkańcy gminy korzystają również z usług medycznych świadczonych przez zakłady opieki zdrowotnej na terenie Pruszcza Gdańskiego i Gdańska.

Apteki

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Na terenie gminy obecnie można zaopatrzyć się w leki w jednym punkcie aptecznym. Na koniec 2012 na aptekę przypadało w gminie Suchy Dąb 4142 mieszkańców (w województwie pomorskim 3358 mieszkańców).

Ośrodki pomocy społecznej

Na terenie gminy w Suchym Dębnie działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zajmuje się on głównie rozdziałem zasiłków stałych i okresowych oraz zasiłków celowych, realizując trzy ustawy w ramach zabezpieczenia społecznego:

1. Ustawa o pomocy społecznej
2. Ustawa o świadczeniach rodzinnych.
3. Ustawa o pomocy uprawnionym do alimentów

Rzeczywistą liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2013 r. na terenie gminy przedstawia tabl. 11.

Tabl. 11. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą w 2013 roku

Wyszczególnienie	Liczba osób którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i własnych	203	113	380
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	203	113	380
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej - ogółem		32	105
W tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej		4	14

Tabl. 12. Powody przyznania pomocy w 2013 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	43	120
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	9	11
Potrzeba ochrony macierzyństwa	17	99
Bezrobocie	53	221
Niepełnosprawność	69	223
Długotrwała lub ciężka choroba	44	149
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa	32	165
Przemoc w rodzinie	3	14

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Alkoholizm	18	50
Narkomania	1	1

W Krzywym Kole działa prowadzony przez Caritas Środowiskowy Dom Samopomocy im. Matki Teresy z Kalkuty. Zajmuje się on aktywizacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych umysłowo. Obecnie obejmuje swoją opieką 11 osób. Ponadto na terenie tej placówki odbywają się warsztaty terapii zajęciowej, w których od poniedziałku do piątku uczestniczy około 20-25 osób niepełnosprawnych.

3.5.7. Obiekty kultury

Biblioteka Publiczna Gminy Suchy Dąb

Na terenie Zespołu Szkół w Suchym Dębnie działa Gminna Biblioteka Publiczna. Popularyzuje literaturę i organizuje różnego rodzaju imprezy dla czytelników, głównie dla dzieci. Wymienić należy zajęcia literacko-plastyczne, współudział przy organizacji różnych festynów, czy noc w bibliotece. Udziela informacji bibliograficznych i bibliotecznych. Dysponuje 4 komputerami w tym 3 dla czytelników wszystkie z dostępem do internetu.

Dane statystyczne na koniec 2012 roku to:

- Łączny księgozbiór biblioteki – 16500 książek;
- Czytelnicy w ciągu roku – 470;
- liczba wypożyczeń – ok. 3900.

Obiekty sakralne

Na terenie gminy znajdują się dwie parafie w gestii których są dodatkowo dwa kościoły filialne. Ponadto znajdują się tu trzy kościoły filialne parafii leżących poza gminą Suchy Dąb. Czynne obiekty sakralne na terenie gminy Suchy Dąb to:

- parafia rzymskokatolicka pw. Św. Anny i Św. Joachima w Suchym Dębnie
- parafia rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Różańcowej w Koźlinach
- kościół filialny parafii w Suchym Dębnie pw. Trójcy Świętej w miejscowości Grabiny-Zameczek
- kościół filialny parafii w Koźlinach pw. Znalezienia św. Krzyża w Krzywym Kole
- kościół filialny parafii w Trutnowach pw. Św. Antoniego Padewskiego w Osicach
- kościół filialny parafii w Cedrach Wielkich pw. Wniebowzięcia NMP w Wróblewie

Na jedną parafię przypada średnio około 2 tys. mieszkańców gminy.

Obiekty sportowe i rekreacyjne

Mieszkańcy gminy mają do dyspozycji następujące obiekty do zajęć sportowo-rekreacyjnych:

- komplet boisk sportowych „Moje Boisko Orlik 2012” w Suchym Dębnie,
- pełnowymiarowe boisko piłkarskie z zapleczem socjalnym w Suchym Dębnie
- boiska do gier zespołowych bez zaplecza socjalnego w: Steblewie, Krzywym Kole i Osicach,
- hala sportowa przy Zespole Szkół Suchym Dębnie,
- sale gimnastyczne przy szkołach w Grabinach Zameczku i Koźlinach.

3.6. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

3.6.1. Zagrożenia przyrodnicze

Zagrożenie powodziowe

Na terenie gminy Suchy Dąb występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wyznaczone przez zasięg obszarów zalewowych wodą powodziową o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% (powódź stuletnia) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (0,2%). Obszary szczególnego zagrożenia powodzią zajmują na terenie gminy Suchy Dąb dno doliny Wisły, ograniczone wałem przeciwpowodziowym oraz tereny wzdłuż biegu rzek Motława i Bielawa.

Ponadto w obrębie gminy Suchy Dąb występuje zagrożenie powodziowe – wewnątrzpolderowe, które występuje w wyniku dużych (nawalnych) opadów w obrębie polderów. Przyczynami powodzi wewnątrzpolderowej mogą być: za mała wydajność stacji pomp, awaria stacji pomp lub dłuższe przerwy w dostawie energii elektrycznej. Duży wpływ na obniżenie sprawności systemu odwodnienia wywiera zarastanie roślinnością oraz zamulanie rowów melioracyjnych. Powodzie wewnątrzpolderowe nie stanowią dużego zagrożenia dla życia człowieka, mogą natomiast spowodować znaczne straty gospodarcze, szczególnie w okresie wegetacyjnym.

Zagrożenie osuwaniem się mas ziemi

Na obszarze gminy Suchy Dąb, ze względu na równinne (niemal płaskie) ukształtowanie terenu, nie występuje zagrożenie morfodynamiczne.

Ekstremalne stany pogodowe

Powszechnym zagrożeniem w warunkach środowiska przyrodniczego Polski są ekstremalne stany pogodowe, jak bardzo silne wiatry, długotrwałe, intensywne opady deszczu lub śniegu. Zapobieganie ekstremalnym stanom pogodowym jest niemożliwe a likwidacja skutków jest kwestia organizacyjną.

3.6.2. Zmiany antropogeniczne

Środowisko przyrodnicze Żuław Gdańskich, w obrębie których położona jest gmina Suchy Dąb, zostało w przeszłości silnie przekształcone w wyniku działalności człowieka. Duże, często nieodwracalne zmiany w funkcjonowaniu środowiska spowodowane zostały przez zmianę stosunków wodnych. Obwałowanie Wisły spowodowało odcięcie terasy zalewowej od wylewów rzeki, a zmeliorowanie obecnych pól to trwałe przesuszenie obszaru pociągające za sobą zmianę szaty roślinnej. Silnej synantropizacji uległy prawie wszystkie zbiorowiska roślinne występujące na Żuławach. Na obszarze gminy Suchy Dąb grunty leśne stanowią znikomą część gruntów (0,03%).

W efekcie rozwoju osadnictwa mieszkaniowego oraz ewentualnego zainwestowania przemysłowo-usługowego, występują zmiany środowiska przyrodniczego:

- Przekształcenia w przypowierzchniowych strukturach geologicznych, związane z pracami ziemnymi w celu posadowienia budynków i poprowadzenia ciągów komunikacyjnych oraz uzbrojenia terenu;
- Zmiany użytkowania gruntów i likwidacja istniejącej roślinności

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- Zmiany w lokalnym obiegu wody przez ograniczanie infiltracji i wzrost parowania
- Modyfikacja topoklimatu terenu w wyniku oddziaływania zabudowy na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych i wilgotnościowych
- Zmiana fizjonomii krajobrazu przez wprowadzenie obiektów kubaturowych na terenie dotychczas niezagospodarowanym kubaturowo

3.6.3. Bezpieczeństwo ruchu drogowego

Na podstawie danych zawartych w Systemie Ewidencji Wypadków i Kolizji SEWIK przygotowano analizę pod kątem oceny bezpieczeństwa ruchu drogowego w gminie Suchy Dąb w powiecie gdańskim. Analizowany okres to lata 2009-2013.

Podczas badanego pięcioletniego okresu w gminie doszło do 33 wypadków drogowych, w których 37 osób zostało rannych a 2 osoby odniosły obrażenia śmiertelne. Koszty wyżej wymienionych wypadków to łącznie 12 mln 580 tys. zł. W tablicy 4 przygotowano zestawienie o wypadkach, ofiarach i kosztach w gminie Suchy Dąb z podziałem na lata.

Tabl. 13. Zestawienie danych o wypadkach drogowych i ofiarach wypadków w gminie Suchy Dąb w latach 2009-2013.

ROK	Wypadki		Ofiary ranne		Wskaźnik ryzyka	Ofiary śmiertelne		Wskaźnik ryzyka	Ofiary		Wskaźnik ryzyka	Koszty	
	Liczba	%	Liczba	%		Liczba	%		Liczba	%		Liczba	%
2009	4	12,12	4	10,81	100	1	50,0	25	5	12,82	125	2,35	18,70
2010	6	18,18	7	18,92	117	0	0,00	0	7	17,95	117	1,72	13,64
2011	8	24,24	9	24,32	113	0	0,00	0	9	23,08	113	2,46	19,54
2012	6	18,18	7	18,92	117	0	0,00	0	7	17,95	117	2,10	16,69
2013	9	27,27	10	27,03	111	1	50,0	11	11	28,21	122	3,95	31,43
Suma	33	100,0	37	100,0	112	2	100,0	6	39	100,0	118	12,58	100,0

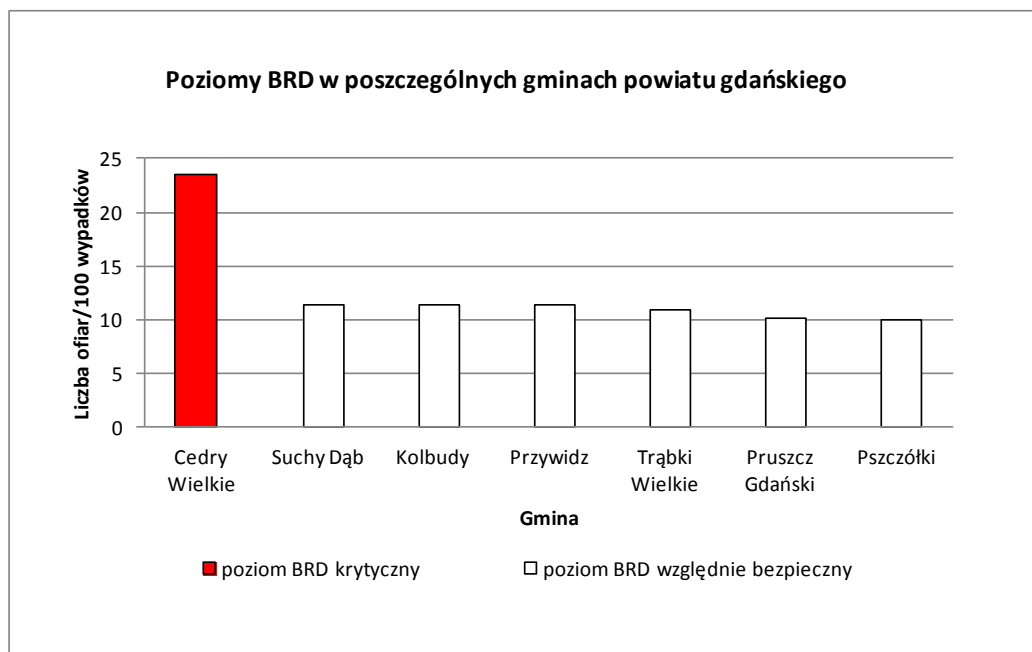
*wskaźnik ryzyka – l. ofiar/100 wypadków

Analizowaną gminę Suchy Dąb porównano, pod kątem ryzyka bycia ofiarą wypadku drogowego, do pozostałych gmin powiatu gdańskiego. Dla poszczególnych gmin powiatu wyznaczono wskaźnik demograficzny określający liczbę ofiar w gminie przypadającą na 1000 mieszkańców. W oparciu o wyznaczone wskaźniki określono Poziom Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w gminie jako względnie bezpieczny, co oznacza że liczba ofiar przypadających na 1000 mieszkańców jest mniejsza od średniej liczby ofiar/1000 mk. przypadającej na gminę w powiecie. Warto zaznaczyć, że poziom BRD względnie bezpieczny, w gminie Suchy Dąb (11/1000 mk.) jest alarmująco bliski poziomowi BRD zagrożonego (ponad 12 /1000 mk.). W tablicy 14 oraz na ryc. 2 przedstawiono ranking gmin w powiecie gdańskim wg poziomów BRD oraz zestawiono dane o wypadkach, ofiarach i kosztach w poszczególnych gminach. Wypadki w gminie Suchy Dąb stanowią jedynie 4% ogólnej liczby wypadków w powiecie gdańskim, ofiary ranne – 3,5%, ofiary śmiertelne – blisko 2%.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Tabl.14. Zestawienie danych o wypadkach drogowych i ofiarach wypadków w powiecie gdańskim w latach 2009-2013.

GMINA	Wypadki		Ofiary ranne		Ofiary śmiertelne		Ofiary		Koszty [mln zł]	Ofiary/ 1000 mk
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%		
Cedry Wielkie	93	11,07	144	13,41	13	20,63	157	13,81	61,93	23
Kolbudy	125	14,88	159	14,80	4	6,35	163	14,34	46,98	11
Pruszcz Gdański	383	45,60	477	44,41	20	31,75	497	43,71	155,99	10
Przywiesz	49	5,83	59	5,49	4	6,35	63	5,54	17,25	11
Pszczółki	60	7,14	79	7,36	6	9,52	85	7,48	31,09	10
Suchy Dąb	33	3,93	37	3,45	2	3,17	39	3,43	12,58	11
Trąbki Wielkie	97	11,55	119	11,08	14	22,22	133	11,70	54,82	11
SUMA	840	100,0	1074	100,0	63	100,0	1137	100,0	380,64	12

Ryc.2. Rozkład liczby ofiar/100 wypadków w poszczególnych gminach w powiecie gdańskim według poziomu bezpieczeństwa. Lata 2009-2013

Blisko 63% sprawców wypadków w analizowanej gminie to osoby kierujące pojazdami. Spowodowali oni 21 wypadków drogowych, w których śmierć poniosła jedna osoba a 22 zostały ranne. Wśród najczęściej występujących przyczyn wypadków spowodowanych przez kierowców w gminie Suchy Dąb są: niedostosowanie prędkości do istniejących warunków ruchu drogowego (8 wypadków), nieprawidłowe wymijanie (4 wypadki) i nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu (4 wypadki).

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

W ramach analizy wskazano rodzaj wypadków drogowych, do których dochodzi w gminie Suchy Dąb najczęściej. Alarmująco duża jest ilość wypadków typu najechanie na pieszego – wypadki te stanowią blisko 44% ogólnej liczby wypadków drogowych w gminie. Regularnie rejestrowane zdarzenia to: zderzenia boczne (5 wypadków), zderzenia czołowe (4), najechanie na drzewo (4) oraz wywrócenie się pojazdu (4).

W tablicy 15 wskazano wypadki drogowe występujące w gminie Suchy Dąb zależnie od kategorii drogi. Drogi na których rejestruje się największą liczbę wypadków (blisko połowę) to drogi gminne. W analizowanym 5-letnim okresie odnotowano 2 ofiary śmiertelne w gminie Suchy Dąb – jedną na drodze wojewódzkiej, jedną na drodze gminnej.

Tabl. 15. Zestawienie danych o wypadkach drogowych i ofiarach wypadków na poszczególnych drogach w gminie Suchy Dąb w latach 2009-2013.

Rodzaj drogi	Wypadki		Ofiary ranne		Ofiary śmiertelne		Koszty [mln zł]	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Wojewódzka	2	6,06	2	5,41	1	50,0	3,00	23,82
Powiatowe	7	21,21	8	21,62	0	0,0	1,82	14,50
Gminne	15	45,45	17	45,95	1	50,0	5,88	46,73
Inne	9	27,27	10	27,03	0	0,0	1,88	14,96
Suma	33	100,00	37	100,00	2	100,00	12,58	100,00

3.6.4. Wielkość i struktura bezrobocia

W końcu 2013 roku w gminie Suchy Dąb było zarejestrowanych 182 bezrobotnych. Blisko 70% z nich stanowiły kobiety. Młodzi ludzie w wieku do 25 lat to 22% bezrobotnych, a długotrwale bezrobotni 36,3%. Stopa bezrobocia w gminie kształtuje się obecnie na poziomie 9,5% i jest niższa od średniej krajowej (13,2%).

Struktura wykształcenia bezrobotnych w gminie przedstawia się następująco:

wykształcenie: wyższe	9,9%
policealne i średnie zawodowe	19,8%
średnie ogólnokształcące	11,5%
zasadnicze zawodowe	25,8%
gimnazjalne i poniżej	33,0%.

Ze statusu bezrobotnego najczęściej korzystają osoby o niskim wykształceniu – osoby te częściej niż wyżej wykształcone pracują w szarej strefie. Ta konstatacja w znacznym stopniu podważa wiarygodność danych o bezrobociu.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

Tabl. 16. Liczba bezrobotnych w gminie Suchy Dąb w latach 2004-2013

Rok	Ogółem	Kobiety		Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w %
		Liczba	%	
2004	286	152	53,1	12,2
2005	237	137	57,8	9,9
2006	162	108	66,7	6,6
2007	94	61	64,9	3,7
2008	55	34	61,8	2,1
2009	122	62	50,8	4,6
2010	135	67	49,6	4,9
2011	135	78	57,8	4,9
2012	165	94	57,0	6,0
2013	182	126	69,2	

3.7. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

Szczegółowe wnioski z przeprowadzonych analiz środowiskowych, ekonomicznych i społecznych omówiono w opracowaniu „Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w gminie Suchy Dąb” PPR „DOM” sp. z o. o. kwiecień 2016r.

3.7.1. Potencjał transurbacyjny

Większość wsi na obszarze gminy Suchy Dąb charakteryzuje się ograniczeniami fizjograficznymi rozwoju, wynikającymi przede wszystkim z powszechnego występowania gruntów podmokłych i nienośnych oraz występowania barier w postaci obiektów hydrograficznych i terenów zalewowych. Względnie dobre warunki rozwoju przestrzennego występują we wsiach Koźliny i Steblewo. Związane jest to z występowaniem w obrębie i sąsiedztwie tych wsi terenów wyniesionych ponad 5 m n.p.m. Najlepszymi warunkami rozwoju przestrzennego w gminie Suchy Dąb odznacza się wieś Grabiny Zameczek, ze względu na lokalizację w obrębie pagórka morenowego. Wyżej wymienione wsie i ich najbliższe otoczenie stanowią najwyżej położone tereny w całej gminie Suchy Dąb, co zabezpiecza je przed powodzią i podtapianiem.

Generalnie potencjał transurbacyjny gminy Suchy Dąb jest mały.

3.7.2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Zasoby leśne

Na obszarze gminy Suchy Dąb powierzchnia gruntów leśnych wynosi 3ha, w związku z tym potencjał leśny jest znikomy.

Potencjał agroekologiczny

Gmina Suchy Dąb ma charakter gminy typowo rolniczej. Warunkują to gleby należące do najżyźniejszych w skali całego kraju. Gospodarstwa rolne w gminie stanowi 61% powierzchni gminy a same użytki rolne to 57%. Ponad 76% powierzchni gruntów znajduje się w gospodarstwach o areale powyżej 15ha.

Większość powierzchni upraw bo przeszło 60% stanowią zboża. Głównie uprawiane są tu zboża podstawowe takie jak pszenica, pszenżyto i jęczmień oraz mieszanki zbożowe. Znaczący udział bo powyżej 30% gruntów zajmują uprawy przemysłowe – rzepak, rzepik i buraki cukrowe.

W gminie Suchy Dąb występuje dominacja terenów o dużym i bardzo dużym potencjale ekologicznym (głównie 2. Kompleks przydatności rolniczej gleb). Marginalne znaczenie mają w gminie tereny o mały potencjał agroekologiczny.

Ponadto o wysokim potencjale produkcyjnym gleb świadczą ponadto wysokie klasy bonitacyjne gruntów ornych pokrywające większość terenu gminy.

W ogólnej ocenie potencjał agroekologiczny gminy Suchy Dąb jest bardzo duży.

3.7.3. Potencjał wodny

Gmina Suchy Dąb jest zasobna w płynące wody powierzchniowe, które są reprezentowane przez przepływające przez jej teren Wisłę, Motławę, Bielawę i Kłodawę, a także przez mniejsze ciek i gęstą sieć kanałów i rowów melioracyjnych. O dużym potencjale wodnym mogłyby decydować wody Wisły, która jednak nie jest wykorzystywana. Wynika to przede wszystkim z bardzo dużego zanieczyszczenia, braku tradycji jej gospodarczego wykorzystania oraz zaprzestania wykorzystywania jej transportowej funkcji.

O potencjale w zakresie wód podziemnych decydują zasoby wód pochodzących z różnych okresów geologicznych i o różnej dostępności. W zasięgu gminy znajdują się dwa główne zbiorniki wód podziemnych: GZWP nr 111 „Subniecka Gdańska” oraz GZWP nr 112 „Żuławy Gdańskie”

W ocenie ogólnej potencjał wodny gminy Suchy Dąb jest duży.

3.7.4. Potencjał surowcowy

Na obszarze gminy Suchy Dąb nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych.

3.7.5. Potencjał rekreacyjny

Krajobraz obszaru gminy Suchy Dąb z przyrodniczego punktu widzenia cechuje się dużą monotonią, ze względu na płaski teren, małe zróżnicowanie elementów przyrodniczych i rozległe rozłogi pól pomiędzy drogami i jednostkami osadniczymi.

Region Żuław Wiślanych, w tym obszar gminy Suchy Dąb, charakteryzują predyspozycje do organizowania funkcji agroturystycznej w oparciu o tradycyjną i historycznie wykształconą kulturę rolną.

Z kulturowego punktu widzenia krajobraz obszaru jest przykładem unikatowego krajobrazu historycznego charakterystycznego dla średniowiecznego osadnictwa lokacyjnego regionu Żuław Wiślanych. Stosunkowo dobrze zachowany pod względem gospodarki przestrzennej

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

obszar gminy suchy dąb stanowi jeden z najcenniejszych obszarów Polski. Występujące tu wsie zachowały do dziś cechy historyczne układów ruralistycznych z okresu lokacji i wraz z przynależnym im rozłogiem pól podlegają ochronie. Walory kulturowe gminy związane są także z obiektami dziedzictwa materialnego, w tym wpisanymi do rejestru zabytków województwa pomorskiego.

Znaczny potencjał rekreacyjny posiada rzeka Wisła. Dotyczy to głównie jej walorów krajobrazowych i atrakcyjności jako szlaku turystyki wodnej.

Dolina Wisły i dolina Motławy stanowią potencjalne szlaki turystyki pieszej lub rowerowej. Wskazane jest wykorzystanie koron wałów przeciwpowodziowych, szczególnie wału przeciwpowodziowego Wisły, z którego rozciąga się szeroki widok na krajobraz Żuław Wiślanych.

Potencjał rekreacyjny środowiska przyrodniczego obszaru gminy suchy dąb związany jest także z położeniem gminy w całości w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Żuław Gdańskich, oraz położeniem południowo-wschodnich fragmentów gminy w zasięgu specjalnego obszaru ochrony ptaków „Dolina Dolnej Wisły” PLB040003.

Baza noclegowa na terenie gminy Suchy Dąb jest dość skromna. Stanowią ją:

Zajazd „Żuławski Dwór” w miejscowości Grabiny Zameczek z piętnastoma miejscami noclegowymi oraz Gospodarstwo Agro-turystyczne w Wróblewie – 3 miejsca noclegowe.

W ocenie ogólnej potencjał rekreacyjny gminy Suchy Dąb jest umiarkowany.

3.7.6. Prognoza liczby ludności gminy Suchy Dąb do roku 2030

Prognozę liczby ludności sporządzono korzystając z danych: struktura ludności wg płci i wieku dla gminy Suchy Dąb na dzień 31.12.2012 r. na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Gdańsku, tablice długości trwania życia przystające do rejestrowanej w gminie liczby zgonów (przy założeniu wydłużania się stopniowo średniej jakości życia), współczynnik płodności kobiet oraz saldo migracji. Do prognozy przyjęto zerowe saldo migracji.

W prognozie liczby gospodarstw domowych oparto się na prognozach GUS dotyczących przeciętnej liczbie osób w gospodarstwie domowym na terenach wiejskich.

Wyniki prognozy

Tabl. 17. Prognoza liczby ludności gminy Suchy Dąb według społeczno- ekonomicznych grup wieku

Funkcjonalne grupy wieku	Rok	2012	2015	2020	2025	2030
	Ogółem	4142	4207	4302	4356	4377
Żłobkowa	0-2	155	161	150	133	122
Przedszkolna, w tym:	3-5	155	154	158	144	127
	6	49	53	53	49	43
Szkoły podstawowej	7-12	302	302	305	312	284
Gimnazjalna, w tym: Liceum profilowanego, szkoły zawodowej	13-15	144	155	161	154	155
	15-17	166	144	153	159	160
Studencka	18	64	48	39	49	47

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

	19-24	427	394	301	301	310
Produkcyjna w tym:	18-59K/64M	2765	2769	2732	2687	2656
Mobilna	18-24	491	442	340	349	358
Niemobilna	25-44	1345	1391	1444	1343	1179
	45-59/64	929	935	949	994	1120
Poprodukcyjna	60/65 i więcej	455	523	643	767	873

Tabl. 18. Struktura wieku ludności wg prognozy pomigracyjnej

Grupa wieku	2012	2015	2020	2025	2030
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0-2	3,7	3,8	3,5	3,1	2,8
3-5	3,7	3,7	3,7	3,3	2,9
6	1,2	1,3	1,2	1,1	1,0
7-12	7,3	7,2	7,1	7,2	6,5
13-15	3,5	3,7	3,7	3,5	3,5
15-17	4,0	3,4	3,6	3,6	3,6
18	1,5	1,1	0,9	1,1	1,1
19-24	10,3	9,4	7,0	6,9	7,1
18-59/64	66,8	65,8	63,5	61,7	60,7
18-24	11,9	10,5	7,9	8,0	8,2
25-44	32,5	33,1	33,6	30,8	26,9
45-59/64	22,4	22,2	22,1	22,8	25,6
60/65-więcej	11,0	12,4	14,9	17,6	20,0
0-17	22,3	21,8	21,5	20,7	19,4
6-17	14,8	14,3	14,4	14,3	13,7

Tabl. 19. Dynamika zmian liczby ludności

ogółem	100,0	101,6	103,9	105,2	105,7
0-17	100,0	99,3	100,5	97,9	91,9
6-17	100,0	98,1	101,0	102,1	97,8
18-59/64	100,0	100,1	98,8	97,2	96,1
60/65 i więcej	100,0	115,0	141,3	168,7	192,1

Tabl. 20. Prognoza liczby gospodarstw domowych

Rok	Liczba gospodarstw	Dynamika wzrostu rok 2012=100	Okres poprzedni = 100%
2012 szac.	1290	100,0	
2015	1330	103,1	103,1
2020	1380	107,0	103,8
2025	1420	110,1	102,9
2030	1460	113,2	102,8

Tabl.21. Prognoza aktywnych zawodowo

Rok	Aktywni zawodowo	Dynamika wzrostu rok 2012=100	Okres poprzedni = 100%
2012	1930	100,0	
2015	1940	100,5	100,5
2020	1920	99,5	99,0
2025	1900	98,4	99,0
2030	1880	97,4	98,9

Omówienie wyników prognozy

Prognozy demograficzne sporządzono do roku 2030; nie brano pod uwagę prognozy na dłuższy okres czasu, w tym w perspektywie 30 lat. Jest to zgodne z dotychczas sporządzanymi dokumentami planistycznymi na poziomie kraju i województwa (KPZK 2030; plan zagospodarowania przestrzennego województwa), gdzie w założeniach uwzględnia się okres 15 lat z perspektywą + 5 lat. Dłuższy horyzont czasowy powodowałby że prognoza stała by się mało wiarygodna, zbyt niepewna.

Przy wyżej przyjętych założeniach do roku 2030 będziemy obserwować stopniowy wzrost liczby mieszkańców gminy blisko 6% (bez uwzględnienia migracji w ramach obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Trójmiasta). Prognozy dla kraju przewidują w tym czasie jej spadek. W latach 2011-2030 następować istotne zmiany w strukturze wieku ludności. Wpłyną one w dużym stopniu na potrzeby społeczno-gospodarcze rozwoju gminy.

Prognoza wykazuje, że liczba dzieci i młodzieży w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) do roku 2025 będzie oscylowała w pobliżu stanu w roku 2012, natomiast w następnych latach zacznie spadać i w roku 2030 osiągnie stan o około 8% niższy od obecnego. Zmiany te będą następowały podobnie (trochę przesunięte w latach) w poszczególnych grupach wiekowych tego przedziału tj. grupie przedszkolnej, szkoły podstawowej i gimnazjalnej.

Zmniejszaniu również będzie ulegała społeczność w grupie produkcyjnej (18-59/64). Liczba osób w tym przedziale wiekowym skurczy się do roku 2030 o około 4%. Największe zmiany nastąpią w grupie poprodukcyjnej (60/65 i więcej). Jedynie tu będzie następował przyrost liczebności, aby w końcu prognozowanego okresu wzrosnąć aż o ponad 90% w stosunku do stanu obecnego. Dynamiczny wzrost liczebności najstarszej grupy wieku wymuszać będzie zwiększoną potrzebę rozwoju opieki społecznej.

Spadek liczebności w grupie produkcyjnej pociągnie za sobą również w prognozowanym okresie podobne zachowanie aktywnych zawodowo. Do 2030 roku ich stan zmniejszy się o około 3%. W połączeniu z ograniczoną ilością miejsc pracy na terenie gminy przyczyni się to do łatwiejszego zdobycia pracy.

Uwzględniając wskaźniki prognoz GUS dotyczących przeciętnej liczby osób w gospodarstwie domowym na terenach wiejskich województwa pomorskiego, które przewidują stały spadek zarówno liczby osób jak i osób dorosłych w gospodarstwie do 2030 roku liczba gospodarstw domowych wzrośnie w stosunku do stanu obecnego o około 13%. Zarówno wzrost liczby gospodarstw jak i przewidywana poprawa wskaźników zamieszkania; takich jak przeciętna

powierzchnia użytkowa na osobę, wyznaczają zapotrzebowanie na tereny pod budownictwo mieszkaniowe.

3.7.7. Wnioski złożone do zmiany studium

Wnioski od osób fizycznych i prawnych

Po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium gminy Suchy Dąb, wpłynęły 122 wnioski dotyczące zmian w przeznaczeniu terenu.

Najwięcej wniosków dotyczy zmian przeznaczenia terenu z rolnego na nierolnicze, w większości na zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo-usługową i usługową.

Dwa wnioski dotyczyły lokalizacji przedsięwzięć z dziedziny energetyki fotowoltaicznej (obręb Koźliny oraz obręb Grabiny Zameczek).

Jeden wniosek dotyczył lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą techniczną oraz elektrowni fotowoltaicznych (części obrębów Ostrowite, Suchy Dąb, Krzywe Koło, Osice, Steblewo, Koźliny)

Należy pamiętać, że to gmina samodzielnie kształtuje swoją politykę przestrzenną (poprzez studium) i samodzielnie, w granicach przepisów prawa przesadza w planach miejscowych o sposobach i zasadach zagospodarowywania i zabudowy terenów. Zazwyczaj też, to właśnie gmina ponosi największe koszty skutków uchwalenia planu miejscowego (zobowiązania dotyczące infrastruktury komunalnej, ew. roszczenia o odszkodowania, wykupy, zamiany gruntów), nie licząc samych bezpośrednich kosztów ich sporządzania, które wprost obciążają budżet gminy. Nawet tzw. renta planistyczna rzadko pozwala na uzyskanie korzyści przewyższających poniesione lub niezbędne do poniesienia nakłady.

Nie ma zatem obowiązku spełniania życzeń ani żądań prywatnych właścicieli terenów czy inwestorów, o ile nie jest to korzystne dla gminy z punktu widzenia jej celów działania. Wnioskowane tereny powinny być przede wszystkim dostosowane do realnych potrzeb rozwojowych gminy (patrz. pkt 3.7.7.).

Jednocześnie dotychczas wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych tereny rozwoju zabudowy zajmują powierzchnię:

- ok. 140 ha dla zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej (co umożliwia lokalizację ok. 790 działek budowlanych i ok. 104.000m² powierzchni użytkowej zabudowy o funkcji mieszkalnej oraz ok. 10.400m² powierzchni użytkowej zabudowy o funkcji usługowej);
- ok. 15,5 ha dla zabudowy produkcyjnej i usługowej (co umożliwia lokalizację ok. 70 działek budowlanych i ok. 14.500m² powierzchni użytkowej zabudowy o funkcji produkcyjnej i usługowej)¹⁴.

Powierzchnia tych terenów pokrywa zapotrzebowanie gminy na kilkadziesiąt lat.

Biorąc pod uwagę fakt, iż wyznaczone w obowiązujących planach miejscowych nowe tereny inwestycyjne, w większości nie zostały jeszcze zainwestowane (stanowią spore zaplecze inwestycyjne dla gminy) wyznaczanie tak znacznych obszarów, jakie są wnioskowane przez potencjalnych inwestorów jest nieracjonalne, potęgując tym samym koszty, jakie ponie-

¹⁴ Szczegółowe wyliczenia znajdują się w opracowaniu „Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w gminie Suchy Dąb” PPR „DOM” sp. z o. o. kwiecień 2016r.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

gmina przy uzbrojeniu tych terenów. Ujemny przyrost naturalny w Polsce oraz starzejące się społeczeństwo, jak również tendencje kryzysu budowlanego opowiadają się za zmniejszeniem powierzchni potencjalnie nowych terenów inwestycyjnych. Opowiada się za tym również chęć utrzymania ładu przestrzennego, zwartości zabudowy oraz utrzymanie, obecnie już i tak zdegradowanego krajobrazu, szczególnie w atrakcyjnej turystycznie południowej części gminy.

Podsumowując ograniczenia możliwości uwzględnienia wniosków wynikają z:

- konfliktu z istniejącymi formami ochrony przyrody i zasadami ich ochrony oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i specyfiki krajobrazowej Żuław,
- istniejącego zagospodarowania – konflikt funkcji,
- braku infrastruktury technicznej i trudności w jej rozwoju, również związanych z ograniczonymi możliwościami budżetu gminy,
- braku potrzeb rozwoju gminy (prognozy),
- ładu przestrzennego.

Wnioski organów i instytucji - organy i instytucje po zawiadomieniu o przystąpieniu do zmiany studium przekazały pisma o ogólnoinformacyjnej treści lub nie wniosły uwag do zmiany studium. Organy te są ustawowo zobowiązane do współpracy podczas sporządzania dokumentu studium.

3.7.8. Zapotrzebowanie na nową zabudowę o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej na podstawie prognozy demograficznej

Zgodnie z prognozą demograficzną liczba ludności na terenie gminy Suchy Dąb do 2030r. będzie rosła, nastąpi ponadto wzrost liczby gospodarstw domowych w wyniku zmniejszania przeciętnej ilości osób w gospodarstwie domowym (wzrost gospodarstw jedno i dwuosobowych). W stanie docelowym zakłada się współczynnik samodzielności zamieszkiwania na poziomie 100, tzn. na 100 mieszkań 100 gospodarstw domowych. Aktualnie współczynnik samodzielności zamieszkiwania wynosi 1,3 czyli na 100 mieszkań przypada 130 gospodarstw domowych. Wynika z tego, że w stanie istniejącym brakuje ponad **260** mieszkań. Uwzględniając zwiększenie liczby gospodarstw domowych do roku 2030, potrzeba będzie dalszych **150** mieszkań.

Kolejne zapotrzebowanie na tereny zabudowy wyznacza przewidywana poprawa wskaźników zamieszkiwania, w szczególności przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę. W roku 2012 przeciętna powierzchnia użytkowa na osobę w gminie wynosiła 22,5m², do roku 2030 zakłada się wzrost do ok 25m². Oznacza to przyrost powierzchni użytkowej netto – 16tys. m², czyli ok **115** mieszkań

Przygotowana na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy prognoza demograficzna, nie uwzględniała migracji w ramach obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego. Zgodnie z prognozami zawartymi w projekcie nowego planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, prognozowany jest wzrost migracji ludności z miast na obszary wiejskie, w szczególności w obszarze metropolitalnym, w granicach którego zlokalizowana jest gmina. Prognozowany

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

wzrost liczby ludności w wyniku migracji dla gminy Suchy Dąb wynosi ok. 5%. Skutkuje to zapotrzebowaniem na kolejne **70** mieszkań.

Sumując powyższe, ustalono, że zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie wynosi około **595** mieszkań. W gminie Suchy Dąb planowana jest prawie wyłącznie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zatem liczba mieszkań przekłada się na liczbę działek budowlanych pod budownictwo mieszkaniowe lub mieszkaniowo-usługowe.

Na etapie składania wniosków do projektu Studium złożonych zostało ponad 120 wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów na cele zabudowy mieszkaniowej, co również wskazywałoby na duże zainteresowanie mieszkańców lub potencjalnych inwestorów. Znaczna większość wniosków nie została uwzględniona z uwagi na nadmiernie przekraczające zapotrzebowanie i możliwości rozwoju gminy oraz położenie poza zwartymi obszarami wsi, co jest niezgodne z polityką rozwoju przestrzennego oraz z zasadami ekonomicznego i racjonalnego wykorzystania przestrzeni.

Proporcjonalnie do rozwoju zabudowy o funkcji mieszkaniowej prognozuje się wzrost zapotrzebowania na tereny o funkcji usługowej - handlowej, rzemiosła itp. Stopień wyposażenia gminy w obiekty infrastruktury społecznej jest aktualnie zadawalający, jednak z uwagi na wzrost liczby mieszkańców gminy (w tym wynikający także z przewidywanych migracji w ramach miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Trójmiasta) oraz zmiany w strukturze społecznej (znaczący wzrost najstarszej grupy wiekowej) szacuje się zapotrzebowanie na rozwój tej funkcji – np. rozbudowę świetlic wiejskich, czy powstanie domów opieki dla osób starszych (szczególnie uzasadnione w świetle prognoz demograficznych). Zapotrzebowanie ogółem na ten rodzaj zabudowy szacuje się na ok. 7500m². W większości przypadków zabudowa ta realizowana będzie w obrębie terenów już zainwestowanych bądź na terenach przeznaczonych na takie funkcje w obowiązujących planach miejscowych.

3.7.9. Zapotrzebowanie terenów pod zabudowę o funkcji gospodarczej – usługowo-produkcyjnej oraz produkcji, magazynów i składów

Wnioski składane do projektu studium wskazywały także na zapotrzebowanie potencjalnych inwestorów na lokalizację urządzeń produkujących energię ze źródeł odnawialnych – elektrowni wiatrowych i ogniw fotowoltaicznych. W trakcie prac nad projektem studium, po przeanalizowaniu uwarunkowań, opinii uzgodnień oraz uwag złożonych do projektu studium odstąpiono od wyznaczenia terenów z przeznaczeniem na lokalizację urządzeń produkujących odnawialne źródła energii.

Gmina Suchy Dąb ma charakter typowo rolniczy, jednakże jak wynika z wcześniejszych analiz liczba miejsc pracy w gminie jest nie wystarczająca. Wynika z tego potrzeba stworzenia możliwości rozwoju funkcji gospodarczych, w szczególności nie związanych z rolnictwem. Takie zapotrzebowanie znajduje także potwierdzenie w składanych wnioskach uwagach do projektu studium; wskazuje się na zapotrzebowanie pod lokalizację terenów o funkcji produkcyjno-usługowej w pasie wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 227 oraz w południowej części gminy. Stanowią one ofertę dla inwestorów i pozwolą na stworzenie miejsc pracy w innych działach niż rolnictwo.

Zapotrzebowanie na tereny o funkcji produkcyjno-usługowej, magazynów i składów szacuje się na ok **20 - 30ha**, co przekłada się na ok **25 000m²** powierzchni użytkowej.

3.7.10. Zapotrzebowanie terenów w zakresie innych funkcji

Na podstawie złożonych wniosków, w tym wniosków własnych gminy, stwierdzono także zapotrzebowanie na lokalizację na obszarze gminy innych specyficznych funkcji, także o charakterze terenów publicznych, w tym ogrodów działkowych, terenu nowego cmentarza, oraz terenów zieleni urządzonej, sportowych i rekreacyjnych, służących poprawie jakości życia mieszkańców.

Na wyżej wymienionych terenach budynki zajmować będą niewielki procent powierzchni terenu, zapotrzebowanie określono jako powierzchnie terenów „brutto” przeznaczonych pod lokalizację takich terenów [w hektarach]:

Teren cmentarza – ok. 1,5-2 ha.

Tereny ogrodów działkowych – ok. 50 ha

Tereny zieleni urządzonej, sportowe i rekreacyjne – nie określa się, gdyż mają to być tereny niewielkie powierzchniowo, wskazane do realizacji w granicach obszarów zainwestowania poszczególnych wsi, w ukształtowanych strukturach przestrzennych.

3.8. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów

Podstawowa struktura własności gruntów w gminie wg ewidencji przedstawia się następująco (stan na 01 stycznia 2014r.):

Tabl. 22. Struktura własności gruntów

Lp.	rodzaj własności	powierzchnia gruntów [ha]	% w ogólnej powierzchni
1	własność Skarbu Państwa z wył. gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	984	11,63
	własność Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste	1	0,01
2	własność gmin i związków międzygminnych	251	2,97
3	własność gmin i związków międzygminnych w użytkowaniu wieczystym	7	0,08
4	własność osób fizycznych	5965	70,48
5	własność kościołów i związków wyznaniowych	2	0,02
6	własność województw	13	0,16
7	własność spółek prawa handlowego	1240	14,65
	RAZEM	8463 ha	100%

3.9. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

3.9.1. Ustawa o ochronie przyrody

Omówiono w rozdziale 3.3.3. - Ustanowione formy ochrony przyrody

3.9.2. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Omówiono w rozdziale 3.4.2. - Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

3.9.3. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Zasoby leśne

Na terenie gminy Suchy Dąb grunty leśne zajmują 3 ha.

Zasoby glebowe

Zgodnie z Ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity z 2004 r. Dz. U. Nr 121, poz. 1266 z późniejszymi zmianami) ochronie podlegają użytki rolne klas I-III. Grunty wymienionych klas występują powszechnie na obszarze opracowania. W przypadku konieczności przeznaczenia tych gruntów na cele pozarolnicze będą one wymagały:

- przeznaczenia na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania;
- uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę użytkowania.

Zgodnie z art. 11 pkt 1 w/w ustawy wyłączenie z produkcji użytków rolnych:

- klas I-III - wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego i organicznego;
- klas IV-VI - wytworzonych z gleb pochodzenia organicznego;

- wymaga wydania decyzji zezwalającej na takie wyłączenie. Procedura wyłączenia użytków rolnych z produkcji nie jest związana z opracowaniem planu miejscowego.

3.9.4. Ustawa prawo wodne

Zgodnie z ustawą Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001r. (t.j. Dz.U. 2015 poz. 469) na terenie gminy Suchy Dąb występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Wisły o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=1\%$ (tzw. „woda stuletnia”) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (0,2%). Teren ten obejmuje dno doliny Wisły w obszarze międzywala oraz tereny wzdłuż rzek Motławy i Bielawy.

Zgodnie z art. 88l, ust. 1 ww. ustawy:

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczeniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.

Zgodnie z art. 40, ust. 1, pkt 3, cytowanej wyżej ustawy Prawo wodne zakazuje się:

- „lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania”.

Zgodnie z ww. ustawą ochronie podlegają wały przeciwpowodziowe. Zgodnie z art. 88n ust. 1 W celu zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych zabrania się:

(...)

1. uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału po stronie odpowietrznej (pkt 2);
2. wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej (pkt 4).

3.9.5. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Na obszarze gminy Suchy Dąb, w miejscowości Grabiny Zameczek – działka ewidencyjna nr 212 występuje wojskowy teren zamknięty ustanowiony decyzją Ministra Obrony Narodowej Nr 0-11/MON z dnia 28.12.2000r.

3.10. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie gminy Suchy Dąb nie występują zarejestrowane osuwiska, ani tereny potencjalnie zagrożone występowaniem ruchów masowych.

3.11. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych

Omówiono w rozdziale 3.7. – Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy – Potencjał wodny – 3.7.3; Potencjał surowcowy – 3.7.4

3.12. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na obszarze gminy Suchy Dąb nie wyznaczono terenów górniczych.

3.13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

3.13.1. Transport

Gmina wiejska Suchy Dąb posiada wystarczającą wewnętrzną sieć drogową pod kątem długości jak i gęstości w odniesieniu do zajmowanego obszaru.

Ogólnie stan techniczny sieci jest dobry, lokalnie występują odcinki wymagające poprawy zarówno ze względu na parametry bezpieczeństwa ruchu jak i komfortu użytkowników.

W gminie Suchy Dąb drogi powiatowe stanowią o siatce połączeń, to one łączą wszystkie większe miejscowości w gminie, natomiast drogi gminne mają rolę marginalną.

Mimo wyraźnej bliskości stolicy województwa, w zakresie powiązań z siecią zewnętrzną gmina wiejska Suchy Dąb znajduje się w średnio korzystnym położeniu. Od wschodu gmina graniczy z rzeką Wisłą, stanowiącą naturalną barierę komunikacyjną w tym kierunku - najbliższy most znajduje się w Tczewie. W północnej części gminy przebiega co prawda droga wojewódzka nr 227 pozwalająca na korzystny dojazd od stolicy powiatu a w następstwie - województwa, natomiast najbliższa droga krajowa jak i linia kolejowa przebiegają po zachodniej stronie, w sąsiedniej gminie Pszczółki. Odległość z Suchego Dębu do najbliższych stacji kolejowych w Pszczółkach czy Skowarczu to odpowiednio ok 10 i 8 km, czas dojazdu samochodem ok 10-15 min.

Dodatnie cechy układu:

- Gęsta sieć drogową,
- Dobrze działająca i rozwinięta sieć linii komunikacji autobusowej.
- Poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego określany jako względnie bezpieczny.

Ujemne cechy układu:

- Brak połączeń transportu kolejowego,
- Drzewa w skrajni drogi na wielu odcinkach,
- Zła nawierzchnia na niektórych odcinkach, (szczególnie nawierzchnia DP2229G wschodnia granica gminy - Osice, DP2339G w kierunku Palczewa, nawierzchnia DP2225G – na odcinku Suchy Dąb - Ostrowite)
- Braki w poboczach, problem utrzymaniowy - braki wykoszenia roślinności w skrajni,
- Brak odpowiedniej ilości chodników w niektórych miejscowościach (braki ciągłości, nieodpowiednia szerokość i stan techniczny, nieodpowiednie wykonanie nowych),
- Problem z odwodnieniem dróg,
- Brak wydzielonych dróg rowerowych,
- Chaos w organizacji i lokalizacji przystanków i miejsc dla oczekujących na pojazdy transportu zbiorowego,

Miejsca problemowe i wymagające poprawy.

Na obszarze gminy Suchy Dąb w sieci drogowej, stwierdzono miejsca problemowe wymagające podjęcia działań w celu poprawienia bezpieczeństwa ruchu jak i komfortu użytkowników. Miejsca oznaczono na planszy Uwarunkowania:

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

1 i 2. – aktualnie główny wyjazd z m. Suchy Dąb w kierunku zachodnim realizowany jest poprzez DP2225G. Droga ta posiada niekorzystną organizację i geometrię ruchu spowodowaną zakrzywieniami osi drogi oraz gęstością skrzyżowań i zjazdów. Dodatkowo wyjazd z miejscowości odbywa się w bliskości szkoły. Poza miejscowością DP2225G prowadzi poprzez 3 łuki o kącie zwrotu ok 90 stopni. Tak więc ten odcinek drogi jest niebezpieczny a organizacja nieczytelna podczas gdy prostym rozwiązaniem byłaby realizacja wyjazdu w kier. zachodnim poprzez DG174016G oraz most na południu m. Suchy Dąb, który dziś nie jest wykorzystywany w dużym stopniu. Niestety warunkiem przeniesienia głównego dojazdu w kier. zachodnim jest doprowadzenie stanu drogi gminnej 174016G do znacznie wyższych standardów niż jest to teraz.

3.13.2. Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina Suchy Dąb zaopatrywana jest w wodę z dwóch układów wodociągowych zasilanych z głębinowych ujęć komunalnych. Pojedyncze siedliska rolnicze położone z dala od istniejących wodociągów korzystają ze studni własnych. 98% mieszkańców zaopatrywana jest w wodę z systemów zbiorowych. Część sieci wodociągowej w miejscowości Suchy Dąb, Grabiny Zameczek o łącznej długości ~4,2 km jest wykonana z rur a-c i powinna być sukcesywnie wymieniana na inny materiał.

W gminie Suchy Dąb funkcjonują 2 oczyszczalnie ścieków, w miejscowości Suchy Dąb oraz w miejscowości Krzywe Koło, planowana do likwidacji. Z istniejącej kanalizacji sanitarnej korzysta 1413 mieszkańców, czyli ok 33%.

Teren gminy Suchy Dąb jest polderem, którego właściwe odwodnienie zależy od prawidłowego funkcjonowania systemu melioracyjnego. Lokalizacja nowych terenów rozwojowych będzie wiązała się z koniecznością przebudowy istniejących systemów.

3.13.3. Gospodarka odpadami

Zgodnie z Krajowym planem gospodarki odpadami 2014 nadrzędnym celem w zakresie gospodarki odpadami jest „dojście do systemu gospodarki odpadami zgodnego z **zasadą zrównoważonego rozwoju**, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a w szczególności zasada postępowania z odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, czyli po pierwsze **zapobieganie powstaniu odpadów**, a następnie kolejno **przygotowanie do ponownego użycia, recykling**, inne metody odzysku (czyli wykorzystanie odpadów), **unieszkodliwianie**, przy czym **najmniej pożądanym sposobem zagospodarowania jest składowanie**”.

W Planie gospodarki odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018 przyjętym Uchwałą Nr 415/XX/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 czerwca 2012 r. uwzględniono aktualną Politykę Ekologiczną Państwa i Krajowy plan gospodarki odpadami 2014. Dla poszczególnych rodzajów odpadów sformułowano cele i określono terminy ich osiągnięcia.

Główne cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na terenie województwa są następujące¹⁵:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkich właścicieli nieruchomości w województwie najpóźniej do 1 lipca 2013 r.;

¹⁵ Cele w odniesieniu do pozostałych rodzajów odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych zostały szczegółowo omówione w Planie gospodarki odpadami dla Województwa Pomorskiego 2018.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

- objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości w województwie systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 1 lipca 2013 r.;
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska tak, aby nie było składowanych:
 - w 2013 r. więcej niż 50%,
 - w 2020 r. więcej niż 35%,

wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych na terenie województwa pomorskiego w 1995 r.;

- zmniejszenie do końca 2014 r. masy składowanych odpadów komunalnych do nie więcej niż 60 % masy wytworzonych odpadów komunalnych;
- osiągnięcie w terminie do 31 grudnia 2020 r. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego wykorzystania następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – w wysokości minimum 50 % wagowo;
- tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- rozwój selektywnego zbierania odpadów: niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych oraz z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych;
- wyeliminowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów;
- zrekultywowanie zamykanych lokalnych składowisk;
- prowadzenie stałego nadzoru, monitoringu zrekultywowanych składowisk oraz bieżących remontów wierzchowiny, skarp, urządzeń odgazowujących i odwadniających;
- opracowanie i realizacja planu działań naprawiających stan środowiska gruntowo-wodnego w przypadkach, gdy wyniki monitoringu wskazują na istotne zanieczyszczenie wód podziemnych wokół obiektów gospodarki odpadami;
- zwiększenie udziału przetwarzania odpadów komunalnych metodami termicznymi lub innymi nowoczesnymi metodami spełniającymi kryterium najlepszej dostępnej technologii.

Zgodnie z przyjętymi Uchwałami Rady Gminy (łącznie siedem dotyczących gospodarki odpadami) można uznać, iż gmina Suchy Dąb dąży do realizacji ww. celów polityki w zakresie gospodarki odpadami, w szczególności kwestie te szczegółowo reguluje Uchwała Nr 0007.XXVI.219.2012 Rady Gminy Suchy Dąb z dnia 28 grudnia 2012 r w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Suchy Dąb.

3.13.4. Gospodarka energetyczna

W zapotrzebowaniu na ciepło, zarówno w stanie istniejącym jak i perspektywie dominuje budownictwo mieszkaniowe, stanowiąc odpowiednio: ok. 72 i ok. 63 % ogólnego zapotrzebowania gminy. W perspektywie zapotrzebowanie na ciepło nieznacznie maleje w stosunku do stanu istniejącego, pomimo założonego rozwoju gminy. Jest to wynik przyjętych efektów niskiego wskaźnika zapotrzebowania na ciepło dla nowych realizacji i termomodernizacyjnych dla stanu istniejącego.

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

W okresie perspektywicznym przyrost zapotrzebowania na energię elektryczną określony wg prognoz Urzędu Regulacji Energetyki będzie dotyczył następujących grup odbiorców.

- Odbiorców indywidualnych - wywołany rozwojem budownictwa mieszkaniowego, który będzie się odbywał poprzez budowę domów jednorodzinnych, stałym przyrostem liczby urządzeń elektrycznych wykorzystywanych w gospodarstwach domowych (sprzęt agd, rtv, komputery itp.) oraz przewidywanym wzrostem wykorzystania energii elektrycznej do ogrzewania.
- Podmiotów gospodarczych w tym:
 - usług, rzemiosła i obiektów użyteczności publicznej, które powstaną w dostosowaniu do rozwoju budownictwa,
 - pozostałych form działalności gospodarczej – wywołany rozwojem istniejących i powstaniem nowych podmiotów; określenie potrzeb perspektywicznych jest niezwykle trudne, ponieważ nieznane są rodzaje działalności gospodarczej, które mogą się pojawić na terenie gminy
- Gospodarki komunalnej - przewiduje się znaczny wzrost zapotrzebowania; powstaną nowe ulice, oczyszczalnie i przepompownie ścieków, wzrośnie zapotrzebowanie energii związanej z rozbudową wodociągów itp. Związany z tym przyrost zapotrzebowania na energię będzie częściowo zrekompensowany zmniejszeniem w wyniku modernizacji i wprowadzenia energooszczędnych urządzeń.

3.14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

3.14.1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym - zadania rządowe

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013

W ramach Osi priorytetowej III - Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska – zaplanowano inwestycję **Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław** na terenie Żuław Wiślanych.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013

W ramach Osi priorytetowej V – Polska gospodarka na rynku międzynarodowym – zaplanowano inwestycję **Pętla Żuławska – rozwój turystyki wodnej** na terenie Żuław Wiślanych.

Inwestycje i programy zapisane w obowiązującym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego zaplanowane były do roku 2013. Aktualnie trwają prace nad nowymi programami operacyjnymi.

3.15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

Zgodnie z ustawą Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001r. (t.j. Dz .U. 2015 poz. 469) na terenie gminy Suchy Dąb występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Wisły

CZĘŚĆ I – UWARUNKOWANIA - SYNTEZA

o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=1\%$ (tzw. „woda stuletnia”) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (0,2%). Teren ten obejmuje dno doliny Wisły w obszarze międzywala oraz tereny wzdłuż rzek Motławy i Bielawy.